

**JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE
MORSKIM DOBROM CRNE GORE**

**Izvještaj o radu
Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom
Crne Gore za 2025.godinu**

Budva, april 2026. godine

SADRŽAJ

I. UVOD.....	3
II. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI JAVNOG PREDUZEĆA PO SLUŽBAMA	.....
1. Služba za opšte i pravne poslove.....	4
2. Ekonomsko-finansijska služba	9
3. Služba za ustupanje korišćenje morskog dobra i upravljanje lukama	24
4. Služba za javne nabavke.....	35
5. Služba za uređenje i izgradnju morskog dobra.....	38
6. Služba za kontrolu morskog dobra	59
7. Služba za zaštitu i održivi razvoj	71
8. Služba za zajedničke i operativne poslove.....	111
9. Sektor za pomorski i priobalni prevoz.....	114
10. Sektor za upravljanje Lukom Budva.....	130
11. Pregled mediskih i marketing aktivnosti Javnog preduzeća	138
III. PLAN I CILJEVI	155

I. UVOD

Ovaj dokument predstavlja Izvještaj o radu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za 2024.godinu. Podnošenjem ovog Izvještaja Ministarstvu prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore (u daljem tekstu: Javno preduzeće) ispunjava svoju zakonsku obavezu izvještavanja. Izvještaj sadrži podatke o realizaciji Plana korišćenja sredstava Javnog preduzeća, radu Upravnog odbora, ustupanju na korišćenje djelova morskog dobra, o trajektnoj liniji Kamenari – Lepetane i aktivnostima novog Sektora za upravljanje Lukom Budva, saradnji sa međunarodnim i domaćim organizacijama i drugim aktivnostima koje je Javno preduzeće realizovalo u toku godine. U Izvještaju su sumirane važne aktivnosti i rezultati postignuti tokom 2025.godine.

Polazeći od „Odluke o osnivanju Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore“ („Sl.list RCG“ br.25/92), očekivanja od Javnog preduzeća su da vrši zaštitu, uređenje i unapređenje korišćenja morskog dobra, da Vladi Crne Gore, građanima i drugim zainteresovanim stranama ukazuje na značaj postojanja i da svojim djelovanjem daje primjer uzorne organizacije.

Vlada Crne Gore je 21.03.2025.godine donijela Rješenje o imenovanju direktora Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, broj:11-100/25-739/2. Rješenjem Vlade Crne Gore broj: 08-100/24-2284/3 od 19.04.2024.godine imenovana je predsjednica i četiri člana Upravnog odbora Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, a Rešenjem broj:11-100/25-1672/4 od 29.05.2025. godine imenovani su dva člana Upravnog odbora iz reda zaposlenih.

Ovim izvještajem obuhvaćeni su poslovi koji su se obavljali u okviru deset organizacionih jedinica - osam službi Javnog preduzeća: Služba za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanje lukama, Služba za kontrolu morskog dobra, Služba za zaštitu i održivi razvoj morskog dobra, Služba za uređenje i izgradnju morskog dobra, Služba za opšte i pravne poslove, Ekonomsko-finansijska službi, Služba javnih nabavki, Služba za zajedničke i operativne poslove i dva sektora : Sektora za pomorski i priobalni prevoz i Sektora za upravljanje Lukom Budva.

Izvještaj o radu Javnog preduzeća za 2025.godinu sadrži tri dijela :

- Prvi dio predstavlja uvod.
- Drugi dio se odnosi na programske aktivnosti koje je Javno preduzeće ostvarilo u 2025.godini i podijeljen je po aktivnostima organizacionih jedinica u Javnom preduzeću.
- Treći dio se odnosi na plan i ciljeve koji su postavljeni za narednu 2026.godinu.

II. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI JAVNOG PREDUZEĆA PO ORGANIZACIONIM JEDINICAMA

1. SLUŽBA ZA OPŠTE I PRAVNE POSLOVE

ODLUČIVANJE I PRAVNA ZAŠTITA

Upravni odbor:

Tokom izvještajne 2025. godine, Upravni odbor odlučivao je o svim pitanjima iz osnovne nadležnosti i djelatnosti Javnog preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. Održana je 19 sjednica Upravnog odbora i to 10 redovnih sjednice i 9 elektronskih sjednica. Na sjednicama je razmatrano i doneseno 118 odluka, 22 zaključaka i 12 različitih pravilnika, planova i izvještaja..

Rad Upravnog odbora definisan je Statutom Javnog preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, poglavlje VII - UPRAVLJANJE. Radom Upravnog odbora obuhvaćena su sva pitanja vezana za djelatnost Javnog preduzeća, između ostalih, utvrđivanje osnovne poslovne politike i godišnji finansijski plan, zatim usvajanje srednjoročnih planova razvoja, donošenje programa zaštite i unapređivanja morskog dobra, odluka o izgradnji objekata koji nisu predviđeni planom razvoja, donošenje odluka o investiranju u zoni morskog dobra, usvajanje programa iz domena organizacije kupališta, donošenje odluka o ustupanju djelova morskog dobra i uslovima ustupanja, donošenje odluka u vezi sa upravljanjem trajektnom linijom Kamenari-Lepetane, usvajanje opštih akata, usvajanje pojedinačnih odluka iz nadležnosti Javnog preduzeća, razmatranje svih značajnih prijedloga i programa uređenja i investiranja u zonu morskog dobra, usvajanje informacija o zaključenim ugovorima o korišćenju morskog dobra, o izvođenju radova na sanaciji i uređenju obale, kao i o svim tekućim pitanjima prisutnim u radu Javnog preduzeća tokom izvještajnog perioda.

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je dana 15.04.2025.godine usvojilo Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i dana 17.11.2025.godine Izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji I sistematizaciji radnih mjesta.

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je usvojilo je:

- Interno uputstvo broj: 0203-1046/4-1 od 4. 3. 2025.godine o postupanju zaposlenih u Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore u slučaju odsustva sa rada iz zdravstvenih razloga
- Program objekata obalne infrastrukture Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za period od 2024.godine do 2028.godine od 25. 3 . 2025.godine
- Izmjene i dopune Cjenovnika naknada Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za lučke usluge u Luci Budva od 31. 3. 2025.godine
- Odluku o unutrašnjem redu i službi zaštite u zaštićenom području Spomenik prirode „Sopot“, od 31. 3. 2025.godine

- Odluka o unutrašnjem redu i službi zaštite u zaštićenom području Spomenik prirode „Dražin vrt“ od 31. 3. 2025.godine
- Pravilnik o službenoj, zaštitnoj i radnoj odjeći i obući i brendiranju službenih vozila i plovila u vlasništvu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, od 31. 3. 2025.godine
- Pravila o načinu održavanja reda u Luci Budva od 15. 4. 2025.godine
- Izvještaj broj: 0202-3126/1 od 26.05.2025.godine o radu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore od 2. 6. 2025.godine
- Dopune Cjenovnika naknada Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za lučke usluge u Luci Budva, od 2. 6. 2025.godine
- Interni pravilnik o postupku realizacije investicionih projekata u zoni morskog dobra i vođenju registra projekata i radova od 17.11.2025.godine
- Izvještaj o aktivnostima Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, tokom turističke sezone 2025.godine, broj: 0202-5576/1 od 09. 12. 2025.godine, od 16. 12. 2025.godine

Upravni odbor je u izvještajnoj 2025. godini inicirao i podržao sve aktivnosti na izradi i realizaciji razvojnih programa i projekata. Iskazan je jedinstven stav po pitanju zaštite državne imovine, zaustavljanja i sankcionisanja bespravne gradnje, rada bez odobrenja i dr.

Broj zaposlenih:

Na kraju 2025. godine Javno preduzeće je imalo 270 zaposlenih. Preko Agencije za privremeno zapošljavanje zaposleno je 115 lica. Zaključeno je 2 Ugovora o djelu i 4 Ugovora o dopunskom radu.

Zakon o slobodnom pristupu informacijama:

Tokom 2025.godine, saglasno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama, Javno preduzeće je obradilo 59 zahtjeva za slobodan pristup informacijama od čega je donijeto 45 rješenja o slobodnom pristupu informacijama 10 obavještenja podnosiocima zahtjeva, kao i 4 dostave spisa predmeta.

Djelovodni protokol:

U toku 2025.godine, kroz Prijemnu knjigu je zavedeno/poslato u periodu od 01.01.2025. do 31.12.2025.cca 8229 dokumenata, a kroz djelovodnik 5802 predmeta, a cca 48.886 dokumenata.

Plan integriteta:

Shodno zakonu o sprječavanju korupcije, a na osnovu procjene podložnosti određenih radnih mjesta i radnih procesa za nastanak i razvoj korupcije i drugih oblika pristrasnog postupanja zaposlenih, Javno preduzeće donosi plan integriteta. Plan integriteta sadrži mjere kojima se sprječavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj korupcije i obezbjeđuje povjerenje građana u rad Javnog preduzeća.

Tokom 2025.godine, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je sačinilo Izvještaj o sprovođenju Plana integriteta za 2025. godinu, broj: 1379/2 od 06.04.2026. godine, sa kojim je

Upravni odbor upoznat Zaključkom broj:0203-2393/3 od 08.04.2026. godine . Takođe je Izvještaj o sprovođenju Plana integriteta za 2025.godinu dostavljen Agenciji za sprečavanje korupcije u zakonskom roku, dana 08.04.2025.godine.

Plan korišćenja sredstava

Plan korišćenja sredstava Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore (u daljem tekstu: Plan korišćenja sredstava) sadrži pregled planiranih prihoda i strukturu rashoda/planiranih troškova Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore (u daljem tekstu: Javno preduzeće) za 2025. godinu.

Plan korišćenja sredstava za 2025.godinu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore broj:0203-4581/3-1 od 12.12.2024.godine, Upravni odbor je usvojio Odlukom broj: 0203-4581/3 od 12.12.2024.godine, a Vlada Crne Gore je dala saglasnost Zaključkom broj: 10-332/24-7487/2 od 31.12.2024. godine.

Pravni okvir

Godišnji Plan korišćenja sredstava donosi se na osnovu člana 8 Zakona o morskom dobru ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 014/92 od 03.04.1992, 059/92 od 22.12.1992, 027/94 od 29.07.1994, Službeni list Crne Gore", br. 051/08 od 22.08.2008, 021/09 od 20.03.2009, 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011), kao i odredbi Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni list Crne Gore", br. 003/19 od 15.01.2019, 086/22 od 03.08.2022, 005/24 od 24.01.2024, 007/24 od 31.01.2024, 092/25 od 07.08.2025) i Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 064/17 od 06.10.2017, 044/18 od 06.07.2018, 063/18 od 28.09.2018, 011/19 od 19.02.2019, 082/20 od 06.08.2020, 086/22 od 03.08.2022, 004/23 od 13.01.2023, 019/25 od 04.03.2025, 019/25 od 04.03.2025, 091/25 od 06.08.2025).

Ciljevi:

Plan korišćenja sredstava baziran je na rezultatima poslovanja u 2025. godini i očekivanim prihodima i rashodima u 2026. godini.

Ciljevi koje Plan treba da ispuni su:

- zakonitost korišćenja sredstava tj. korišćenje sredstava za namjene utvrđene Zakonom o morskom dobru,
- koordinacija sa primorskim opštinama u postupku definisanja prioriternih ulaganja,
- veći stepen komunalnog održavanja i uređenja zone morskog dobra u saradnji sa primorskim opštinama sa planiranjem više sredstava i iz više različitih izvora za ovu namjenu,
- zaštita, očuvanje i uređenje prirodnih plaža i izgradnja novih kupališta,
- održavanje i unapređenje stanja u zaštićenim prirodnim dobrima u zoni morskog dobra,
- unapređenje zone kroz integralno upravljanje obalom,
- realizacija važnih infrastrukturnih investicija,
- bezbjedan i redovan prevoz putnika i vozila na trajektnoj liniji Kamenare – Lepetane,
- modernizacija infrastrukture u skladu ekološkim standardima, bezbjednost i efikasno upravljanje Lukom Budva,
- realizacija zakonskih obaveza Javnog preduzeća.

➤ Zaključci Vlade:

Tokom 2025.godine, Vlada Crne Gore je donijela 21 Zaključak koji su se odnosili na rad Javnog preduzeća i to :

- broj: 10-339/25-431/2 od 11.02.2025.godine Informaciju u vezi Izmjena i dopuna Cjenovnika početnih naknada za korišćenje/zakup morskog dobra, sa Izmjenama i dopunama Cjenovnika početnih naknada za korišćenje/zakup morskog dobra;
- broj: 10-339/25-432/2 od 11.02.2025.godine Informacija o Izmjenama i dopunama Programa privremenih objekata u zoni morskog dobra za period 2024-2028.godina;
- broj: 10-339/25-433/2 Informacija o predlogu odluke o davanju u zakup/korišćenje djelova morskog dobra;
- broj: 10-339/25-437/2 od 11.02.2025.godine Informaciju u vezi Izmjena i dopuna Odluke o utvrđivanju Cjenovnika usluga trajektne linije Kamenari – Lepetane, sa Izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju Cjenovnika usluga trajektne linije Kamenari – Lepetane;
- broj: 10-322/25-305/3 od 13.02.2026 Informacija o statusu očuvanosti i aktivnostima u Posebnom rezervatu prirode “Tivatska solila“ za 2024.godinu;
- broj: 10-332/25-511/2 od 15.02.2025.godine Informacija o Predlogu izmjene Odluke o davanju u zakup/korišćenje djelova morskog dobra sa Predlogom izmjene Odluke o davanju u zakup/korišćenje djelova morskog dobra;
- broj: 11-330/25-657/2 od 27.02.2025.godine Informacija o trenutnom stanju i potrebi sprovođenja kratkoročnih mjera revitalizacije plaže i izgradnje vještačkih nasipa – dina radi prevencije štete na imovini HTP „Ulcinjaska rivijera“ ad.Ulcinj izazvane erozijom na Adi Bojani;
- broj: 11-011/25-1499/3 Informacija o Odluci Upravnog odbora JPMD broj: 0203-2491/2-1 od 15.04.2025.godine, o objavljivanju javnog poziva za podnošenje ponuda za zakup obale za izgradnju i opremanje novih kupališta u skladu sa planskim dokumentima na lokalitetima u Opštini Bar – lokacija Dobre vode, opština Budva – lokacija reževići i opštini Herceg Novi – lokacija Bijela i Baošići s Odlukom Upravnog odbora;
- broj: 11-011/25-1645/3 od 05.06.2025.godine Izvještaj o realizaciji godišnjeg programa upravljanja za Park prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“ za 2024.godinu;
- broj: 11-011/25-2039/3 od 26.06.2025.godine Informacija o Odluci Upravnog odbora JPMD broj:0203-2491/11 Informacija o Odluci Upravnog odbora JMPD, kojom je usvojen zahtjev korisnice Strukova Liudmile i odobreno produženje roka realizacije investicije iz dugoročnog ugovora o zakupu morskog dobra broj:0210-2885/3 od 10.11.2020.godine,na period od godinu dana od dana dobijanja saglasnosti;
- broj: 11-011/25-2038/4 od 26.06.2025.godine Informacija o Odluci Upravnog odbora JMPD kojom je usvojen zahtjev korisnika „Beach“ d.o.o. i odobreno produženje roka realizacije investicije iz dugoročnog ugovora o zakupu morskog dobra na period od godinu dana od dana dobijanja saglasnosti ;
- broj: 11-011/25-2037/3 od 26.06.2026.godinu Informacija o Odluci Upravnog odbora JMPD kojom je usvojen zahtjev korisnika „Magic star“ d.o.o. i odobreno produženje roka realizacije investicije iz dugoročnog ugovora o zakupu morskog dobra na period od godinu dana od dana dobijanja saglasnosti;

- broj: 11-011/25-2125/3 Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za ispunjavanje završnih mjerila u Poglavlju 27 -Životna sredina i klimatske promjene, za izvještajni period septembar 2024 – februar 2025.godine;
- broj: 11-011/25-1825/4 od 26.06.2025.godine Informaciju o Odluci Upravnog odbora JPMD, koji se usvaja zahtjev Pasković Vjekoslava podnijet za potrebe Vaterpolo plivačkog kluba, za ustupanje na besplatno korišćenje dijela morskog dobra, sa Odlukom Upravnog odbora;
- broj: 11-011/25-2600/3 od 31.07.2025.godine Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana za 2024.godinu Strategije razvoja turizma Crne Gore 2022-2025.godine, s oredlogom akcionog plana za 2025.godinu;
- broj: 11-011/25-3013/3 od 18.09.2025.godine Informacija o Odluci Upravnog odbora JPMD broj:0203-3224/7 od 02.06.2025.godine, kojom je usvojen zahtjev Sportsko-rekreativnog vaterpolo plivačkog društva 2kumbor2 za ustupanje na besplatno korišćenje dijela morskog dobra,plivališta oznake 16E;
- broj: 11-011/25-3012/3 od 18.09.2025.godine Informacija o Odluci Upravnog odbora JPMD broj:0203-3224/09 od 02.06.2025.godine kojom je usvojen zahtjev korisnika „Krušo“d.o.o. i odobreno produženje roka realizacije investicije iz dugoročnog ugovora o zakupu morskog dobra broj: 0210-151/5 od 01.03.2018.godine,na period od godinu dana od dana dobijanja saglasnosti;
- broj: 11-011/25-3075/2 od 18.09.2025.godine Informaciju o potrebi za obrazovanje međuinstitucionalne radne grupe za ribarstvo;
- broj: 11-011/25-3823/3 od 17.11.2025.godine Informaciju o potrebama jačanja mehanizama kontrole i primjene nove ribarske,sa predlogom mjera;
- broj: 11-011/25-3768/3 od 4.12.2025.godine Predlog za davanje saglasnosti JPMD za davanje u zakupu/korišćenje djelovog morskog dobra,neposrednom pogodbom;
- broj: 11-011/25-4941/2 Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva prostornog planiranja,urbavnizma i državne imovine JPMD;

Takođe, Vlada Crne Gore je donijela 5 rešenja koji su u vezi sa radom Javnog preduzeća i to:

- broj: 11-100/25-739/2 od 21.04.2025.godinu Rešenje o imenovanju direktora JPMD;
- broj: 11-100/25-1672/4 od 29.05.2025 Rešenje o imenovanju dva člana Upravnog odbora JPMD;
- broj:11-104/25-2635/2 od 24.07.2025.godinu Rešenje o razrešenju člana Upravnog odbora JPMD;
- broj: 11-100/25-2637/3 od 24.07.2025. godine Rešenje o imenovanju člana Upravnog odbora JPMD;
- broj: 11-104/25-3902/3 od 20.11.2025.godine Rešenje o razrešenju Predsjednika, članova i sekretarke nacionalnog savjeta za održivi razvoj.

Služba za opšte i pravne poslove je u toku 2025.godine postupala u svojstvu predsjednice i članica drugostepene komisije, imenovane Rješenjem direktora broj: 0202-1125/1 od 6. 3. 2025.godine I obradila 135 prigovora na prvostepene odluke, sprovodeći samostalno kompletne upravne postuke, shodno odredbama ZUP-a I obradila 100 tužbenih zahtjeva, pripremajući odgovore na tužbe u vezi sa tenderskim postupko

2. EKONOMSKO-FINANSIJSKA SLUŽBA

OSTVARENJE U 2025. GODINI

Planirani prihod u 2025. godini

Ukupan prihod Javnog preduzeća za 2025. god. planiran je u visini od 26.626.527 € i sastoji se od: prihoda od naknade za korišćenje morskog dobra (naknade za korišćenje kupališta, obale, akva prostora, privremenih lokacija, terasa, pristaništa, privezišta i lokacija za ribarske i vikend kuće na rijeci Bojani u Opštini Ulcinj); prihoda od usluga prevoza (trajektna linija Kamanari – Lepatani); prihodi od komunalnih, komercijalnih vezova i ostalih usluga Luke Budva i ostalih prihoda koji obuhvataju otkup tenderske dokumentacije, učešće u međunarodnim projektima, realizacije bankarskih garancija, kamate na depozit, naplata utuženih potraživanja i sl.

Ostvareni prihod u 2025. godini

Ukupan prihod ostvaren u 2025. godini iznosi: 26.684.913 € i bilježi povećanje od 66,09% u odnosu na 2024. kada je iznosio 16.066.900 €.

Prihod od naknade za korišćenje morskog dobra je osnovni prihod Javnog preduzeća ostvaren u iznosu od 15.677.633 € sa učešćem u ukupnom prihodu od 58,75%, a za 99,29% veći je u odnosu na prethodnu 2024.godinu kada je iznosio 7.866.764 €.

Prihod od usluga prevoza (trajektna linija Kamanari – Lepatani) ostvaren je u iznosu od 7.433.936 € sa učešćem u ukupnom prihodu od 27,86%, a za 1,04% veći je u odnosu na prethodnu 2024.godinu kada je iznosio 7.357.272 €.

Prihodi od komunalnih, komercijalnih vezova i ostalih usluga Luke Budva ostvareni su u iznosu od 1.074.870 € sa učešćem u ukupnom prihodu od 4,03%, a za 245,82% veći su u odnosu na prethodnu 2024.godinu kada su iznosili 310.814 €.

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je ostvarilo prihode i po drugim osnovama u iznosu od 2.498.475 € sa učešćem u ukupnom prihodu od 9,36%, a za 369,59% su veći u odnosu na prethodnu 2024.godinu kada su iznosili 532.049 €. *Napomena: U navedene prihode spadaju: prihodi od donacija prilikom učešća u međunarodnim projektima, prihodi od naplate bankarskih garancija, prihodi od naplate za izdavanje tenderske dokumentacije i UT uslova, prihodi od refundacija, prihodi od kamata, prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja i ostalo.

Pregled ostvarenih prihoda od osnovne djelatnosti prema geografskim jedinicama (opštine) i profitnim centrima (Trajektna linija i Luka Budva) za 2025. godinu i uporednu 2024.godinu

Opština / Profitni centar	2025. godina	2024. godina	Index	% povećanje / smanjenje
1	2	3	4	5
Herceg Novi	€ 1,454,171	€ 599,479	243	143
Kotor	€ 1,175,715	€ 484,853	242	142

Tivat	€	1,411,933	€	901,683	157	57
Budva	€	4,245,754	€	2,336,176	182	82
Bar	€	1,885,093	€	990,965	190	90
Ulcinj bez Bojane	€	4,373,115	€	1,444,913	303	203
Objekti na Bojani	€	1,079,192	€	1,102,386	98	-2
Usluga prevoza-trajekti	€	7,433,936	€	7,357,272	101	1
Usluge Luka Budva	€	1,074,870	€	310,814	346	246
UKUPNO:	€	24,133,779	€	15,528,541	155	55

Rashodi u 2025. godini

Ukupni rashodi u 2025. godini iznose: **22.246.517 €** i u odnosu na prethodnu (12.429.081 €) godinu bilježe rast od **78,99%**. Javno preduzeće je prihode, kao i svake godine, ostvarene iz osnovne djelatnosti usmjerilo saglasno Zakonu o morskom dobru, koji precizira da se naknada za korišćenje morskog dobra kao javni prihod koristi za zaštitu, uređenje, unapređenje, kao i za izgradnju infrastrukturnih objekata za potrebe morskog dobra.

Izveštaj o rashodima po pozicijama bilansa uspjeha – uporedni pregled 2025. i 2024. godine

Troškovi poslovanja -redni broj 208-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	2025. godina	2024. godina	Index
208	Troškovi poslovanja (209+210+210a)	13.093.389	7.808.323	168
209	Nabavna vrijednost prodate robe i	1.203.333	1.154.487	104

	troškovi materijala			
210	Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	10.891.576	5.820.184	187
210a	Amortizacija	998.479	833.652	120

Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala-redni broj 209-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	2025. godina	2024. godina	Index
209	Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	1.203.333	1.154.487	104
	1.Kanc. mater. i ostali potroš.mater.	365.689	259.456	141
	3.Troškovi električne energije	39.538	36.551	108
	4.Troškovi goriva	798.106	858.480	93

Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi) – redni broj 210,210a-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	2025. godina	2024. godina	Index
210	Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	10.891.576	5.820.184	187
	Troškovi rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	453.419	180.496	251
	Troškovi rezervisanja za sudske sporove	764.694	-	-
	Ostali poslovni rashodi	9.673.463	5.639.688	172
	1.Troškovi transportnih usluga	38.862	18.678	208
	2.Troškovi ptt usluga	51.617	21.045	245
	3.Troškovi održavanja osnovnih sredstava (opreme,vozila i dr)	291.872	220.568	132
	4.Troškovi usluga održavanja obale u zoni morskog dobra(čišćenje, odvoz smeća.)	1.041.881	958.651	109
	5.Troškovi trajnog uređenja i sanacije obale u zoni morskog dobra sa stručnim nadzorom i tehničkim prijemom objekata	3.972.518	1.640.781	242
	6.Troškovi proizvodnih usluga (javne rasvjete,uklanjanje objekata,hortik.uređenje, klupe, kante, inf.table, monitoring mora, projektna dokumentacija, revizije projekata, ostali troškovi održavanja)	1.208.400	596.562	203
	7.Troškovi zakupa (prostora i opreme)	103.947	59.207	176
	9.Troškovi reklame i propagande (reklama," Plava zastavica", za Crveni krst, strateško partnerstvo-sa NTO)	286.287	142.366	201

	10. Troškovi neproizvodnih usluga (advokatske, objavljivanje oglasa u sredstvima javnog informisanja u vezi javnih tendera, konsalting usluge, revizija, sponzorstva po odlukama upravnog odbora i direktora, ostale neproizvodne usluge)	2.376.489	1.821.808	130
	11. Troškovi reprezentacije	18.806	16.262	116
	12. Ostali troškovi reprezentacije – organizacija događaja	38.978	-	-
	13. Troškovi platnog prometa, poreza i taksi	74.655	42.299	176
	14. Ostali nematerijalni troškovi (plava zastava, takse, stručne literature, parking, klima uređaji, registracija vozila, radne uniforme, ostali nematerijalni troškovi)	66.985	37.883	177
210a	Amortizacija	998.479	833.652	120

Napomena: Na kontu ostalih troškova reprezentacije – organizacija događaja knjižene su organizacije novogodišnjih proslava (za 2024. i 2025. godinu). Faktura za pružanje usluge organizacije Novogodišnje proslave kolektiva JPMD, za 2024 godinu pristigla dana 15.01.2025. godine u iznosu od **16.000,00 eura** (Ugovor broj: 0204-4499/8 od 17.12.2024. godine, shodno ponudi ponuđača dostavljenoj putem Elektronskog sistema javnih nabavki (CEJN) pod šifrom: 118551 od 12.12.2024. godine). Za organizaciju Novogodišnje proslave kolektiva JPMD, za 2025 godinu pristigla dana 30.12.2025. godine u iznosu od **19.802,50 eura** (Ugovor broj: 0204-1152/16 od 26.05.2025. godine, shodno ponudi ponuđača dostavljenoj putem Elektronskog sistema javnih nabavki (ESJN) pod šifrom: 126950 od 10.04.2025. godine.)

Kao i prethodne godine značajna izdvajanja su za sponzorstva sportskim klubovima, sponzorstva kulturnih manifestacija, sredstava za humanitarne svrhe i slično.

Izdvajanja za sponzorstva i pomoći regulisana su Odlukom Upravnog odbora o kriterijumima za određivanje visine sredstava za sponzorstva i pomoći do 5% planiranog prihoda za tekuću godinu.

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi - redni broj 211 - Bilans uspjeha

r.b	Pozicija	2025. godina	2024. godina	Index
211	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	5.596.315	4.470.746	125
212	Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	4.515.208	3.386.202	133
213	Troškovi poreza i doprinosa	1.081.107	1.084.544	99
	1. Troškovi poreza	418.697	324.448	129
	2. Troškovi doprinosa za penzije	500.202	669.059	75
	3. Troškovi doprinosa	162.207	91.037	178

Troškovi zaposlenih su u okviru planiranih. Odnose se na zarade za 240 zaposlenih (Prosječan broj zaposlenih tokom 2025.godine), 4 člana Upravnog odbora van kolektiva i 3 člana iz kolektiva, kao i na druga primanja koja pripadaju zaposlenima u skladu sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom preduzeća. Takođe se odnose i na zarade za lica koja su bila angažovana na osnovu ugovora o djelu i dopunskom radu.

Napomena: Program „Evropa Sad 2“ u Crnoj Gori počeo je da se primjenjuje od oktobra 2024. godine, što podrazumijeva izmjene u obračunu plata, povećanje minimalne zarade, kao i smanjenje doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, što je set zakona koji je Vlada usvojila kako bi se povećale zarade svim zaposlenima. Povećanja neto zarada postignuta su kroz smanjenje doprinosa za PIO na teret zaposlenog i poslodavca. Efekti ove promjene vidljivi su u prethodnoj komparaciji troškova.

Ostali rashodi iz poslovanja - redni broj 220 - Bilans uspjeha

r.b	Pozicija	2025. godina	2024. godina	Index
220	Ostali rashodi iz poslovanja	3.489.481	50.620	6.894
	1.Gubici po osnovu rashoda osnovnih sredstava-opreme,nematerijalna ulaganja, nekretnine	55.929	5.335	1.048
	2.Naknade štete trećim licima , manjkovi, drugi nepomenuti rashodi	10.367	20.890	50
	3.Rashodi iz prethodnih izvještajnih perioda	3.423.185	24.394	14.033

Gubici po osnovu rashoda osnovnih sredstava-opreme,nematerijalna ulaganja, nekretnine predstavljaju rashodovanje-otpis opreme za iznos sadašnje-neto vrijednosti 55.929 eura, shodno Izvještaju popisne komisije za 2025 godinu broj 0301-404/16 od 20.03.2026.godine i Odluke Upravnog odbora broj 0203-1756/4 od 24.03.2026.godine.

Najveći udio u rashodima iz predhodnih izvještajnih perioda a nastalih tokom 2025.godine čini prinudna naplata shodno Rješenju o izvršenju broj I-2292/2025 od 29.10.2025.godine (Zavodni broj 0202-350/28 od 30.10.2025.godine) na osnovu izvršne isprave – presude Višeg suda u Podgorici broj Gž.br.1878/23-10 od 12.09.2025.godine u pravnoj stvari tužioca Bast DOO iz Nikšića, u kojoj se između ostalog navodi „...obavezuje tuženi da tužiocu na ime naknade štete u vidu izgubljene dobiti usljed neizgrađenosti i nekorišćenja turističkih kapaciteta, 4 apartmansko-turistička objekta sa 196 ležajeva sa pratećim sadržajima, za poslovnu 2009., 2010., 2011. i 2012. godinu isplati iznos od 1.605.240,00 €, uz obračun zakonske zatezne kamate od 01.01.2013. godine do konačne isplate, u roku od 15 dana po prijemu otpis ova presude...“ Shodno pregledu izvršenih naloga blokade realizovanog osnova za prinudnu naplatu I-2292/2025 od 29.10.2025. godine kao i Obračun kamate po godinama za period od 01.01.2013. godine do 31.10.2025. godine koji je dostavila Centralna banka Crne Gore (Zavodni broj 0201-350/35 od 11.11.2025.godine) utvrđeno je da je: na račun osnovnog duga isplaćeno 1.605.240,00 eura, na račun kamate isplaćeno 1.724.841,42 eura, na račun ostalih troškova postupka i izvršenja iznos od 51.718,97 eura, što ukupno čini iznos od 3.381.800,39 eura.

Rashodi po osnovu kamata , kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite - redni broj 237 - Bilans uspjeha

r.b	Pozicija	2025. godina	2024. godina	Index
237	Rashodi po osnovu kamata , kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite	67.333	99.392	68
238	Rashodi po osnovu kamata , kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite	-	97.464	-
240	Rashodi po osnovu kamata , kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	67.333	1.928	-

r.b	Pozicija	2025. godina	2024. godina	Index
244	Rezultat prije oporezovanja	4.438.397	3.637.819	122
246	Tekući porez na dobit	611.148	492.761	131
247	Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	120.391	26.918	447
248	Dobitak nakon oporezivanja	3.706.858	3.145.137	118

Stalna imovina u 2025. godini

Ova pozicija se odnosi na: Nematerijalnu imovinu, nekretnine, opremu i biološka sredstva iskazanu na pozicijama: redni broj 003 i 008 Bilansa stanja.

Analitički prikaz stanja i promjena u dva uporedna perioda:

Opis/Vrsta	Nematerijalna imovina	Gradjevinski objekti	Zemljiste	Investicione nekretnine	Oprema (namjestaj, komp. oprema, ostalo)	Umjetincka djela	Vozila, plovila	Visegodisnji zasadi/biljke	Gradjevinski objekti i oprema u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost										
Pocetno stanje 01.01.2025.	231,292.05	1,750,203.92	176,000.00	230,637.38	1,033,217.46	32,011.72	10,126,633.29	9,900.00	54,817.52	13,644,713.34
Nabavljeno u 2025	140,000.00	-	-	-	206,926.71	347.10	117,433.05	-	10,432.33	475,139.19
Povecanje vrijednosti OS usled ulaganja	-	-	-	-	-	-	572,064.55	-	-	572,064.55
Rashod	-	-	-	-	- 70,160.59	-	- 3,815.55	-	-	- - 73,976.14
Stanje 31.12.2025.	371,292.05	1,750,203.92	176,000.00	230,637.38	1,169,983.58	32,358.82	10,812,315.34	9,900.00	65,249.85	14,617,940.94
Ispravka vrijednosti										
Pocetno stanje 01.01.2025.	114,476.96	109,658.78	-	135,799.89	328,329.90	-	915,673.62	495.00	-	1,604,434.15
Amortizacija za tekucu 2025	45,461.97	39,785.29	-	9,450.00	98,548.40	-	804,243.59	990.00	-	998,479.25
Rashod	-	-	-	-	- 16,759.87	-	- 1,287.75	-	-	- 18,047.62
Stanje 31.12.2025.	159,938.93	149,444.07	-	145,249.89	410,118.43	-	1,718,629.46	1,485.00	-	2,584,865.78
Neto sadasnja vrijednost										
31.12.2024.	116,815.09	1,640,545.14	176,000.00	94,837.49	704,887.56	32,011.72	9,210,959.67	9,405.00	54,817.52	12,040,279.19
31.12.2025.	211,353.12	1,600,759.85	176,000.00	85,387.49	759,865.15	32,358.82	9,093,685.88	8,415.00	65,249.85	12,033,075.16

Dugoročni finansijski plasmani i dugoročna potraživanja - redni broj 016 - 2.044.761 €

Pozicija	2025. godina	2024. godina	Index
Dugoročni finansijski plasmani i dugoročna potraživanja	2.044.761	2.052.045	99
Odobreni dugoročni stambeni krediti zaposlenima	44.761	52.045	86
Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	2.000.000	2.000.000	-

Dugoročna potraživanja odnose se na potraživanja od zaposlenih po osnovu stambenih kredita. Krediti odobreni u prethodnim godinama redovno se izmiruju obustavom od neto zarada.

Po Ugovoru o kreditu broj 0201-1783/6 od 15.06.2023. godine, koji je zaključen sa Zapad bankom AD Podgorica, položen je Depozit 1 u iznosu od 1.000.000€.

Po Ugovoru o oročenom novčanom depozitu broj 0201-1783/11 od 10.10.2023. godine, koji je zaključen sa Zapad bankom AD Podgorica, oročen je depozit u visini od 1.000.000€.

Obrtna sredstva u 2025. godini

Pozicija	2025. godina	2024. godina	Index
Zalihe	1.053.730	944.854	112
Zalihe materijala(materijal za izradu, rezervni djelovi, alati i inventar)	959.209	727.979	131
Dati avans	94.521	216.875	44

Potraživanja za date avanse 94.521,58 €

Redni br.	NAZIV	OPIS	IZNOS
1.	IT Smart doo Tivat	N/1379 04.07.2023.g. R.23-3000-000120 od 03.07.2023. Pretplata za 2024. godinu	54,45
2.	Megapromet doo Budva	N/6244 18.12.2023.g. R.23-3070-017237 od 04.12.2023. Pretplata za 2024. godinu po knjižnom odobrenju	15,98
3.	Ramel doo Nikšić	N/01/250017432 od 18.07.2025.g. Pretplata za 2026. godinu	19,99
4.	Sincommerce doo Podgorica	N/01/250016383 od 24.12.2025.g. Uplata po Ugovoru br.0204-5682/3	127,20
5.	Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama-Bar-Tivat	Redovni periodični pregled trajekta „Ruka pravde“ Avansna uplata	10,59

6.	Yachtproservice MNE doo Kotor	N/01/250017235 od 30.09.2025.g. Knjižno odobrenje br. 51/2025	435,60
7.	Centar za ekonomiju i tenologiju doo Podgorica	N/01/250017653 od 22.10.2025.g. Uplata po Zahtjevu br.0204-5114/2-seminar na temu „Javne nabavke“	284,35
8.	Poreska Uprava Crne Gore	Pretplata po poreskoj prijavi za 12/2025.god.	93.573,42
		Ukupno 31.12.2025.godine	94.521,58

Kratkoročna potraživanja- redni broj 031 - Bilans stanja

Ukupna potraživanja od kupaca i ostalih kratkoročnih potraživanja iskazana su u Bilansu stanja na dan 31.12.2025. god. u iznosu od **449.594 €**

Pozicija	2025. godina	2024. godina	Index
Kratkoročna potraživanja	449.594	292.872	154
A)Kupci u zemlji (neto)	372.620	205.282	182
Potraživanja od kupaca	446.604	201.218	222
Sumnjiva i sporna potraživanja (utužena)	271.621	333.286	81
Ukupno bruto kupci	701.841	534.504	131
*Ispravka potraživanja	(329221)	(329.221)	-
B)Ostala potraživanja:	76.974	87.590	88
Potraživanja od zaposlenih (akontacija za sl.put i dr)	50	3.720	1
Potraživanja za zarade koje se refundiraju – porodiljno i bolovanje preko 60 dana	49.915	18.274	273
Potraživanja od Atlas banke u stečaju	23.234	23.234	-
Ostala potraživanja	3.775	42.362	9

Neutužena potraživanja od kupaca na dan 31.12.2025. iznosila su 446.604 €.

Od ukupno utuženih potraživanja 271.621 eura 37,81% ili 102.703,70 eura odnosi se na utužena potraživanja od preduzeća „Vektra Boka u stečaju“ ad, H. Novi, prijavljeno u stečajnu masu i priznato Rješenjem stečajnog upravnika br.323/11 od 15.09.15.g, dok se na utužena potraživanja od preduzeća „Pomorski saobraćaj“ odnosi 43,33% ili 117.694,88 eura.

Shodno usvojenim Računovodstvenim politikama (Odluka UO-0203-2283/6 od 28.07.2020.g.) član 46.potraživanja su indirektno otpisana u momentu utuženja u 100% procentu i prenešena na sumnjiva i sporna potraživanja.

Gotovina na računima i u blagajni na dan 31.12.2025. iznosi 6.691.439,00 eura - redni broj 043 - Bilans stanja

Gotovina na poslovnim računima	2025. godina	2024. godina
Addiko bank,ad, Podgorica	-	69.218,70
CKB AD Podgorica	1.399.494,43	1.025.756,52
NLB banka AD Podgorica	10.545,70	9.390,81
Hipotekarna banka AD Podgorica	525.291,30	1.133.153,17

Zapad banka AD Podgorica	332.645,81	842.494,88
Zapad banka AD Podgorica	4.003.528,75	-
Zapad banka AD Podgorica-Platamuni	4.995,04	1.122,51
Zapad banka AD Podgorica - Katič	49.119,88	3.973,82
Zapad banka AD Podgorica - Climbeach	143.371,76	-
Zapad banka AD Podgorica – Stari Ulcinj	35.691,76	-
Zapad banka AD Podgorica – Projekat Greenpulse	72.960,50	-
Devizni račun za međun.projekat „ePath“	-	315.765,70
Devizni račun Adiko bank	-	301.302,39
Devizni račun hipotekarne banke	64.390,65	3.311,46
Deponovana novčana sredstva(business elektron kartica)	745,23	1.319,87
Devizni račun (Međunarodni projekat „Katič“	-	7.734,18
Devizni račun (Međunarodni projekat „Platamuni“	-	16.864,33
Devizni račun (Zaštićeno područje Stari Ulcinj)	-	61.083,54
Blagajna trajekt	13.600,50	14.416,00
Depoziti po kasama	9.200,00	17.200
Prelazni račun -pogresne uplate	22.547,72	21.913,99
Prelazni račun-kartica trajekt	2.630,34	2.672,09
Prelazni račun-Luka Budva	-	15,75
Prelazni račun -ček	679,62	61,42
Ukupno:	6.691.439	3.824.108

Aktivna vremenska razgraničenja

Pozicija	2025. godina	2024. godina	Index
AVR - PDV u avansima od kupaca	19.127	19.127	-

Kapital

Struktura kapitala	2025. godina	2024. godina	Index
Osnovni kapital	2.251.971	2.251.971	-
Revalorizacione rezerve	660.823	660.823	-
Zakonske rezerve	7.807	7.807	-
Neraspoređena dobit prethodni period	10.535.455	7.374.155	143
Neraspoređena dobit tekuće godine (2024.)	3.706.858	3.145.137	118
Ukupna neraspoređena dobit	14.242.313	10.519.292	135
Ukupno :	17.155.107	13.432.086	128

Neraspoređena dobit tekuće godine u iznosu **3.706.858 €** odnosi se na ostvarenu dobit u 2025.god. Kumulirana neraspoređena dobit iznosi **14.242.313 €**.

Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze

Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.2025.god. - redni broj 122 - Bilans stanja

Dugoročne obaveze	2025. godina
Rezervisanja za naknade i druge benifite zaposlenih	1.169.368
Ostala dugoročna rezervisanja	966.129

Shodno Izvještaju br.0202-863/1 od 09.02.2026. god., o obračunu po MRS 19 rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade na dan 31.12.2025. godine, izvršena su rezervisanja za otpremnine u iznosu od 831.102,92eura i jubilarne nagrade u iznosu od 338.264,89eura.

Rezervisanja za sudske sporove iznose 966.126,19 eura.

Dugoročne obaveze na dan 31.12.2025.god. - redni broj 122 - Bilans stanja

Dugoročne obaveze	2025. godina	2024. godina	Index
Ostale dugoročne obaveze	586.577	1.952.562	30

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 9. februara 2023.godine, donijela Zaključak br.07-011/23-568/2, kojim se zadužuje Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore da preuzme obavljanje djelatnosti linijskog pomorskog saobraćaja na relaciji Kamenari-Lepetane, do završetka postupka za davanje koncesije. Odukom Upravnog odbora broj 0203-1274/2 od 28.02.2023. godine je usvojena Izmjena Plana korišćenja sredstava Javnog preduzeća, kojim je odobreno kreditno zaduženje u iznosu od 4.000.000,00 eura, radi obavljanja nove djelatnosti preduzeća. Ugovorom o kreditu broj 0201-1783/6 od 15.06.2023. godine, je zaključen sa Zapad bankom AD Podgorica, odobren je iznos kredita od 4.000.000,00 eura, sa fiksnom kamatnom stopom 3,60% i krajnjim rokom otplate kredita 31.05.2026. godine. **Preostali iznos obaveze po kreditu na dan 31.12.2025.godine iznosi 575.027 eura.**

Dugoročne obaveze prema dobavljačima se odnose na 5% zadržanog depozita po Okončanim situacijama za izvršene radove, do isteka garantnog roka od dvije do deset godina. Ovo je ugovoreno pravo investitora JPMD sa izvođačima radova, konkretno depozit se odnosi na šest izvođača radova. **Iznos zadržanog depozida na dan 31.12.2025.godine iznosi 11.549 eura.**

Odložene poreske obaveze na dan 31.12.2025.god. - redni broj 125 - Bilans stanja

Odložene poreske obaveze	2025. godina	2024. godina	Index
Obračunata poreska obaveza za 2025.g.	287.038	166.647	172
Prenesena poreska obaveza po bilansu	166.647	139.729	119
Za doknjižiti/isknjižiti --- odloženi poreski rashod	120.391	26.918	447

Odložene poreske obaveze privremene vremenske razlike nastale zbog različitih metoda u obračunu amortizacije u računovodstvene i poreske svrhe.

Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije

Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije	2025. godina	2024. godina	Index
Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije	305.381	76.458	399

Odloženi prihod (Park prirode „Katič“) 49.085,87 eura

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je tokom maja 2023. godine potpisalo Ugovor o grantu broj 0401-1558/5 za Park prirode "Katič", sa MedFund-om - fondom za zaštitu, posvećen Mediteranskim morskim zaštićenim područjima. Kroz ovaj ugovor o grantu, koji je zaključen na period od 5 godina, MedFund će obezbijediti finansijsku pomoć, tehničku ekspertizu i unapređenje kapaciteta kako bi se omogućila implementacija planova upravljanja i poboljšala dugoročna održivost morskih zaštićenih područja. Ovo partnerstvo je dio regionalnog projekta po nazivom " Build back a blue and stronger Mediterranean - Izgraditi ponovo plavi i jaci Mediteran", koji je finansiran od strane Globalnog fonda za životnu sredinu (GEF) i podržan od Conservation International (CI), kako bi se poboljšala zaštita mora i obale u Mediteranu. Javnom preduzeću su izvršene sledeće uplate: 24.12.2020.g. avansna uplata u iznosu od 42.232,93eura; 25.03.2022.g. iznos od 804,74eura; 17.10.2022.g. 10.943,48eura i 11.09.2025.g. iznos od 66.492,72eura.

Odloženi prihod (Park prirode „Platamuni“) 3.053,90 eura

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je tokom maja 2023. godine potpisalo Ugovor o grantu broj 0401-1558/5 za Park prirode "Platamuni", sa MedFund-om - fondom za zaštitu, posvećen Mediteranskim morskim zaštićenim područjima. Kroz ovaj ugovor o grantu, koji je zaključen na period od 5 godina, MedFund će obezbijediti finansijsku pomoć, tehničku ekspertizu i unapređenje kapaciteta kako bi se omogućila implementacija planova upravljanja i poboljšala dugoročna održivost morskih zaštićenih područja. Ovo partnerstvo je dio regionalnog projekta po nazivom " Build back a blue and stronger Mediterranean - Izgraditi ponovo plavi i jaci Mediteran", koji je finansiran od strane Globalnog fonda za životnu sredinu (GEF) i podržan od Conservation International (CI), kako bi se poboljšala zaštita mora i obale u Mediteranu. Javnom preduzeću su izvršene sledeće uplate: 24.12.2020.g. avansna uplata u iznosu od 42.232,93eura; 25.03.2022.g. iznos od 804,74e i 17.10.2022.g. 10.943,48e.

Odloženi prihod (Park prirode „Stari Ulcinj“) 36.891,46 eura

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je u aprilu 2024. godine potpisalo Ugovor o grantu broj: 0401-921/4 od 11.04.2024. godine za Park prirode "Stari Ulcinj", sa MedFund-om - fondom za zaštitu, posvećen Mediteranskim morskim zaštićenim područjima. Kroz ovaj ugovor o grantu, koji je zaključen na period od 5 godina, MedFund će obezbijediti finansijsku pomoć, tehničku ekspertizu i unapređenje kapaciteta kako bi se omogućila implementacija planova upravljanja i poboljšala dugoročna održivost morskih zaštićenih područja. Ovo partnerstvo je dio regionalnog projekta po nazivom " Build back a blue and stronger Mediterranean - Izgraditi ponovo plavi i jaci Mediteran", koji je finansiran od strane Globalnog fonda za životnu sredinu (GEF) i podržan od Conservation International (CI), kako bi se poboljšala zaštita mora i obale u Mediteranu.

Javnom preduzeću je izvršena avansna uplata 24.04.2024.g. u iznosu od 61,128.72eura.

Odloženi prihod (Climbeach) 143.371,47 eura

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je partner u projektu „Improving Coastal Areas Resilience to Climate Change Impacts and setting up Guidelines for Sustainable Beach Stabilization and Management – ClimBeach“ - Povećanje otpornosti plaža na uticaje klimatskih promena i uspostavljanje smernica za održivo upravljanje i stabilizaciju plaža. Projekat ClimBeach je finansiran kroz INTERREG IPA Program Hrvatska–Bosna i Hercegovina–Crna Gora, za koji je 30.08.2024.godine potpisan Ugovor o subvenciji (Subsidy

Contract Number broj HR-BA-ME00201) između Ministarstva regionalnog razvoja i EU fondova Republike Hrvatske, u ulozi Upravljačkog tela Interreg VI-A IPA programa Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora i vodećeg partnera Sveučilište u Splitu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije (zaveden na arhivi Javnog preduzeća pod brojem: 0102-2361/27-1 od 30.10.2024. a dalje je između vodećeg partnera i svih projektnih partnera potpisan Partnerski sporazum (Partnership Agreement) za implementaciju projekta „ClimBeach”, (zaveden na arhivi Javnog preduzeća pod brojem 0102-2361/27 od 30.10.2024). Osnovni cilj projekta ClimBeach je uspostavljanje jedinstvenog, multifizičkog i multitehnološkog rešenja za ublažavanje negativnih uticaja klimatskih promena na pilot plažama obuhvaćenim Projektom (ukupno 12 plaža, od čega je 6 u Crnoj Gori), kao i povećanje otpornosti plaža na pojave erozije i poplava. Javnom preduzeću su izvršene sledeće uplate: 05.02.2025.g. avansna uplata u iznosu od 164.320,89eura i 24.12.2025.g. iznos od 35.505,30eura.

Odloženi prihod (Greenpulse) 72.978,50 eura

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je u januaru 2025. godine potpisalo Partnerski sporazum (Partnership Agreement) broj: 0401-732/4 od 20.02.2025. godine te novi Partnerski sporazum broj: 0401-732/28 od 11.09.2025. godine za implementaciju projekta „GREENPULSE: Sustainable Tourism for Water resources and trails - Održivi turizam za vodne resurse i staze“, koji se finansira od strane Evropske Unije u okviru Programa Interreg VI-A IPA Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2021-2027. Glavni cilj ovog projekta je razvoj i nadogradnja mreže pješačkih i biciklističkih staza uz vodene resurse unutar ciljanog prekograničnog područja, čime će se doprinijeti diversifikaciji turističke ponude, podsticanju razvoja zelene ekonomije te unapređenju kvaliteta turističkih iskustava, uz osiguranje dugoročne ravnoteže između turističkog razvoja i očuvanja prirodnih resursa. Vodeći partner projekta je Grad Makarska iz Hrvatske a projektni partneri su Grad Čapljina iz Bosne i Hercegovine i Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom iz Crne Gore. Javnom preduzeću je dana 23.04.2025.g. izvršena avansna uplata u iznosu od 72.978,50eura.

Kratkoročne obaveze i rezervisanja

Struktura kratkoročnih obaveza	2025. godina	2024. godina	Index
128-Kratkoročna rezervisanja	-	-	-
129-Kratkoročne obaveze	1.822.130	2.610.151	70
a) Obaveze za primljene avanse 132	600.486	459.346	131
b) Obaveze prema dobavljačima 133	530.935	449.997	118
c) Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze 137:	690.708	1.700.808	41
1. Ostale obaveze iz poslovanja 138	57.983	79.897	73
2. Ostale kratkoročne obaveze 139	21.603	915.931	2
3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda 140	-26	239.216	-
4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	611.148	465.763	131

Obaveze za primljene avanse iznose 600.486 eura i predstavljaju primljene avanse od strane kupaca/korisnika za usluge.

Pregled primljenih avansa po opštinama/profitnim centrima	
	Iznos uplate
HERCEG NOVI-01 Ukupno	169.527,56

KOTOR-02 Ukupno	67.353,05
TIVAT-03 Ukupno	153.276,06
BUDVA-04 Ukupno	116.246,41
BAR-05 Ukupno	354,00
ULCINJ-06 Ukupno	18.740,00
ULCINJ – Objekti na Bojani – 08 Ukupno	50.641,16
LUKA BUDVA – 11 Ukupno	24.348,23
UKUPNO :	600.486,47

Obaveze prema dobavljačima na dan 31.12.2025.godine iznose 530.935,40 eura. Od navedenog iznosa u toku januara i februara je uplaćeno 291.617,84 eura, dok je za uplatu u toku 2026.godine po osnovu zadržanog depozita potrebno da se izvrši isplata u iznosu od 5.857,06 eura.

Obaveze prema primorskim opštinama po osnovu pripadajućeg dijela naknade (20% ILI 50%) iznose 57.983,28 eura.

Na ovom kontu evidentirane su obaveze po osnovu naknade morskog dobra koja pripada primorskim opštinama, shodno članu 28. i 76b. Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

U 2012.godini 20% prihoda pripadalo je opštinama, a od 1.1.2013.godine taj procent je povećan na 50%.

Obaveza se formira po osnovu ispostavljenih faktura i ista se smanjuje uplatom korisnika na račun:820-41114-03-Naknada za korišćenje morskog dobra ili direktno na komercijalni ili devizni račun Javnog preduzeća.

Naime, od ukupne uplate korisnika Državni trezor je Javnom preduzeću usmjeravao pripadajući dio naknade(50%) i ukupan iznos PDV-a, a opštinama pripadajući dio naknade(50%).

Ako je na ovom računu evidentirana obaveza, kao što je slučaj na dan 31.12.2022.godine, znači da korisnici nisu izvršili plaćanje što je evidentirano na kontu - potraživanja od kupaca.

Najvećim dijelom ostaje dug od kupaca protiv kojih je pokrenut postupak naplate kod nadležnih sudova. Znači, evidentno ostaju obaveze prema opštinama sve do okončanja sudskog postupka i naplate potraživanja (konto - 43994, 43997 u iznosu 56.418,57eura), dok je iznos od 1.564,71eura evidentiran na kontu 43993.

Treba naglasiti da sredstva koja su uplaćena mimo Državnog trezora većinom se odnose na korisnike objekata na Bojani, koji su stranci bez JMB, pa samim tim nisu bili u mogućnosti uplatu izvršiti na račun:820-41114-03. Pored toga ima i korisnika kojima su ispostavljene fakture ili profakture sa preciznim instrukcijama za plaćanje, a isti su samoinicijativno uplatili naknadu na komercijalni ili devizni račun Javnog preduzeća.

Važno je napomenuti da je 15.01.2019. godine stupio na snagu Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Službeni list CG broj:3/2019 od 15.01.2019.godine) kojim je prestala obaveza finansiranja lokalne samouprave po osnovu naknade za korišćenje morskog dobra, odnosno od 15.01.2019.godine prihod od naknade za korišćenje morskog dobra u 100% iznosu pripada Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

Rekapitulacija obaveza prema primorskim opštinama po osnovu pripadajućeg dijela naknade (20% ili 50%)

Opština	Konto	Obaveza 31.12.2025.	Kupci duguju
H.Novi	43994-20% obaveze prema opštini iz 2012.g.(utuženi kupci)	6.575,33	(tž)6.575,33
	43997-50% obaveze prema opštini (utuženi kupci)	37.904,00	(tž)37.904,00
	Ukupno-H.Novi	44.479,33	44.479,33
Kotor	43997-50% obaveze prema opštini (utuženi kupci)	7.669,36	(tž)7.669,36
	Ukupno-Kotor	7.669,36	7.669,36
Ulcinj	43997-50% obaveze prema opštini (utuženi kupci)	4.269,88	(tž)4.269,88
	43993-50% obaveze prema opštini (utuženi kupci)	1.564,71	1.564,71
	Ukupno-Ulcinj	5.834,59	5.834,59
	Ukupno (za sve opštine)	57.983,28	57.983,28

Obaveze za uplazu neto zarada na dan 31.12.2025.godine iznose 87,03 eura. Dok obaveze za naknade prema članovima upravnog odbora na dan 31.12.2025.godine iznose 4.285,62 eura. Ostale obaveze za poreze i doprinose na dan 31.12.2025.godine iznose 17.229,52 eura.

Obaveza za porez na dobit obračunata u prijavi poreza na dobit (PD obrazac) za 2025.godinu iznosi 611.147,20 eura.

Vanbilansna evidencija - U vanbilansnoj evidenciji proknjizene su garancije koje su primljene na osnovu: datih avansa, dobrog izvršenja posla, garantnog roka i činidbene garancije za investicione ugovore u ukupnom iznosu, na dan 31.12.2025.godine, od 3.340.896,25 eura.

Rekapitulacija garancija

Redni br.	Konto	Garancija	Iznos
1	8822	Garancije za garantni rok umjesto zadržanog depozita	496.153,72
2	88221	Garancije za investicione ugovore – zakup plaža	1.572.786,88
3	88222	Garancije za dobro izvršenje ugovora i plaćeni avans	1.271.955,65
		UKUPNO:	3.340.896,25

3. SLUŽBA ZA USTUPANJE NA KORIŠĆENJE MORSKOG DOBRA I UPRAVLJANJA LUKAMA

Javno preduzeće je postupajući shodno zakonom utvrđenim nadležnostima, uz prethodnu saglasnost Zaključkom Vlade Crne Gore datu na Odluku o davanju u zakup/na korišćenje djelova morskog dobra broj 10332/25-511/2 od 15.02.2025.godine, u pripremi turističke sezone sprovelo postupke za davanje u zakup djelova državne imovine prema Izmjena i dopunama Programa privremenih objekata u zoni morskog dobra za period 2024-2028. godine.

Javno preduzeće je u periodu februar-decembar 2025.godine sprovelo 80 Javnih poziva za ustupanje slobodnih djelova morskog dobra – kupališta, te privremenih lokacija i objekata predviđenih Izmjena i dopunama Programa privremenih objekata u zoni morskog dobra.

Javno preduzeće je postupalo shodno Izmjena i dopunama Programa privremenih objekata u zoni morskog dobra iz februara mjeseca 2025.godine, te je shodno tome, objavilo javne pozive za ustupanje postojećih neustupljenih, te novoplaniranih privremenih lokacija, te kupališta i dodatnih sadržaja na kupalištu, pa su se tako u javnim pozivima ustupale lokacije:

- Za javna kupališta, hotelska kupališta, ugostiteljske objekte sa terasom, ugostiteljske terase, objekte za trgovinu i usluge, konzervatore za sladolede, rashladne vitrine, lokacije za iznajmljivanje sportsko-rekreativne opreme, bankomate, parkirališta, mobilne plutajuće platforme, objekte za igre na vodi, ugostiteljske aparate, lokacije na obalama rijeke Bojane, pristaništa, privezišta i tako dalje...

Takođe, objavljen je jedan javni poziv za prikupljanje ponuda za zakup dijela morskog dobra radi izgradnju 3 nova kupališta, u opštinama Herceg Novi, za lokalitet Baošići, po kome je izabran najpovoljniji ponuđač i zaključen ugovor o korišćenju morskog dobra u novembru 2025.godine, te u opštini Herceg novi, lokalitet Jošica. Za zakup dijela morskog dobra za izgradnju novog kupališta u opštini Bar, lokalitet Dobra voda nije pristigla ispravna ponuda te je kao takva odbijena.

Lokacije koje se odnose na korišćenje privremenih objekata i terasa koje se nalaze na privatnim katastarskim parcelama nisu bile predmet javnih poziva niti je vršeno zaključivanje ugovora o korišćenju morskog dobra, cijeneći uputstvo nekadašnjeg Ministarstva održivog razvoja i turizma broj 101-10/179 od 28.02.2019.godine, a koje se temelji na odluci Ustavnog suda Crne Gore Už-III br.393/14 od 09.02.2018.godine, u kojoj je navedeno da je pravno neodrživo da vlasnici zemljišta na morskome dobru koje je stečeno na pravno valjan način do stupanja na snagu Zakona o morskome dobru i upisano u knjige o evidenciji nepokretnosti kao privatna svojina, plaćaju naknadu za korišćenje morskog dobra prije nego se provede postupak izuzimanja. Isto je u vezi sa mišljenjem Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore iskazano u aktu broj 0206-309/8 od 08.05.2023.godine, kojim se ukazuje da nema mjesta naplati naknade za korišćenje morskog dobra kada lice ima upisano stvarno pravo u listu nepokretnosti, u obimu njegovih prava.

Za takve lokacije, Javno preduzeće ima nadležnosti u dijelu izdavanja Urbanističko-tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije, u skladu sa važećim Programom privremenih objekata u zoni morskog dobra, te kontrole da li su objekti postavljeni u skladu sa uslovima, te ukoliko se utvrde nepravilnosti, daljeg procesuiranja istog nadležnom organu za inspeksijske poslove.

U toku 2025.godine zaključeno je preko 1300 Ugovora za korišćenje.

Takođe, rađena je revizija korišćenja djelova morskog dobra bez pravnog osnova, te su na osnovu te evidencije slati predlozi vansudskih poravnanja kako bismo izbjegli pokretanje sudskih sporova za korišćenje državne imovine.

Tokom 2025.godine, Sporazumom o raskidu ugovora, usljed nemogućnosti uvođenja u posjed, raskinuta su 3 ugovora i to za privremenu lokaciju za postavljanje privremenog objekta-bankomat u opštini Herceg Novi, te za privremenu lokaciju-privremeno parkiralište na području opštini Kotor, i za privremenu lokaciju za postavljanje privremenog objekta na području opštine Budva. Takođe, sporazumno su raskinuta 2 ugovora u opštini Herceg Novi, lokalitet Baošići, saglasno članu 3 i 4. Ugovora o korišćenju morskog dobra. Raskinut je 1 ugovor u opštini Kotor, saglasno članu 19 Ugovora o korišćenju morskog dobra, što je ukupno raskinuto 6 ugovora tokom 2025. godine.

Tokom sezonske kontrole poštovanja ugovorom preuzetih obaveza, a postupajući po zapisnicima stanja na kupalištima i službenim zabilješkama Službe za kontrolu morskog dobra, Služba za ustupanje pripremala je opomene i opomene pred raskid ugovora, u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti na djelovima morskog dobra koje je dato na korišćenje, po kojima su Korisnici postupali.

Tokom 2025.godine, obrađivani su zahtjevi korisnika i drugih zainteresovanih lica i stranaka i istima su upućivani odgovori sa pozitivnim ili negativnim rješenjem po zahtjevu ili upućivanjem na nadležne organe, shodno odredbama Zakona o upravnom postupku.

Dugoročni ugovori:

Morsko dobro Crne Gore je opšte dobro od interesa za Crnu Goru i uživa posebnu zaštitu, a koristi se pod uslovima i na način propisan Zakonom o morskome dobru, Zakonom o državnoj imovini, Uredbom o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini, Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekta CG, Državnim studijama lokacija u okviru Prostornog plana područja posebne namjene.

Jedan od segmenata turističke ponude Crne Gore predstavljaju uređene, opremljene i standardizovane plaže, kupališta, privezišta i pristaništa, a prioritet Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom jeste njihova izgradnja i unapređenje.

Inicijativa, odnosno Investicioni program izgradnje i uređenja kupališta kao polazište za pokretanje postupka dugoročne investicije, prevashodno treba biti usklađeno sa izdatim urbanističko-tehničkim uslovima, koje izdaje opština na čijoj teritoriji je takvo preduzeće predviđeno.

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom u svakoj fazi realizacije predmetne investicije dužno je da svoje stručno mišljenje za dostavljenu dokumentaciju (Projektni zadatak, Idejno rješenje, Glavni projekat, Revidovani glavni projekat i Nacrt elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu). Cjenovnik početnih naknada za korišćenje/zakup morskog dobra predviđa cijenu po m² postojeće površine za neizgrađene i neuređene djelove obale u zavisnosti od zone koja se uvećava za PDV. Ugovori o zakupu/korišćenju morskog dobra sklapaju se na duži vremenski period, odnosno na period od 10, 15, 25 i 30 godina, a vrijeme trajanja zakupa uslovljeno je predloženim rokom realizacije investicije, kao i visinom projektovanog ukupnog investicionog ulaganja. Ugovori su garantovani činidbenom garancijom koja iznosi 10% vrijednosti ponuđenog i prihvaćenog investicionog programa, koja ostaje na snazi do ugovorenog datuma završetka radova, odnosno, do konačnog izvještaja stručnog nadzora investitora nad

realizacijom investicionih ulaganja prihvaćenog od strane Javnog preduzeća. Ugovoren je i rast godišnje naknade/zakupnine u visini od 3% godišnje i uvaćanje iste po osnovu odobravanja novih sadržaja i novih privremenih objekata mimo lokacija sadržanih u prvobitno odobrenom programu uređenja. Sve katastarske parcele date na korišćenje nalaze se u državnoj svojini. Kontrolisanim nasipanjem, proširivanjem kopna u more, izvorni prostor mora i podmorja pretvara se u morsku obalu, u novostvorenu površinu, odnosno, u novostvoreni dio morskog dobra koji nastaje nakon završetka investicije. Sve katastarske parcele koje će nastati u okviru investicije, biće u državnoj svojini, u skladu sa zakonskim propisima, na način da zakupac/korisnik kao investitor ne može isticati bilo kakav imovinsko - pravni zahtjev na istima, niti bilo kakve svojinske pretenzije.

U nastavku se nalazi spisak dugoročnih ugovora:

R.br.	Zakupac	Opština zakupa morskog dobra	Ugovor broj i datum
1	("WIN" d.o.o., Kotor); "Cattaro Company group" d.o.o., Kotor	Herceg Novi	0210-197/2 od 16.01.2018.
2	("WIN" d.o.o., Kotor); "Cattaro Company group" d.o.o., Kotor	Herceg Novi	0210-2821/3 od 24.09.2018.
3	"Balbo-Radulović" d.o.o., Nikšić	Herceg Novi	0210-2425/3 od 01.09.2020.
4	"Krušo" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-151/5 od 01.03.2018.
5	"Plaža Perla" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-3755/4 od 27.12.2018.
6	"Koneva" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-44/5 od 26.03.2018.
7	"Krsto" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-2691/4 od 17.07.2019.
8	"Sofija-K" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-2781/4 od 19.07.2019.
9	("Veselin Krivokapić", Herceg Novi) "Vukodo" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-3346/3 od 31.10.2018.
10	"Carine" d.o.o., Podgorica	Herceg Novi	0210-737/2 od 01.04.2017.
11	"Carine" d.o.o., Podgorica	Herceg Novi	0210-497/8 od 31.03.2017.
12	"Dabižinović" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-364/2 od 20.02.2015.
13	"Politropus Alternative" d.o.o., Tivat/"Green Club" d.o.o., Tivat	Herceg Novi	0210-327/5 od 30.03.2015.
14	Green Club d.o.o., Tivat	Herceg Novi	0210-105/2 od 10.01.2017.
15	"Bojanić Company" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-2578/5 od 01.09.2016.
17	"Orascom development holding Ad", Švajcarska	Herceg Novi	0210-2341/2 od 29.05.2017.
18	"Azmont Investment", Tivat	Herceg Novi	0210-430/2 od 04.02.2014.
19	"B 10" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-2370/11 od 01.09.2016.
20	AD "Pomorski saobraćaj" Herceg Novi	Herceg Novi	0210-139/3 od 18.02.2004.
21	Rajko Brajković, Herceg Novi	Herceg Novi	0210-771/6 od 26.12.2008.
22	AD "Vektra Boka", Herceg Novi	Herceg Novi	0210-159/37 od 01.08.2008.
23	"T & M Elada", Herceg Novi	Herceg Novi	0210-1064/7 od 19.05.2015.
24	"Carine" d.o.o., Podgorica	Herceg Novi	0210-2800/3 od 15.10.2020.
25	"Optimist" d.o.o., Tivat	Herceg Novi	0210-2734/3 od 20.08.2018.
26	"Papagaj" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-42/2 od 05.01.2017.
27	"OHM Mamula Montenegro DSD" d.o.o. Tivat	Tivat	0210-3942/1 od 27.12.2016.
28	"RT Mimoza" d.o.o., Herceg Novog	Herceg Novi	0210-1938/2 od 27.12.2002.
29	"Imperio Holdings Limited" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-3123/2 od 14.11.2016.

30	"Talija Company" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-3116/4 od 12.10.2017.
31	"Talija Company" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-3115/4 od 02.10.2017.
32	Kordić Nevenka iz Kotora i doo "Privezište za jahte-Kordić Prčanj", Kotor	Kotor	0210-3040/4 od 25.12.2017.
33	"Mibost-Joketić" d.o.o., Kotor	Kotor	0210-2522/3 od 01.09.2016.
34	"Serzman incorporated" d.o.o., Kotor DP HOTEL FACILITY	Kotor	0210-2542/3 od 01.11.2016.
35	"Jugopetrol" a.d., Kotor	Kotor	0210-32/3 od 09.03.1999.
36	("Vujović Jovo", Kotor); "Montenegro Lubricants" d.o.o., Kotor	Kotor	0210-80/3 od 14.02.2019.
37	Konzorcijum: "Northstar"d.o.o., Podgorica & "Equest Capital Limited"	Herceg Novi	0210-202/3 od 28.02.2019.
38	"Adriatic Marinas" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-8123 od 25.06.2007.
39	"PM Hotel" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-881/6 od 10.10.2013.
40	"PM 1.5" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-2794/3 od 11.11.2014.
41	"PM 1.14" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-2795/3 od 11.11.2014.
42	"PM GF" d.o.o., Tivat	Tivat	UZZ 159/2015 od 06.06.2015.
43	"PM 4.1" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-192/2 od 31.01.2020.
44	"Adriatic marinas" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-1589/4 od 01.11.2017.
45	"PM Power" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-1190/2 od 14.03.2018.
46	"PM Casinos" d.o.o., Tivat	Tivat	UZZ 1066/15 od 16.10.2015.
47	"PM 1.9" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-3659/3 od 10.10.2013.
48	"QD Hotel and Property Investment Montenegro", Tivat	Tivat	0210-73/12 od 20.04.2013.
49	"Rotor" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-3544/3 od 29.11.2018.
50	"Dila" d.o.o., Tivat-"Corleone" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-234/11 od 07.11.2007.
51	"Kalardovo plus" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-3349/3 od 31.10.2018.
52	"Adriatic Properties" d.o.o., Budva	Budva	0210-1344/10 od 12.06.2007.
53	"Dukley Marina" d.o.o., Budva-"MC Marina Budva", Budva (ER.-VE. Montemarina d.o.o. Podgorica)	Budva	0210-12/3 od 11.04.2012.
54	"Dukley hotel" d.o.o., Budva	Budva	0210-2760/4 od 13.10.2020.
55	"Vilamonte" d.o.o., Podgorica	Budva	0210-2816/3 od 23.10.2020.
56	"Beach" d.o.o., Podgorica	Budva	0210-2306/3 od 01.09.2020.
57	"S&D Company" d.o.o., Budva	Budva	0210-2770/5 od 08.07.2019.
58	Savo-Siniša Jovanović iz Sremske Mitrovice i Rafailović Vaso iz Budve	Budva	0210-1768/3 od 26.09.2002.
59	Stevo Radovanović iz Užica	Budva	0210-423/2 od 07.08.2000.
60	Majkić Milorad iz Beograda-Radovanović Stevo iz Užica	Budva	0210-198/2 od 28.01.2003.
61	Kuč Miro iz Budve	Budva	0210-217/2 od 31.01.2003.
62	Rafailović Vaso iz Budve	Budva	0210-1441/2 od 01.09.2000.
63	Jovanović Savo-Siniša iz Sremske Mitrovice i Stević Ljubomir iz Bijeljine	Budva	0210-1202/3 od 16.08.2000.
64	("Admir Nikičić", Bar), "X Plus" d.o.o., Bar	Bar	0210-3539/4 od 01.11.2018.
65	"Madams Palace" d.o.o., Bar	Bar	0210-2656/3 od 18.07.2018.
66	"Hajriz Brčvak", Bar	Bar	0210-2778/3 od 13.10.2020.
67	"Dragan Đurović", Bar	Bar	0210-2188/2 od 01.08.2020.
68	"Sonuba Montenegro" d.o.o., Podgorica	Bar	0210-796/10 od 28.06.2008.

69	"Barakuda 2" d.o.o. Podgorica, "Royal invest", Bar	Bar	0210-325/2 od 18.02.2015.
70	"Ruža Vjetrova" d.o.o., Bar	Bar	0210-2944/7 od 10.10.2018.
71	"Kalamper" d.o.o., Bar ("Ruža vjetrova" - Bar)	Bar	0210-1631/5 od 10.10.2017.
72	"Ruža Vjetrova" d.o.o., Bar	Bar	0210-488/2 od 31.01.2018.
73	"Star of Montenegro" d.o.o., Ulcinj ("Montenegro 2000" Consulting and development Company d.o.o., Ulcinj)	Ulcinj	0210-1324/27 od 10.12.1999.
74	"Karisma Hotels Adriatic Montenegro" d.o.o.	Ulcinj	0210-3178/2 od 25.09.2017.
75	"Strukova Liudmila", Ruska Federacija; "Grand stroy group" d.o.o., Budva	Herceg Novi	0210-2885/3 od 10.11.2020.
76	"Optimist" d.o.o., Tivat	Herceg Novi	0210-2805/3 od 16.11.2020.
77	"Extra plann Božović" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-96/3 od 27.01.2021.
78	"Konzorcijum Božidar Pima i Luka Šoć", Budva	Budva	0210-114/4 od 11.02.2021.
79	"V.A.S" Invest d.o.o. Budva	Budva	0210-2822/3 od 04.11.2020.
80	"Suntime" d.o.o., Budva	Budva	0210-2637/5 od 11.11.2020.
81	"Magic Stars" d.o.o., Budva	Budva	0210-2747/4 od 03.11.2020.
82	"Ava Development" d.o.o., Budva i "Gumista" d.o.o. Bar	Budva	0210-2823/3 od 04.11.2020.
83	"Sea Trade" d.o.o., Kotor	Herceg Novi	0210-1161/3 od 05.05.2017.
84	("Imperio Holdings Limited" d.o.o., Herceg Novi); "Lazure Montenegro" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-3835/3 od 16.12.2019.
85.	"Summer lux" doo	Herceg Novi	0210-4349/3 od 15.12.2023.
86.	"Carine" d.o.o., Podgorica	Herceg Novi	0210-4405/32 od 26.11.2025
87.	"ABC system" d.o.o. Nikšić	Herceg Novi	0210-4403/3 od 23.10.2025

Takođe, imali smo kontinuiranu saradnju sa resornim Ministarstvom i drugim organima vezano za ustupljene djelove morskog dobra, rješavanje različitih pravnih i činjeničnih situacija, odnosno sprovođenje svih neophodnih aktivnosti u cilju zaštite državne imovine kojom ovo preduzeće upravlja.

Služba za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanje lukama (dio za upravljanje lukama i ostalim objektima obalne/pomorske infrastrukture)

SPROVOĐENJE JAVNIH POZIVA ZA DAVANJE NA KORIŠĆENJE LOKACIJA

U skladu sa zakonskim i programskim obavezama, dio službe koji upravlja lukama i ostalim objektima obalne/pomorsk infrastrukture u izvještajnom periodu obavljao je aktivnosti koje se odnose na sprovođenje javnih poziva za davanje na korišćenje lokacija u okviru Programa objekata obalne infrastrukture za period 2024-2028. godine i Programa privremenih objekata za period 2024-2028. godine.

Tokom perioda od 01. januara 2025. godine do 31. decembra 2025. godine, Služba je sprovela ukupno **13 javnih poziva** za davanje na korišćenje lokacija koje se nalaze u pomenutim programima.

Kroz navedene pozive ponuđeno je ukupno **129 lokacija**, i to:

- **37 lokacija** iz Programa objekata obalne infrastrukture (čvrsti objekti),
- **91 lokacija** iz Programa privremenih objekata u zoni morskog dobra (plutajući privremeni objekti), i
- **1 lokacija** za sidrište.

Javni pozivi su objavljivani sukcesivno u toku izvještajnog perioda, u skladu s planom aktivnosti i odobrenim programima.

➤ **Ustupljene lokacije**

Na osnovu sprovedenih javnih poziva, u izvještajnom periodu je **ukupno ustupljeno 65 lokacija**, i to:

- **21 objekat obalne infrastrukture (čvrsti objekti),**
- **45 plutajuća privremena objekta, i**
- **1 sidrište.**

Za jedan objekat obalne infrastrukture, čiji je ugovor zaključen ranije, tokom ove godine je zaključen **aneks ugovora**, čime je nastavljen kontinuitet korišćenja.

➤ **Neustupljene lokacije**

U istom periodu **62 lokacije** nijesu ustupljene korisnicima, od tog broja:

- **16 lokacija** se odnosi na objekte obalne infrastrukture,
- **46 lokacija** na plutajuće privremene objekte.

Razlozi za neustupljanje lokacija odnose se na nedostatak prijave ili neispunjavanje uslova propisanih javnim pozivom.

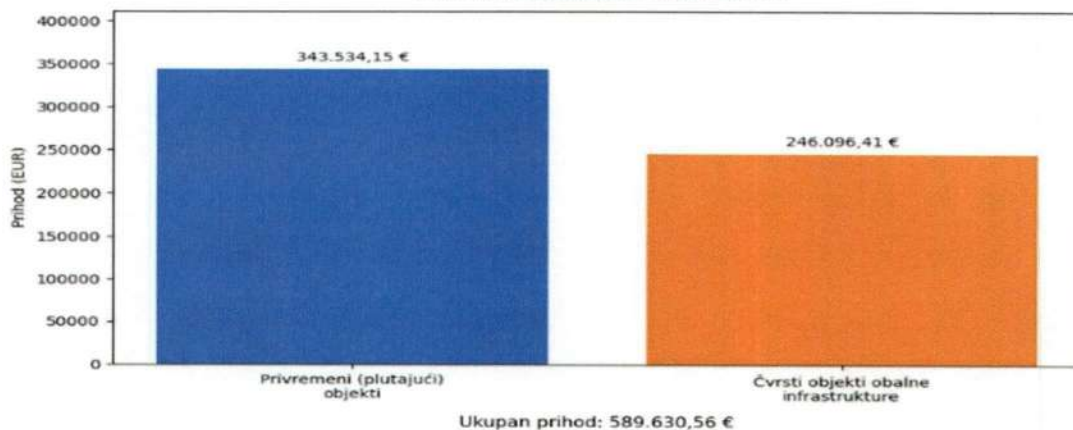

➤ **Prihodi**

Na osnovu zaključenih ugovora o korišćenju lokacija, u izvještajnom periodu ostvaren je **ukupan prihod od 589.630,56 eura**, i to:

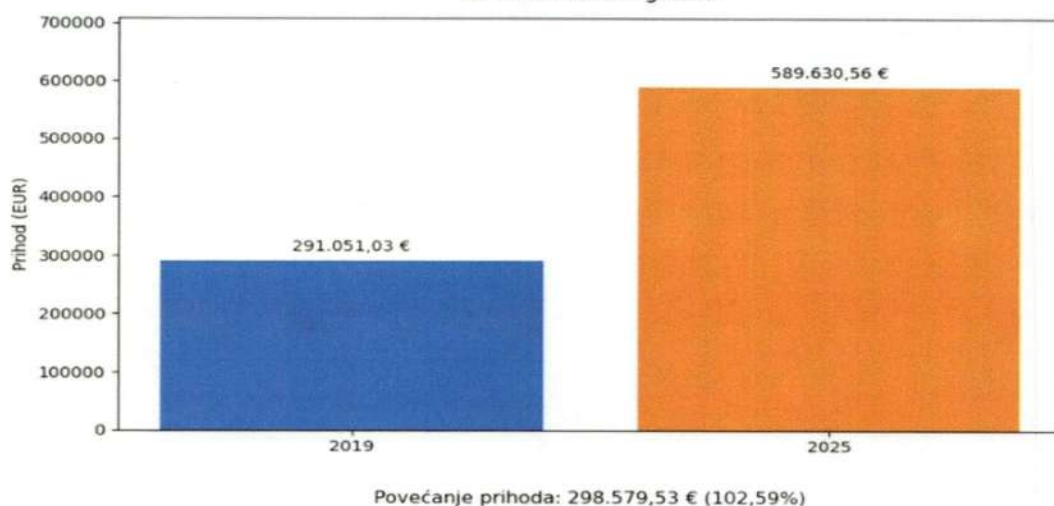
- **343.534,15 eura** od korišćenja privremenih (plutajućih) objekata,
- **246.096,41 eura** od korišćenja čvrstih objekata obalne infrastrukture.

Prihodi po kategorijama objekata
za period 01.01.2025. - 31.12.2025.

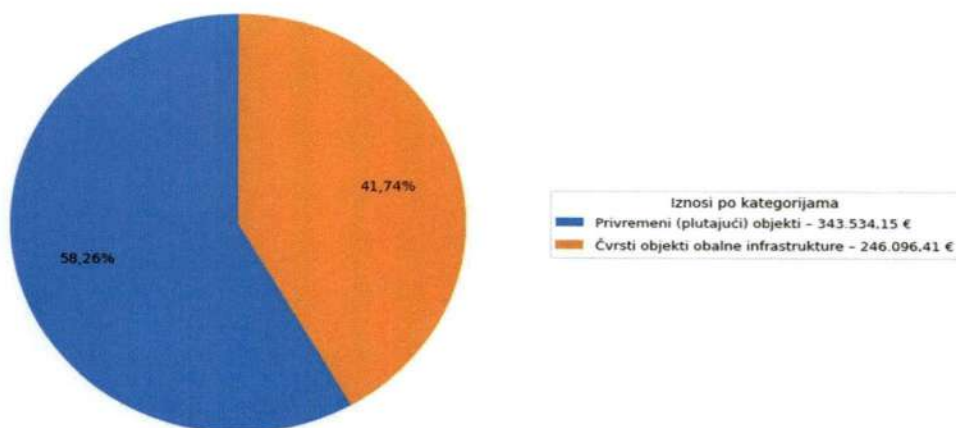

U poređenju sa 2019. godinom, kada je prihod iznosio 291.051,03 eura, zabilježen je rast ukupnih prihoda u okviru djelatnosti Službe.

Uporedni prikaz prihoda Službe
za 2019. i 2025. godinu

Kategorije prihoda u procentima
za period 01.01.2025. - 31.12.2025.

➤ **Analitički pregled**

Rezultati ostvareni u izvještajnom periodu ukazuju na stabilan trend u sprovođenju postupaka i porast prihoda u odnosu na prethodne godine.

Ostvareni prihod u iznosu od preko pola miliona eura potvrđuje da dio Službe koja upravlja lukama i ostalim objektima obalne infrastrukture kroz javne pozive uspješno ostvaruje svoju funkciju i doprinosi ukupnim prihodima preduzeća.

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2025. godine dio službe za upravljanje lukama i ostalim objektima obalne/pomorske infrastrukture realizovala je planirane aktivnosti u skladu s Programom objekata obalne infrastrukture i Izmjenama i dopunama Programa privremenih objekata.

Sprovedeno je ukupno 13 javnih poziva, ustupljeno 65 lokacija, dok je 64 lokacije ostalo bez korisnika.

Ukupan ostvareni prihod od 589.630,56 eura predstavlja pozitivan rezultat i pokazatelj kontinuiteta i efikasnosti u radu Službe.

SPROVOĐENJE JAVNIH NABAVKI

Nabavka i ugradnja opreme za obilježavanje usamljene opasnosti na moru u Budvi, na lokaciji Rt Galiola, na jugoistočnoj strani Sv Nikola u Budvi

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je zaključilo Ugovor za izvođenje radova za nabavku i ugradnju opreme za obilježavanje usamljene opasnosti na moru u Budvi, na lokaciji Rt Galiola, na jugoistočnoj strani Sv Nikola u Budvi, zaveden pod brojem 0204-13/2 od 09.01.2025.godine sa „Hidromont Inženjering“ D.O.O. Podgorica.

Predmet Ugovora je nabavka opreme za noćnu markaciju (označavanje) - bijelo svjetlo sa dva bljeska minimalne vidljivosti 3nm i opreme za obilježavanje usamljene opasnosti u skladu sa IALA sistemom.

Na osnovu navedenog Ugovora, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je sprovelo javnu nabavku koja se odnosi na *Nadzor nad izvođenjem radova za obilježavanje usamljene opasnosti na moru na lokaciji RT Galiola, iza ostrva Sv. Nikola, Opština Budva, broj. 0204-803/1 od 13.02.2025. godine.*

Realizacija ugovora je u toku.

Studija tehničko-tehnoloških uslova za lokacije nautičkih sidrišta (vezivanje na bove) opštine Herceg Novi, Kotor, Tivat

Izvještaj o radu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za 2025.godinu

Studija izrađena od strane „Navstar 7“ d.o.o. za izvođenje geodetskih radova i usluga

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je izradilo *Studiju tehničko-tehnoloških uslova za lokacije nautičkih sidrišta u opštinama Herceg Novi, Kotor, Tivat* broj: 0212-769/14 od 04.07.2025. godine. Navedenom studijom je obuhvaćen batimetrijski premjer, radi definisanja topografije morskog dna, čije karakteristike značajno utiču na izbor najpovoljnije lokacije za sidrenje, kao i premjer bočno-skenirajućim sonarom, koji služi za utvrđivanja postojanja potencijalnih prepreka na dnu mora, koje mogu da utiču na sigurnost plovidbe i sidrenja u određenoj zoni.

Studijom su obuhvaćene sledeće lokacije:

- Bigova
- Žanjice
- Baošići
- Donja Lastva
- Morinj

Sidrišta imaju ključnu ulogu u organizaciji nautičkog saobraćaja, omogućavajući sigurnu i kontrolisanu lokaciju za boravak plovila izvan marina i luka. Njihova osnovna funkcija je da omoguće bezbjedno usidranje brodova, uz istovremeno smanjenje pritiska na obalnu infrastrukturu i očuvanje prirodnih resursa. Organizovana sidrišta doprinose zaštiti morskog dna od nekontrolisanog bacanja sidra, poboljšavaju prostorno planiranje u priobalju i omogućavaju bolji nadzor nad nautičkim turizmom.

Revizije Glavnih projekata za pristanište Jaz i Sv. Toma Bečići, Opština Budva

Projekti su izrađeni od strane Projektanta „GEOTECHNICS, PROJECTS & CONSULTING“ d.o.o. Podgorica.

U okviru planskih aktivnosti na razvoju i unapređenju objekata obalne infrastrukture, Služba za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanje lukama, dio služba koja upravlja lukama i ostalim objektima obalne/pomorske infrastrukture nastavila je rad na projektima izgradnje pristaništa Sv. Toma i Jaz u opštini Budva. Ovi projekti predstavljaju dio šireg programa razvoja pristanišne mreže na crnogorskom primorju, sa ciljem unapređenja bezbjednosti plovidbe, poboljšanja pristupa obalnim zonama i stvaranja uslova za održivi razvoj nautičkog turizma.

Pristanište Sv. Toma planirano je u neposrednoj blizini istoimenog kupališta, na potezu između Bečića i Rafailovića. Lokacija je prepoznata kao frekventna i atraktivna zona u okviru turističkog područja Budvanske rivijere, sa izraženom potrebom za formiranjem manjeg pristaništa koje bi omogućilo bezbjedan privez i iskrcaj putnika, kao i lokalni transport duž obale. Za predmetnu lokaciju prethodno su izrađeni Idejno rješenje i Glavni projekat, čime je definisan obim radova i tehničko rješenje budućeg pristaništa.

Pristanište Jaz planirano je u okviru jednog od najpoznatijih kupališta na crnogorskom primorju, na potezu između kupališta označenih kao 2A i 2B (Žuta greda). Lokacija je specifična po širokom akvatorijumu, što je čini pogodnom za formiranje pristaništa namijenjenog manjim putničkim i turističkim plovilima. Za ovu lokaciju takođe su izrađeni Idejno rješenje i Glavni projekat, koji obuhvataju tehničke parametre, prostornu organizaciju i elemente obalnog uređenja.

U cilju obezbjeđenja potpune usklađenosti dokumentacije sa važećim tehničkim i planskim propisima, Služba je tokom izvještajnog perioda pokrenula postupak javne nabavke za reviziju projektne dokumentacije za oba pristaništa. Revizija će obuhvatiti provjeru usklađenosti sa standardima sigurnosti, maritimnim uslovima i prostorno-planskim parametrima.

Realizacijom projekata pristaništa Sv. Toma i Jaz omogućiće se unapređenje pristupne infrastrukture i povezanosti obalnih turističkih zona, čime se doprinosi razvoju lokalnog pomorskog saobraćaja i kvalitetnijem pružanju usluga nautičkog turizma u opštini Budva.

Sidrište Zelenika

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je izradilo Studiju sa planom postavljanja sidrišta „Zelenika“, broj: 0212-2696/12-1 od 30.06.2025. godine. Na navedenu studiju dobijena je saglasnost Uprave pomorske sigurnosti u upravljanje lukama, zavedena pod brojem 0209-2696/16 od 18.08.2025. godine

Sidrište Zelenika pozicionirano je u akvatorijumu Luke Zelenika u njegovom južnom odnosno jugoistočnom dijelu. Početna vodilja bila je činjenica da se na tom mjestu od vjkada nalazilo sidrište koje nije bilo jasno definisano sa svojim granicama.

Blizina Luke Zelenika sa prilazom, postojanje istoimenog graničnog prelaza sa frekventnim saobraćajem tokom sezone, postojanje servisnog centra za plovila Marina Zelenika, podvodne infrastrukture u sjevero-zapadnom i zapadnom dijelu akvatorijuma sa pripadajućom plutačom, te frekventnost priobalnog vodnog saobraćaja turističkih, ribarskih i izletničkih plovila kao i visoka frekvencija saobraćaja svih vrsta plovila u ovom dijelu zaliva, usloveli su da se poligon sidrišta mora jasnije definisati svojim ograničenjima i krajnjim tačkama.

U ovako ograničenom morskome prostoru morali su se uzeti u obzir i zahtjevi Opštine Herceg Novi kao inicijatora projekta za sidrenje kruzera uz interesovanje javnosti za razvoj ovog vida turističke ponude.

Zahtjev za sidrenjem kruzera i mega kruzera iziskuje i poseban pristup u određivanju sidrišta poštujući sve sigurnosne i bezbjednosne aspekte na moru, uopšteno sadržane u pomorskoj sigurnosti. Svakako da tome treba dodati i tzv. "pomorske uzance" budući da elementi vještine sidrenja ovakvih plovila zahtijevaju i znanje ali i umijeće, kako to već nalaže pomorska praksa.

Uz gore navedeno, veoma je bitno i značajno da treba ispoštovati i sve pravne aspekte koji se gledaju kroz zakone i regulative koji definišu ovaj oblast pomorstva – Zakon o lukama Crne Gore, Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe, kao i ostala pravna akta iz nadležnosti Ministarstva pomorstva, odnosno Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama kao i nadležnosti Lučke kapetanije i inspeksijskih organa.

Na kraju, ali svakako ne umanjujući njegov značaj, posebno je u obzir i mišljenje struke – pomorskih kapetana i pilota koji su bezbroj puta vršili sidrenja plovila u ovom području. Oni su takođe izložili svoje mišljenje koje bi bilo inkorporirano u Studiju uključujući moguće aspekte i uslove u plovidbenom dijelu ovog zaliva. Usljed sve većeg obima pomorskog saobraćaja nekada dolazi do ukrštanja bezbjednosti ljudskih života ali i sigurnosti plovila na moru, stoga pomorska znanja i zakonski okvir bitan karika u nesmetanom i bezbjednom procesu sidrenja i boravka plovila na sidrištima.

4. SLUŽBA ZA JAVNE NABAVKE

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore (u daljem tekstu: Javno preduzeće), kao obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: ZJN), nabavku roba, usluga i radova vrši u skladu sa odredbama ZJN. Javno preduzeće je Plan javnih nabavki sačinilo i dostavilo Ministarstvu finansija radi objavljivanja na Elektronskom sistemu javnih nabavi (u daljem tekstu: ESJN ili CEJN) dana 30.01.2025. godine, a osnov za njegovu izradu je Plan korišćenja sredstava Javnog preduzeća za 2025. godinu broj 0203-4581/3-1 od 12.12.2024. godine, koji je usvojen je od strane Upravnog odbora Odlukom broj 0203-4581/3 od 12.12.2024. godine, a na koji je Vlada Crne Gore dala saglasnost Zaključkom broj 10-332/24-7487/2 od 31.12.2024. godine. Tokom izvještajne godine izvršene su ukupno četiri izmjene i dopune Plana javnih nabavki, a iste su izvršene u skladu sa izmjenama Plana korišćenja sredstava Javnog preduzeća za 2025. godinu, potrebama nadležnih službi u Javnom preduzeću i Zakonom o javnim nabavkama. Plan javnih nabavki i njegove izmjene, evidentirane su na CEJN-u pod šifrom 21999.

Planom javnih nabavki za 2025. godinu planirano je 177 javnih nabavki ukupne vrijednosti 14.767.298,58 EUR-a bez uračunatog PDV-a, od čega:

- za nabavku roba planirano je 67 javnih nabavki, ukupne vrijednosti 3.317.206,61 EUR-a,
- za nabavku usluga planirane su 83 javne nabavke, ukupne vrijednosti 2.596.883,64 EUR-a,
- za nabavku radova planirane su 27 javnih nabavki, ukupne vrijednosti 8.853.208,33 EUR-a.

Od ovog broja, planirana su 62 otvorena postupka javnih nabavki, ukupne vrijednosti 13.620.376,93 EUR-a bez uračunatog PDV-a, od čega:

- za nabavku roba planirano je 16 javnih nabavki, ukupne vrijednosti 2.811.157,02 EUR-a,
- za nabavku usluga planirana je 21 javna nabavka, ukupne vrijednosti 2.022.127,27 EUR-a,
- za nabavku radova planirano je 25 javnih nabavki, ukupne vrijednosti 8.787.092,63 EUR-a,

i 115 jednostavnih nabavki, ukupne vrijednosti 1.146.921,65 EUR-a bez uračunatog PDV-a, od čega:

- za nabavku roba planirana je 51 nabavka, ukupne vrijednosti 506.049,59 EUR-a,
- za nabavku usluga planirane su 62 nabavke, ukupne vrijednosti 574.756,36 EUR-a,
- za nabavku radova planirane su 2 nabavke, ukupne vrijednosti 66.115,70 EUR-a.

Tokom izvještajne godine, putem ESJN-a, pokrenut je 201 postupak javne nabavke, od čega je:

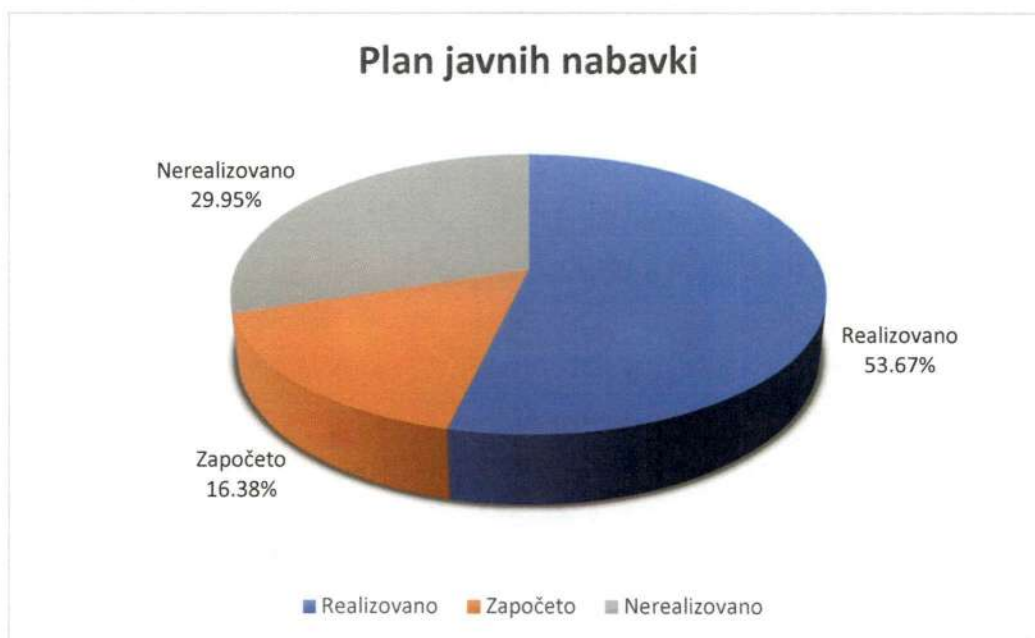
- realizovana 24 otvorena postupka i zaključeno 26 ugovora o javnoj nabavci, ukupne vrijednosti 5.639.624,50 EUR-a bez uračunatog PDV-a,
- realizovane 84 jednostavne nabavke i zaključeno 88 ugovora o jednostavnoj nabavci, ukupne vrijednosti 872.957,90 EUR-a bez uračunatog PDV-a,
- okončano donošenjem Odluke o poništenju postupka javne nabavke, odnosno poništeno, ukupno 18 otvorenih postupaka javne nabavke,
- okončano donošenjem Obavještenjem o ishodu postupka jednostavne nabavke, odnosno poništeno, ukupno 38 jednostavnih nabavki,
- 28 postupaka okončano u 2026. godini (i zaključen 31 ugovor vrijednosti 2.243.484,32 EUR-a bez uračunatog PDV-a),
- 5 postupka okončano donošenjem Odluke o poništenju postupka javne nabavke ili Obavještenjem o ishodu postupka jednostavne nabavke, odnosno poništeno u 2026. godini,
- 4 otvorena postupka koji su još uvijek u toku.

Napomena: U gore navedene brojke, uračunati su i postupci koji su sprovedeni putem ESJN-a, a nisu bili predviđeni Planom javnih nabavki.

Razlika između broja realizovanih postupaka i zaključenih ugovora, nastaje usled sprovođenja postupaka u više partija.

Takođe, u izvještajnom periodu, pojedine jednostavne nabavke predviđene Planom javnih nabavki, sprovedene su direktnim izborom predmeta nabavke određenog ponuđača uz prihvatanje predračuna/profakture, fiskalnog računa ili ugovora.

Na dan 31.12.2025. godine, procenat realizovanih javnih nabavki (ugovorenih) u odnosu na ukupan broj javnih nabavki (stavki) planiranih Planom javnih nabavki iznosi 53,67%, dok procenat započetih postupaka u odnosu na ukupan broj javnih nabavki (stavki) planiranih Planom javnih nabavki iznosi 16,38%. Kumulativno posmatrano, uključujući ugovorene i započete postupke, realizacija Plana javnih nabavki iznosi 70,05%, što ukazuje da je većina planiranih aktivnosti pokrenuta ili završena. Osim navedenog, na dan 31.12.2025. godine, dodatno je realizovano, odnosno ugovoreno 13 javnih nabavki koje nisu bile predviđene Planom javnih nabavki, dok je njih 8 bilo započeto, a realizovano u 2026. godini.

Takođe, u izvještajnom periodu, odnosno u 2025. godini, okončane su 32 nabavke, na način što je zaključeno 37 ugovora o javnoj nabavci shodno započetim postupcima tokom 2024. godine, ukupne ugovorene vrijednosti 1.489.233,66 EUR-a bez uračunatog PDV-a.

Ukupna vrijednost realizovanih jednostavnih nabavki ispod 8.000,00 EUR-a (nepredviđenih i predviđenih Planom javnih nabavki), sprovedenih direktnim izborom predmeta nabavke određenog ponuđača uz prihvatanje predračuna/profakture, fiskalnog računa ili ugovora, iznosi 318.871,03 EUR-a sa uračunatim PDV-om.

Saglasno zakonskoj obavezi, Javno preduzeće je Ministarstvu finansija, Direktoratu za politiku javnih nabavki dostavilo polugodišnji izvještaj za period od 1. januara do 30. juna 2025. godine, kao i godišnji izvještaj za 2025. godinu.

Učesnici u postupcima javnih nabavki, saglasno Zakonu o javnim nabavkama, imaju pravo zaštite prava u postupku javnih nabavki, koji se ostvaruju pred Komisijom za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki (u daljem tekstu: Komisija), izjavljivanjem žalbe.

U izvještajnoj godini izjavljene su 3 (tri) žalbe na Odluke o izboru najpovoljnije ponude, od toga su 2 (dvije) žalbe usvojene Rješenjem Komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki i predmeti vraćeni na ponovni postupak i odlučivanje, dok je 1 (jedna) žalba odbijena kao izjavljena od strane neovlašćenih lica.

Zakonom o javnim nabavkama, jasno su definisana pravila sprečavanja korupcije i sukoba interesa.

U skladu sa članom 38 stav 4 Zakona o javnim nabavkama, a u vezi sa Pravilnikom o evidenciji i metodologiji analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki, Javno preduzeće je dostavilo Evidenciju o sukobu interesa, odnosno kršenju antikorupcijskog pravila i Metodologiju analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki.

U izvještajnom periodu nije bilo evidentiranih sukoba interesa.

Zakonom o javnim nabavkama definisan je i nadzor nad sprovođenjem Zakona o javnim nabavkama i propisa donijetih na osnovu ovog Zakona, koji vrši organ uprave nadležan za inspeksijske poslove preko inspektora za javne nabavke.

U izvještajnoj godini izvršen je 1 (jedan) inspeksijski nadzor.

5. SLUŽBA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU MORSKOG DOBRA

I. Kapitalne investicije

Shodno planiranim aktivnostima u tekućoj godini, nakon okončanja tenderskih procedura, započeta je realizacija sledećih kapitalnih projekata:

1. Izvođenje radova na izgradnji dijela šetališta Pet Danica u dužini od 1,7km rekonstrukcija i popločavanje šetališta Pet Danica na potezu od Meljina do hotela Plaže, opština Herceg Novi. Vrijednost ugovorenih radova iznosi cca 1.700.000 eura. Izvođač radova je uveden u posao u maju 2024. godine. Uvažavajući Odluku o zabrani izvođenja građevinskih radova tokom ljetnje turističke sezone, radovi su nastavljeni 08.10.2024.godine, a isti završeni 30.05.2025. godine

II. Uređenje i održavanje zone morskog dobra -realizovane aktivnosti

Pored kapitalnih projekata, Služba za uređenje i izgradnju morskog dobra u tekućoj godini realizovala je niz aktivnosti na uređenju i održavanju obalne infrastrukture u zoni morskog dobra:

- **Vanredne i hitne sanacije** u svih šest primorskih opština shodno zahtjevima lokalnih samouprava (sanacije ponti, mandrača, šetališta, farbanje, izrada ograda, nabavka i ugradnja sahti...)

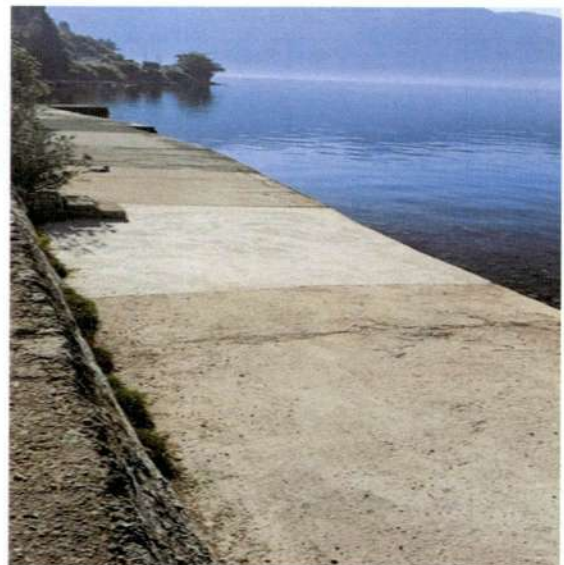
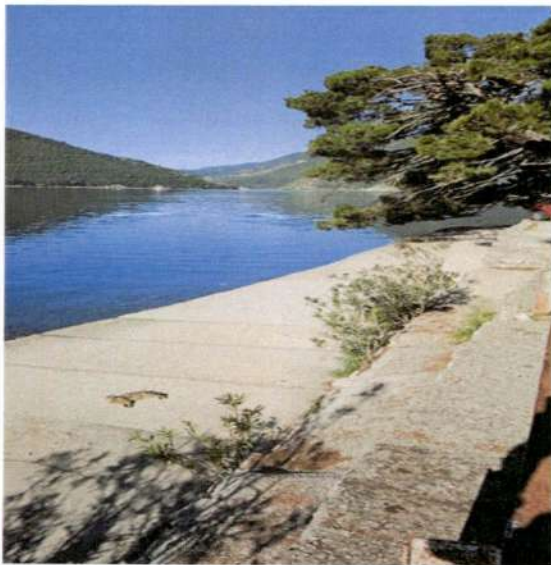
- ❖ Završeni su radovi shodno Ugovoru broj 0204-891/11 od 30.04.2025. godine po prvoj obračunskoj situaciji broj 0102-891/24 od 04.06.2025. godine

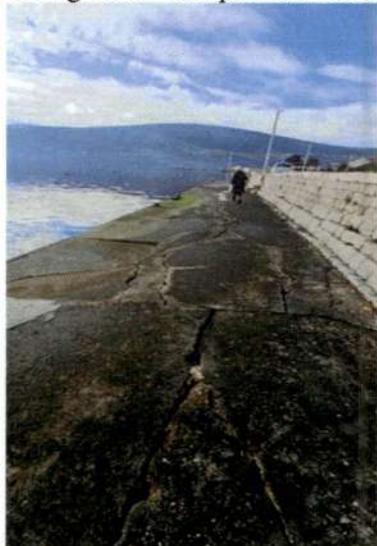
Herceg Novi – kat. par. 2562 KO Topla

Kotor – kat. par. 367 Perast

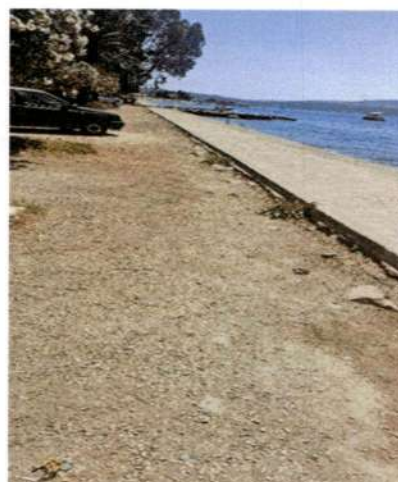

- Završeni su radovi shodno Ugovoru broj 0204-891/11 od 30.04.2025. godine po drugoj obračunskoj situaciji broj 0102-891/30 od 04.07.2025. godine

Herceg Novi – Novosadska plaza

Tivat -Seljanovo

Posle

Herceg Novi, Šetalište
Prije sanacije

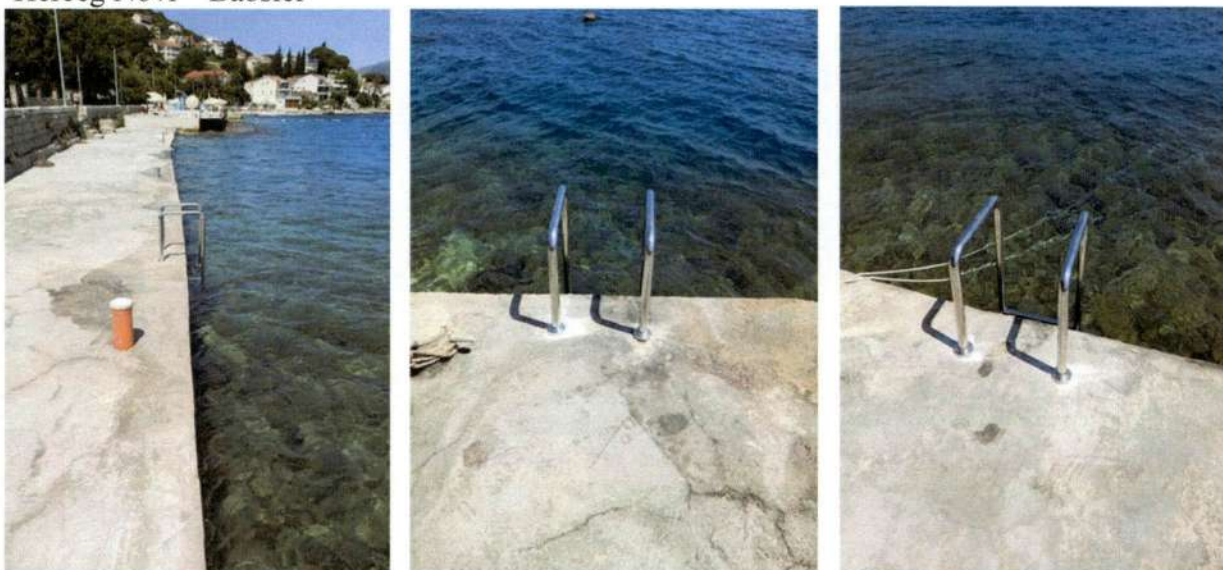
Posle sanacije

Kotor - Perast

Herceg Novi – Baošići

- Završeni su radovi shodno Ugovoru broj 0204-891/11 od 30.04.2025. godine po trećoj obračunskoj situaciji broj 0102-891/34 od 04.07.2025. godine

Budva – Mogren

Fotografije pre i posle sanacije:

Pre sanacije

Posle

Budva, Šetalište

- Završeni su radovi shodno Ugovoru broj 0204-891/11 od 30.04.2025. godine po šestoj obračunskoj situaciji broj 0102-891/58 od 09.12.2025. godine

Opština Tivat

Na osnovu zaključenog Sporazuma o sufinansiranju radova izgradnje obalne infrastrukture – Obalno šetalište Belane, II faza (I dio), na dijelu UP 1, zona 1, katastarske parcele 4889 i 4166 KO Tivat, zaključenog između Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore i Opštine Tivat, zavedenog pod brojem 0201-639/6 od 28.11.2024. godine.

- III privremena situacija: 101.518,94 €

- IV privremena situacija: 83.779,08 € (sa PDV-om 21%), umanjeno za 28.310,63 €, shodno sporazumu.

Opština Bar

Zlatna Obala I faza

Na osnovu Ugovora o izvođenju radova na lokaciji " Zlatna obala", opština Bar, broj 0204-4170/15 od 03.12.2024.godine, zaključenog između Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore i ponuđača radova ZAJEDNIČKA PONUDA " OTRANT STAR" DOO BAR I "PROSTOR PLUS MN" DOO BUDVA. Vrijednost radova iznosi cca 350.000,00€.

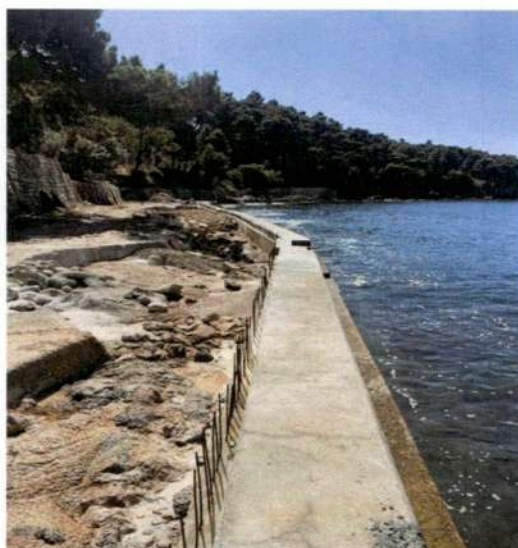
Zlatna Obala II faza

- Završeni su radovi na Izvođenju radova na lokaciji “Zlatna obala”, Opština Bar – II Faza, broj 0204-3153/15 od 08.08.2025.godine, zaključenog između Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore sa sjedištem u Budvi i ponuđača radova “OTRANT STAR” DOO BAR. Vrijednost radova iznosi cca 400.000,00€ (sa uračunatim PDV-om)

Fotografije prije izvođenja radova:

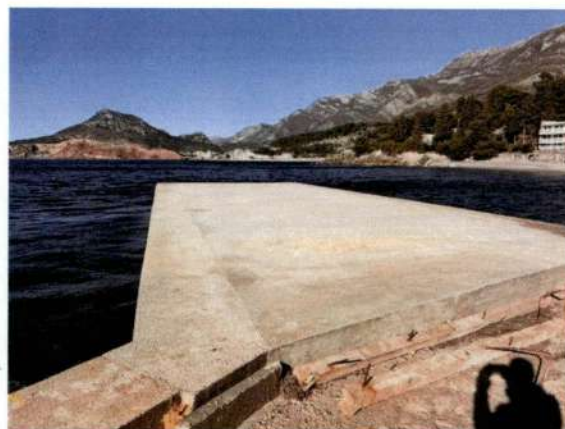
Fotografije posle izvođenja radova

Zlatna obala III faza

- Završeni su radovi na Izvođenju radova na lokaciji “Zlatna obala”, Opština Bar – II Faza, broj 0204-4904/13 od 12.11.2025.godine, zaključenog između Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore sa sjedištem u Budvi i ponuđača radova “OTRANT STAR” DOO BAR. Vrijednost radova iznosi cca 400.000,00€ (sa uračunatim PDV-om)

Bar – Sutomore

Izgradnja potpornog zida na šetlištu u Sutomoru (ispred “Južnog mora”)

Bar – Utjeha

- Izrada tehničkog rješenja i izvođenje radova na sanaciji plaže Utjeha, Opština Bar, po Ugovoru 0204-3280/11 od 25.11.2024. godine. Vrijednost izvedenih radova sa izradom tehničkog rjesenja je cca **96.100,00 €** (sa uračunatim PDV-om). Izvođač radova „Civil engineer” doo Podgorica.

Fotografije prije

Fotografije poslije

Ulcinj – Valdanos

- Izvođenje radova po ugovoru o izvođenju radova na uređenju lokacije Valdanos, opština Ulcinj, broj 0204-231/1 od 15.01.2025. godine. Vrijednost izvedenih radova je cca **63.900,00 €** (sa PDV-om 21%). Izvođač radova „Nikos Coop” doo Berane.

Fotografije prije

Fotografije poslije

Ulcinj – Velika plaza

- Izvođenje radova na sanaciji puteva u zaleđu Velike plaže i kućica na Bojani, opština Ulcinj, po ugovoru o izvođenju radova broj **0204-2775/17** od **25.07.2025.** godine. Vrijednost radova je cca **316.400,00 €** (sa PDV-om 21%). Izvođač radova “ASVALT-BETON GRADNJA” doo Podgorica.

Foto prije nasipanja

Foto poslije nasipanja

Opština Kotor

- U opštini Kotor završeno je Izvođenje radova na uređenju dijela platoa ispod Opšte bolnice, shodno Ugovoru 0204–250/7 od 06.03.2025. godine i Aneksu broj 0102–250/35 od 25.06.2025.godine, u vrijednosti cca 293.000,00 sa pdv-om

- Fotografije sa terena 24.06.2025.godine:

Sanacija javne rasvjete

Opština Budva

- u opštini Budva na dijelu šetališta u Bečićima završena je sanaciji javne rasvete potez od rta Zavala do hotela Splendid, prema ugovoru broj 204-3593/18 od 18.12.2024. godine u vrijednosti od cca 80.000,00 eura.

Prije rekonstrukcije

Nakon izvođenja radova

Opština Herceg Novi

- opštini Herceg Novi, naselje Kumbor izvedeni su radovi na sanaciji javne rasvete, shodno ugovoru broj 0204-3593/15 od 18.12.2024.godine Aneksa 1 osnovnog ugovora, broj 0204-267/18 od 29.04.2025.godine u vrijednosti od cca 150.000,00 eura.

Pre izvođenja radova

Nakon izvođenja radova

- Nakon zaključivanja Ugovora o zakupu morskog dobra Služba za uređenje i izgradnju morskog dobra je, preko licencirane geodetske organizacije "Geo Max Group" d.o.o. Podgorica sa kojom Javno preduzeće ima zaključen Ugovor za pružanje usluga br.0204-3357/14 od 05.11.2024.godine i sa predstavnicima Službe za kontrolu morskog dobra, uvela korisnike u posjed. Takođe, u cilju redovnih aktivnosti Javnog preduzeća vršena su potrebna geodetska mjerenja, shodno važećem ugovoru.
- Tokom ljetnje turističke sezone Služba za uređenje i izgradnju morskog dobra je dala 10 - ak mišljenja za dugoročne (investicione) ugovore, tj. izvršila upoređenje projektovanog i izvedenog stanja i na osnovu istog dala predlog za dalje postupanje za obrađene dugoročne (investicione) ugovore.

III. Uređenje i održavanje zone morskog dobra -ugovorene aktivnosti (realizaciju u toku)

Javno preduzeće u tekućoj godini zaključilo je ugovore za realizaciju sledećih aktivnosti:

- ❖ Izrada tehničke dokumentacije za lungomare Bigova, Opština Kotor, u vrijednosti cca 23.000,00 eura; izabran projektant „Civil Engineer“

Izveštaj o radu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za 2025.godinu

- *Status projekta: Započeta izrada Idejnog rješenja*
- ❖ Izrada projektne dokumentacije za šetalište od Zmijica do skretanja za Kumbor, Opština Herceg Novi, u vrijednosti cca 22.000,00 eura; Projektant: „Civil Engineer“, Ugovor broj 0204-725/8 od 01.04.2024.god.
  - *Status projekta: Potpisan Sporazum o saradnji sa opštinom HN- izrada projektne dokumentacije*
- ❖ Izrada projektne dokumentacije za sanaciju željezničkog mosta u Zelenici, Opština Herceg Novi, u vrijednosti cca 13.000,00 eura; Projektant: „Optimusproject“ Bijelo Polje, Ugovor broj 0204-729/8 od 05.04.2024.god.
  - *Status projekta: U toku je revizija glavnog projekta*
- ❖ Izrada idejnog rješenja i glavnog projekta za šetalište od crkve Sv.Roka do Lepetana, Opština Tivat u dužini od 2.2 km u vrijednosti cca 23.000,00 eura; zaključen Ugovor sa novim projektantom „Civil Engineer“
  - *Status projekta: Izrada Idejnog rješenja*
- ❖ Izrada tehničke dokumentacije i izvođenje radova na sanaciji potpornog zida u dijelu saobraćajnice na kraj šetališta Sutomora, Opština Bar u vrijednosti cca 200.000,00 eura;
- ❖ Izrada projektne dokumentacije za lungomare u zaleđu Velike plaže u dužini od 1.400m, Opština Ulcinja
  - *Status projekta: Započeta izrada Idejnog rješenja*
- ❖ Izrada projektne dokumentacije revitalizacije plaže Sutomore, Opština Bar
  - *Status projekta: Započeta izrada Idejnog rješenja*
- ❖ Održavanje obalne infrastrukture u zoni morskog dobra
- ❖ Izvođenje radova na rekonstrukciji dijela šetališta u Donjoj Lastvi od crkve sv. Roka do parka Ivovića, Opština Tivat
- ❖ Nabavka i postavljanje mobilijara u zoni morskog dobra - ugovoreno
- ❖ Izvođenje radova Velika Skela, Opština Ulcinj
- ❖ Izrada projektne dokumentacije i izvođenje radova sportskog terena i teretane na otvorenom, Ostrvo Cvijeća, Opština Tivat - ugovoreno
- ❖ Izrada projektnih rješenja i izvođenje radova za hortikultura uređenja u zoni morskog dobra za sve primorske Opštine- ugovoreno
- ❖ Izrada projektne dokumenacije za uređenje dijela šetališta na potezu od Sv. Roka do Parka Ivovica, cca 300m, opština Tivat; Projektant: „Enforma“ Kotor, Ugovor broj 0204-59/4 od 23.02.2023.god
- ❖ Izrada projektne dokumentacije za šetalište od hotela „Albatros“ do rta Đerane, cca 2.3 km, opština Ulcinj; urađen projekat Projektant: „Civil Engineer“, Ugovor broj 0204-424/6 od 22.04.2021.god; Revident: „CAU“ - Podgorica

IV. Uređenje i održavanje zone morskog dobra - tenderska procedura u toku

U tekućoj godini planirano je i aktivno održavanje – sanacija obalne infrastrukture u zoni morskog dobra za svih šest primorskih Opština, zatim uređenje zelenih površina, dječih igrališta, nabavka i postavljanje urbanog mobilijara, zatim sanacija /izgradnja nove rasvjete u zoni morskog dobra.

Shodno navedenom Služba za uređenje i izgradnju pripremila je dokumentaciju za pokretanje postupaka javnih nabavki za:

- Izvođenje radova na lokaciji „Zlatna obala- IVfaza, opština Bar

- Izvođenje radova na uređenju plaže Pizana, Opština Budva – u toku je izbor za najpovoljnijeg ponudjača za izradu projektonog/ konceptualnog rešenja
- Nabavka i postavljanje saobraćajne signalizacije, Opština Ulcinj
- Vanredne i hitne sanacije u zoni morskog dobra
- Snacija pristupnih puteva u zoni morskog dobra
- Izviđenje radova na pristupnoj stazi Jaz, opština Budva
- Izrada tehničkih rešenja i izvođenje radova dječijih igrališta u zoni morskog dobra za sve primorske Opštine
- Izvođenje radova na javnoj rasvjeti u zoni morskog dobra
- Izvođenje radova pješačke staze - Lungo mare sa parternim uređenjem javnih površina obodom Ponte Seljanovo u Tivtu,

V. Izdavanje urbanističko – tehničkih uslova

- Služba za uređenje i izgradnju, između ostalih nadležnosti, pripremala je dokumentaciju (nacrte UTU) u cilju obavljanja javnih poziva za zakup kupališta i privremenih lokacija iz svih šest primorskih oština, kao i Lijeve i Desne obala rijeke Bojane, shodno Izmjenama i dopunama Programu privremenih lokacija u zoni morskog dobra za period 2024-2028.godine, Uredbe o izmjeni Uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore i Javnom preduzeću za nacionalne parkove Crne Gore, broj 10-332/24-7334/2 od 24.12.2024. godine

- Shodno ustupljenim privremenim lokacijama ustupljenih putem javnog poziva (za kupališta i privremene objekte) Služba za uređenje i izgradnju izdala je cca 2100 Urbanističko tehničke uslove.

- Shodno zahtjevima korisnika na čijim privatnim katastarskim parcelama su predviđeni privremeni objekti, Služba za uređenje i izgradnju izdala je cca 300 Urbanističko tehničkih uslova.

VI. Projektne aktivnosti

Služba za uređenje i izgradnju sprovodi aktivnosti na praćenju realizacije ugovora koji su zaključeni tokom prethodnih godina, i to po opštinama:

Herceg Novi

- ❖ **Izrada projektne dokumentacije za izgradnju trotoara od željezničkog mosta do plaže „Zmijice” u Zelenici, opština Herceg Novi;** Projektant: „Civil Engineer“, Ugovor broj 0204-264/4 od 09.02.2022.god; Revident: „A - Team“-Kotor, ugovor broj 0102-2161/5 od 17.06.2022.god
  - Status projekta: potpisan ugovor o saradnji sa opštinom Herceg Novi i predat projekat agenciji za izgradnju i razvoj Herceg Novog na izradu tehničke dokumentacije
- ❖ **Izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju Novosadske plaže, opština Herceg Novi,** Ugovor 0204-547/3 OD 18.02.2025. Godine ; projektatnt “Geotechnics projects & consulting” d.o.o. Podgorica
  - Status: U toku je izrada idejnog rešenja

Kotor

- ❖ **Izrada projektne dokumentacije za šetalište lungomare ispod Opšte bolnice u dužini od cca 750m (na potezu od Macea do Mua), opština Kotor;** Izabran projektant „Civil Engineer“, Ugovor broj 0204-57/6 od 28.02.2023.god
  - Status projekta: Dostavljeno Idejno rješenje GDA na saglasnost
- ❖ **Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta pješačke staze i uređenja javnih površina uz obalu na potezu Morinj Verige, opština Kotor;** Projektant: „Civil Engineer“, Ugovor broj 0204-250/5 od 15.02.2022.god; Revident: „Sun invest“-Kotor, Ugovor broj 0102-2160/5 od 17.06.2022.god.
  - status projekta: dostavljeno Idejno rješenje GGA na saglasnost

Budva

- ❖ **Izrada projektne dokumentacije za revitalizaciju plaže Mogren,** opština Budva; projektant“Civil Engineer“, Ugovor broj 0204-111/10 od 27.03.2023.god
  - Status projekta: Izrada Glavnog projekta u toku
- ❖ **Izrada projektne dokumentacije za revitalizaciju plaže Pržno,** opština Budva;
  - Status projekta: završen projekat

Bar

- ❖ **Usklađivanje projekta za šetalište u Čanju** u dužini od cca 1.1 km, opština Bar; Projektant: „Civil Engineer“, Ugovor broj 0204-1241/2 od 13.05.2020.god; Revident: „Urbi Pro“
  - Status projekta: završen projekat
- ❖ **Izrada idejnog rješenja i glavnog projekta pješačke staze i uređenja javnih površina uz obalu u zahvatu DSL za „Sektor 54 – Zeleni pojas“ (Rt Ratac Žukotrlica), UP 30b** dužine 2.000m1 i površine cca 7.600m2 , opština Bar; Projektant: „Civil Engineer“, Ugovor broj 0204-155/6 od 16.02.2022.god; revident: „Sun invest“-Budva, Ugovor broj 0102-2162/9 od 17.06.2022.god
  - Status projekta: Dostavljeno Idejno rješenje GDA na saglasnost
- ❖ **Izrada tehničke dokumentacije za regulaciju korita rijeke Željeznice,** opština Bar; Projektant: „Aqua planing“, Ugovor broj 0204-420/11 od 19.04.2022.god; Revident: „Sun invest“-Kotor, Ugovor broj 0102-2165/5 od 17.06.2022.god
  - Status projekta: Dostavljeno Idejno rješenje GGA na saglasnost
- ❖ **Pješačka staza I uređenje javnih površina uz obalu u zahvatu DSL za “Sektor 54-zeleni pojas”,** po ugovoru 0204-155/6 od 16.02.2022. godine
  - Status projekta: U toku je korekcija idejnog rešenja

Ulcinj

- ❖ **Izrada projektne dokumentacije za zaštitu kosine od obrušavanja stijena iznad mandrača na južnom kraju Male plaže, Opština Ulcinj;** Projektant: „Civil Engineer“, Ugovor broj 0204-3439/11 od 14.12.2022.god
  - Status projekta: projekat završen
- ❖ **Izrada tehničke dokumentacije za Lungo Mare u zaleđu Velike plaže u dužini od cca 1400m, opština Ulcinj;** Ugovor, broj 0204-5087/12 od 31.12.2025. godine
  - Status: U toku je izrada idejnog rešenja

6. SLUŽBA ZA KONTROLU MORSKOG DOBRA

Služba za kontrolu morskog dobra obavlja poslove praćenja, kontrole i nadzora nad korišćenjem morskog dobra u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i zaključenim ugovorima. U okviru svojih nadležnosti, vrši kontrolu izvršavanja ugovorenih obaveza korisnika morskog dobra na teritoriji opštine, sprovodi redovne i vanredne terenske kontrole, te učestvuje u zajedničkim kontrolama sa nadležnim državnim organima i organima lokalne samouprave. U skladu sa svojim nadležnostima, prati realizaciju ugovora koji se odnose na komunalno održavanje zone morskog dobra, vrši nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalnog reda, te sačinjava zapisnike, izvještaje i druge akte o izvršenim kontrolama i utvrđenom stanju na terenu.

U okviru redovnih aktivnosti Službe za kontrolu morskog dobra, tokom 2025. godine sproveden je kontinuirani nadzor nad stanjem prostora u zoni morskog dobra, kao i u pripadajućim kontaktnim zonama. Aktivnosti nadzora realizovane su kroz redovne terenske obilaske i kontrolu korišćenja prostora u skladu sa važećim propisima i zaključenim ugovorima. U navedenom periodu vršeno je praćenje i evidentiranje legalne i nelegalne gradnje, kao i kontrola lokacija predviđenih za uređenje kupališta i postavljanje privremenih objekata. Posebna pažnja bila je usmjerena na praćenje stanja uredenosti prostora, poštovanje uslova korišćenja zone morskog dobra, kao i na očuvanje bezbjednosti i funkcionalnosti prostora tokom trajanja turističke sezone. Pored redovnih aktivnosti, sprovode se i vanredne kontrole, posebno u popodnevnom i večernjim satima, tokom vikenda, kao i u vrijeme državnih praznika. Pojačane kontrole u urbanim zonama planiraju se i realizuju u periodima kada se održavaju festivali i druge manifestacije u primorskim opštinama. Sprovedenjem navedenih aktivnosti obezbijedeno je pravovremeno uočavanje nepravilnosti na terenu, kao i preduzimanje mjera u cilju očuvanja reda i uredenosti zone morskog dobra.

Posebno je značajno istaći da Služba za kontrolu morskog dobra kontinuirano postupa po predstavkama i prijavama građana i turista, koje se dostavljaju putem elektronske pošte, bilo direktno na e-mail adresu Službe za kontrolu morskog dobra ili na zvaničnu e-mail adresu Javnog preduzeća. U skladu sa svojim nadležnostima, Služba razmatra pristigle prijave, preduzima potrebne mjere i radnje u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja i otklanjanja eventualnih nepravilnosti, te o preduzetim aktivnostima blagovremeno obavještava podnosiocima prijave i druge zainteresovane strane. Služba takođe postupa po prijavama i inicijativama koje dostavljaju mjesne zajednice, po prijavama evidentiranim putem platforme „Sistem 48“, kao i po zahtjevima i obavještenjima nadležnih organa lokalne uprave i inspekcijских službi, koje se Službi za kontrolu morskog dobra dostavljaju tokom cijele godine, u okviru redovne institucionalne saradnje.

Stanje u prostoru u zoni morskog dobra evidentira se kroz službene zabilješke i zapisnike koji se sačinjavaju prilikom kontrole kupališta, privremenih objekata i drugih terenskih obilazaka. Ova dokumentacija predstavlja osnov za praćenje stanja na terenu, kao i za preduzimanje daljih mjera i aktivnosti iz nadležnosti Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. Tokom 2025. godine sačinjeno je ukupno 1.877 službenih zabilješki i 739 zapisnika o kontroli kupališta, što ukupno čini **2.616 izvršenih kontrola prostora u zoni morskog dobra.**

Navedeni podaci potvrđuju kontinuirano prisustvo i intenzivan nadzor Službe za kontrolu na terenu, usmjeren na očuvanje reda, urednosti i zakonitog korišćenja prostora u zoni morskog dobra.

Posebno je važno istaći da su tokom maja i juna službenici Službe za kontrolu morskog dobra intenzivno radili na uvođenju zakupaca u posjed novih lokacija u zoni morskog dobra. Ovaj proces nije podrazumijevao samo administrativno preuzimanje prostora, već i neposrednu komunikaciju s korisnicima, s ciljem davanja jasnih smjernica za korišćenje lokacija u skladu s propisanim uslovima. Zakupci su upoznati s ključnim obavezama koje proizilaze iz ugovora o korišćenju morskog dobra, uz poseban naglasak na dosljedno poštovanje pravila organizacije kupališta, čime se obezbjeđuje visok standard usluge, očuvanje ambijentalnih vrijednosti obale i bezbjednost svih korisnika prostora.

Pored aktivnosti koje su se odnosile na uvođenje novih zakupaca u posjed, Služba za kontrolu morskog dobra je intenzivno sprovodila i mjere uklanjanja privremenih objekata u vlasništvu ranijih korisnika kojima je istekao ugovor o korišćenju morskog dobra. Ove aktivnosti realizovane su kontinuirano i planski, u cilju uspostavljanja reda u prostoru, zaštite javnog interesa i obezbjeđivanja zakonitog korišćenja obalnog područja.

Uklanjanje predmetnih objekata vršeno je u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima, uz poštovanje svih procedura koje podrazumijevaju prethodnu komunikaciju sa korisnicima prostora. U najvećem broju slučajeva postignut je sporazum sa vlasnicima objekata, čime je omogućeno njihovo dobrovoljno uklanjanje, bez potrebe za primjenom prinudnih mjera. Na taj način izbjegnuti su dodatni troškovi i eventualni sporovi, a sam proces je učinjen efikasnijim i transparentnijim.

Na osnovu zaključenog ugovora sa preduzećem D.O.O. „Zaštita prostora Crne Gore“, sprovedeni su konkretni radovi na uklanjanju privremenih objekata na obalama rijeke Bojane, na teritoriji opštine Ulcinj. Za realizaciju ove aktivnosti, Javno preduzeće izdvojilo je ukupno 17.497,63 eura, čime je obezbijeđeno efikasno i blagovremeno izvršenje ugovorenih obaveza.

Dakle, u izvještajnom periodu 2025. godine, Služba za kontrolu morskog dobra obavila je ukupno 2.616 kontrola prostora u zoni morskog dobra. Iako je zabilježen blagi pad ukupnog broja kontrola u odnosu na prethodnu godinu, istovremeno je evidentirano **povećanje broja zapisnika o kontroli kupališta. Tokom 2025. godine sačinjeno je 739 zapisnika, u poređenju sa 677 u 2024. godini, što predstavlja rast od gotovo 10%.** Ovi podaci ukazuju na pojačan fokus i intenzivniji nadzor nad kupalištima, kao rezultat nastojanja da se unaprijedi nivo urednosti, bezbjednosti i usklađenosti sa važećim propisima u zoni morskog dobra.

Razlozi smanjenja broja izvršenih ukupnih kontrola u 2025. godini odnose se na više faktora. Prije svega, sprovedena je optimizacija rada Službe za kontrolu, sa jasnim fokusom na podizanje kvaliteta sprovedenih aktivnosti umjesto na sam kvantitet kontrola. Pored toga, zahvaljujući kontinuiranim nadzornim mjerama, došlo je do povećanja discipline korisnika lokacija, što je smanjilo potrebu za učestalim intervencijama.

Na zahtjev Ministarstva turizma, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore dostavilo je Plan pripreme i praćenja ljetnje turističke sezone za 2025. godinu, redovno izvještavajući o realizaciji plana. U pojedinim primorskim opštinama, formirana su koordinaciona tijela za pripremu i praćenje turističke sezone na lokalnom nivou, u kojima su

učestvovali službenici Službe za kontrolu morskog dobra. Na sastancima navedenih tijela, predstavnici Javnog preduzeća su dostavljali informacije o sprovođenju aktivnosti i u saradnji sa članovima koordinacionog tijela reagovali u akcidentnim slučajevima.

Takođe, pažljivo se vodilo računa o komunalnom uređenju prostora, identifikaciji oštećenja, kao i nadgledanju aktivnosti na sanaciji istih. Služba za kontrolu morskog dobra je kontinuirano pratila kvalitet poslova izvršenih od strane privrednih subjekata sa kojima Javno preduzeće ima zaključene ugovore o komunalnom održavanju u zoni morskog dobra. Ugovori precizno definišu obaveze održavanja čistoće, održavanja i zaštite vegetacije, uređenja i održavanja parkova, javnih i površina za rekreaciju, održavanja i rekonstrukcije javne rasvjete, kao i održavanja i regulisanja bujičnih tokova u zoni morskog dobra. Nadgledanje navedenih aktivnosti vršeno je u skladu sa ugovorenim obavezama, uz punu saradnju ugovornih strana u cilju efikasnog otklanjanja uočenih nepravilnosti.

Za realizaciju navedenih aktivnosti, kroz ugovore o komunalnom održavanju, ukupno je izdvojeno 1.620.734,86 eura za komunalna preduzeća, čiji je pregled po pojedinačnim iznosima prikazan u tabeli 1 u nastavku.

Tabela 1: Pregled finansijskih sredstava izdvojenih za komunalna preduzeća za obavljanje poslova komunalnog održavanja u zoni morskog dobra

Privredni subjekt	Iznos sredstava po ugovorima o komunalnom održavanju (EUR)
„Čistoća“ doo Herceg Novi	255.361,88
„Komunalno stambeno“ doo Herceg Novi	108.900,00
„Komunalno Kotor“ doo Kotor	177.606,80
„Komunalno“ doo Tivat	176.932,40
„Komunalno“ doo Budva	301.209,61
„Komunalne djelatnosti“ doo Bar	307.014,12
„Komunalne djelatnosti“ doo Ulcinj	293.710,05
Ukupno	1.620.734,86

ZAHTJEVI ZA VRŠENJE INSPEKCIJSKOG NADZORA

Nakon sprovedenih terenskih kontrola, utvrđene nepravilnosti su dokumentovane i putem inicijativa proslijeđene nadležnim inspeksijskim organima, radi preduzimanja mjera iz njihove nadležnosti i otklanjanja uočenih nepravilnosti u prostoru.

Tokom izvještajnog perioda upućeno je ukupno 408 pisanih zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora, koji obuhvataju 504 pojedinačne inicijative prema različitim nadležnim inspeksijskim organima, imajući u vidu da su u pojedinim zahtjevima evidentirane nepravilnosti iz nadležnosti više inspekcija.

Posebno je značajno istaći da je dio konstatovanih nepravilnosti otklonjen neposredno na licu mjesta, u saradnji s nadležnim lokalnim inspeksijskim organima. Takođe, za određeni broj slučajeva postupak inspeksijskog nadzora pokrenut je bez odlaganja, bez potrebe za upućivanjem

pisanih zahtjeva, što ukazuje na unaprijeđenu koordinaciju između kontrolnih službi i inspeksijskih organa.

U preostalim slučajevima, Službi za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanje lukama blagovremeno su dostavljana obavještenja sa predlozima za upućivanje opomena korisnicima koji nisu poštovali propisane uslove za organizaciju kupališta.

U tabeli 2 prikazan je broj upućenih zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora klasifikovan prema strukturi nepravilnosti po opštinama.

Tabela 2: Broj zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora prema strukturi nepravilnosti po opštinama

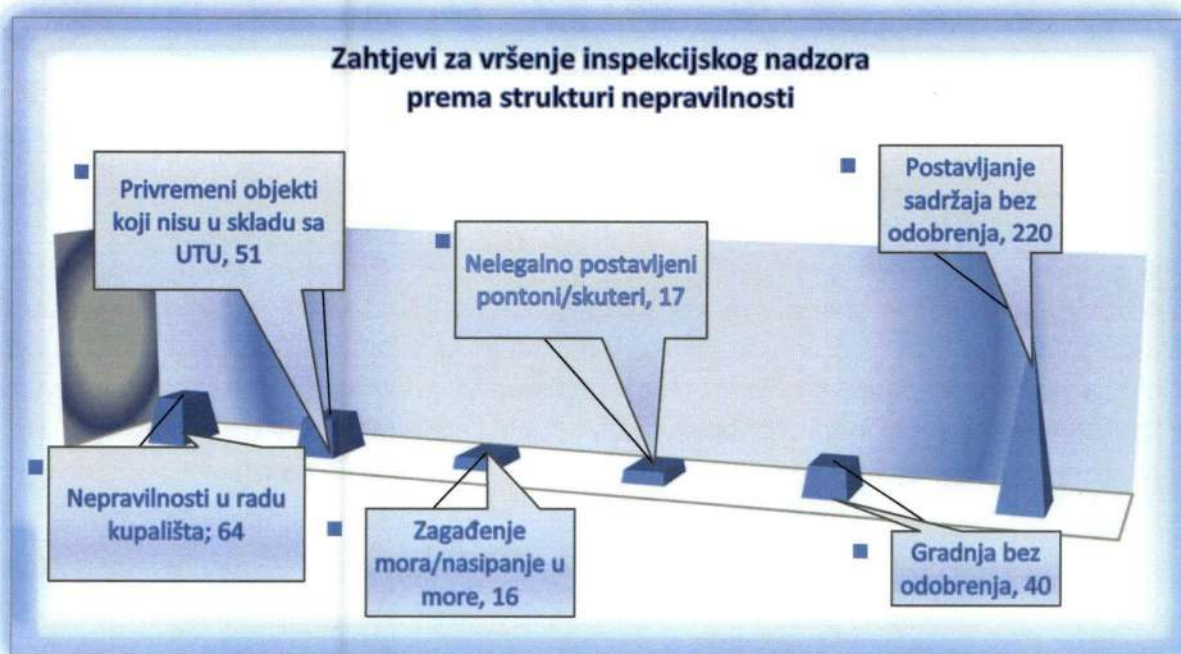
Opština	Nepravilnosti u radu kupališta	Privremeni objekti koji nisu u skladu sa UTU	Zagađenje mora/nasipanje u more	Nelegalno postavljeni pontoni/skuteri	Gradnja bez odobrenja	Postavljanje sadržaja bez odobrenja	Ukupno
Herceg Novi	14	9	1	3	6	47	80
Kotor	9	5	5	1	2	18	40
Tivat	2	3	3	4	5	21	38
Budva	13	6	1	2	2	43	67
Bar	17	10	6	4	10	42	89
Ulcinj	9	18	0	3	15	49	94
Ukupno	64	51	16	17	40	220	408

Tokom izvještajnog perioda, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore uputilo je ukupno 408 zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora. Od ukupnog broja upućenih zahtjeva, najveći broj se odnosi na nepravilnosti u opštinama Ulcinj i Bar, 94 odnosno 89 zahtjeva za kontrolu nepravilnosti u zoni morskog dobra, slijedi opština Herceg Novi 80 zahtjeva, opština Budva 67 zahtjeva. Najmanji broj nepravilnosti konstatovan je na području opština Kotor i Tivat, gdje je upućeno 40 odnosno 38 zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora u vezi sa konstatovanim nepravilnostima.

Kada je riječ o strukturi nepravilnosti u izvještajnom periodu, od ukupno 408 zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora, čak 220 se odnosilo na postavljanje sadržaja bez odobrenja, 64 na nepravilnosti u radu kupališta, 51 zbog nepoštovanja urbanističko-tehničkih uslova za postavljanje privremenih objekata, 40 zahtjeva upućeno je inspeksijskim organima zbog gradnje bez odobrenja, dok je 17 zahtjeva upućeno zbog nelegalnog postavljanja pontona i skutera, a 16 zbog zagađenja mora i nasipanja u more.

U grafikonu 1 prikazani su podaci o upućenim zahtjevima za vršenje inspeksijske kontrole prema strukturi nepravilnosti.

Grafikon 1: Zahtjevi za vršenje inspekcijskog nadzora prema strukturi nepravilnosti

Prikazom na Grafikonu 1 predstavljeni su podaci o strukturi zahtjeva za vršenje inspekcijskog nadzora, razvrstani prema vrstama uočenih nepravilnosti. Od ukupno 408 podnijetih zahtjeva za inspekcijski nadzor, najveći broj, 220 zahtjeva, odnosi se na postavljanje sadržaja bez prethodno pribavljenog odobrenja.

Detaljnijom analizom, na prvom stubiću Grafikona 1 prikazan je broj zahtjeva za vršenje inspekcijskog nadzora zbog nepoštovanja propisanih uslova za organizaciju kupališta. U tom segmentu upućeno je 64 zahtjeva Upravi za inspekcijske poslove – Odsjeku za turističku inspekciju. Shodno članu 121 Zakona o turizmu i ugostiteljstvu Crne Gore, turistički inspektor ovlašten je da provjerava ispunjenost propisanih uslova za obavljanje turističke djelatnosti, uključujući pružanje turističkih usluga na kupalištima (čl. 46–49). Takođe, član 46 stav 5 istog zakona definiše obavezu ispunjavanja uslova u pogledu uređenosti i opremljenosti kupališta na moru, rijekama i jezerima na kojima se pružaju turističke usluge.

Dalja analiza pokazuje da je 51 zahtjev za vršenje inspekcijskog nadzora upućen zbog nepoštovanja urbanističko-tehničkih uslova za postavljanje privremenih objekata. Uvažavajući odredbe člana 134 Zakona o izgradnji objekata, kojim je propisano da komunalni inspektor vrši nadzor nad objektima iz čl. 71 i 74 navedenog zakona, inicijative za vršenje inspekcijskog nadzora proslijeđene su nadležnim lokalnim inspekcijskim službama.

Za nelegalne aktivnosti koje se odnose na zagađenje mora i nasipanje u more, tokom izvještajnog perioda upućeno je ukupno 16 zahtjeva za vršenje inspekcijskog nadzora. Kada je riječ o zagađenju mora, Inspekciji za vode, koja djeluje u okviru Uprave za vode, dostavljen je značajan broj zahtjeva za sprovođenje kontrole, uglavnom zbog izlivanja otpadnih voda i pojave zamućenja mora. Analizom podataka u odnosu na prethodne godine može se uočiti da su aktivnosti nasipanja u more tokom 2025. godine bile znatno manje izražene. S obzirom na to da se radi o aktivnostima koje zahtijevaju hitnu reakciju, službenici Službe za kontrolu morskog dobra najčešće su direktno sa terena kontaktirali nadležne inspekcijske organe radi promptnog

preduzimanja mjera iz njihove nadležnosti. Pored reagovanja na terenu, o uočenim slučajevima zagađenja mora i nasipanja u more redovno je obavještavana i Ekološka inspekcija u okviru Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, radi preduzimanja daljih mjera u cilju sprječavanja ekoloških incidenata.

Podaci iz Grafikona 1 ukazuju da je tokom izvještajnog perioda upućeno 17 zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora iz oblasti pomorstva, koji su proslijeđeni nadležnim institucijama, uključujući Ministarstvo pomorstva, Upravu pomorske sigurnosti i upravljanje lukama, nadležne lučke kapetanije, kao i lokalne inspeksijske organe, radi postupanja u okviru njihovih nadležnosti. Povećan broj ovih zahtjeva direktno je uslovljen dinamičnim razvojem nautičkog turizma na crnogorskom primorju, koji se ogleda u sve intenzivnijoj pomorskoj aktivnosti duž obale. Kao posljedica takvih trendova, evidentiran je i rast broja bespravno postavljenih plutajućih pontona, sidrišta i vezova za plovila, naročito u akvatorijumu Bokokotorskog zaliva. Dodatni izazov predstavlja i postavljanje plovila na motorni pogon na lokacijama koje nisu predviđene za ovu vrstu aktivnosti, čime se direktno ugrožava bezbjednost kupaca i korisnika kupališta.

Kada je riječ o nelegalnoj gradnji, odnosno gradnji bez odobrenja, tokom izvještajnog perioda upućeno je ukupno 40 zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora Ministarstvu prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine – Direktoratu za inspeksijski nadzor.

Najveći broj zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora, ukupno 220, odnosi se na nepravilnosti u dijelu postavljanja sadržaja koji nijesu predviđeni važećom planskom dokumentacijom u zoni morskog dobra.

OBAVJEŠTENJA INSPEKCIJSKIH ORGANA

U ovom poglavlju analizirano je postupanje inspeksijskih organa po podnesenim zahtjevima i inicijativama za sprovođenje inspeksijskog nadzora. Na osnovu podataka Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, rezultati analize ukazuju na određene promjene u trendovima, koje se odnose i na broj podnesenih zahtjeva i na ažurnost u postupanju nadležnih organa.

Grafikon 2: Uporedni podaci za 2025. i 2024. godinu, broj upućenih zahtjeva i broj postupanja inspeksijskih organa

Tokom 2025. godine upućeno je ukupno 408 zahtjeva i inicijativa za sprovođenje inspeksijskog nadzora, što predstavlja značajno smanjenje u odnosu na 2024. godinu, kada je evidentirano 536 zahtjeva. Ovaj pad od približno 24% može se tumačiti na više načina. S jedne strane, moguće je da ukazuje na poboljšanje stanja na terenu i smanjenje broja nepravilnosti koje zahtijevaju intervenciju inspeksijskih organa. S druge strane, ne može se isključiti ni mogućnost smanjenja

broja prijava od strane građana ili institucija, što može biti posljedica smanjene informisanosti, povjerenja ili motivacije za pokretanje postupaka.

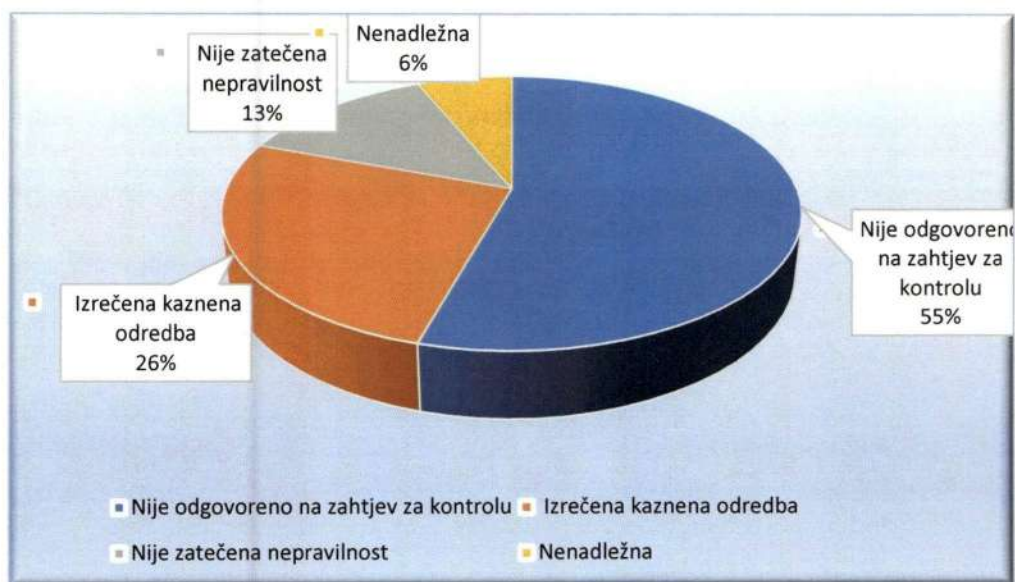
Istovremeno, podaci ukazuju na pozitivan trend kada je riječ o efikasnosti postupanja inspeksijskih organa. Naime, u 2025. godini postupano je po 184 zahtjeva, dok je u 2024. godini taj broj iznosio 172. Iako je riječ o relativno skromnom apsolutnom povećanju, ono dobija na značaju kada se posmatra u odnosu na ukupan broj podnesenih zahtjeva. Procenat postupanja u 2025. godini iznosi oko 45%, što predstavlja značajan rast u odnosu na 32% iz 2024. godine. Ovaj porast od 13 procentnih poena jasno ukazuje na unapređenje efikasnosti rada inspeksijskih organa.

Međutim, uprkos evidentnom napretku, važno je naglasiti da i dalje više od polovine podnesenih zahtjeva u 2025. godini nije rezultiralo konkretnim postupanjem. Ova činjenica ukazuje na potrebu daljeg unapređenja sistema, kako bi se povećao nivo odgovora na inicijative i dodatno ojačalo povjerenje javnosti u rad inspeksijskih organa.

Analiza podataka za 2025. godinu pruža detaljan pregled postupanja inspeksijskih organa po zahtjevima za kontrolu koje je uputilo Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. Od ukupno 184 primljenih obavještenja, 104 se odnosilo na izricanje kaznenih mjera za utvrđene nepravilnosti. U 54 slučaja, inspeksijski organi su potvrdili da nisu pronađene nepravilnosti, dok je u preostalih 26 obavještenja istaknuto da predmetna inicijativa nije bila u njihovoj nadležnosti.

Grafikon 3 prikazuje strukturu postupanja/nepostupanja inspeksijskih organa na upućene zahtjeve za kontrolu, izraženo u procentima.

Grafikon 3: Obavještenja inspeksijskih organa na upućene zahtjeve za kontrolu (%)

Analiza podataka prikazanih na Grafikonu 3 ukazuje na to da inspeksijski organi nijesu dostavili povratne informacije za 55% upućenih zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora, dok je odgovoreno na 45% inicijativa. Detaljnija razrada pristiglih obavještenja pokazuje da u 26% slučajeva izrečene su kaznene mjere za utvrđene nepravilnosti, u 13% slučajeva nije utvrđeno postojanje nepravilnosti, dok je u 6% slučajeva konstatovano da predmet nije bio u nadležnosti postupajuće inspekcije.

Ovi podaci jasno ukazuju na potrebu unaprjeđenja komunikacije i koordinacije između Službe za kontrolu morskog dobra i nadležnih inspeksijskih organa, kako bi se obezbijedila potpuna i pravovremena povratna informacija o preduzetim mjerama po upućenim zahtjevima. Nedostatak odgovora za više od polovine slučajeva otežava praćenje efikasnosti inspeksijskog nadzora i procjenu ukupnih rezultata kontrole na terenu.

Najveći broj obavještenja o preduzetim inspeksijskim mjerama dostavljen je od strane lokalnih sekretarijata za komunalni i inspeksijski nadzor, koji su u izvještajnom periodu dostavili ukupno 120 odgovora. Slijede turistička inspekcija sa 39 pristiglih obavještenja, ekološka inspekcija sa 19, te inspekcija za vode sa 6 obavještenja. S druge strane, od Direktorata za inspeksijski nadzor u okviru Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine nije dostavljeno nijedno obavještenje o preduzetim mjerama, što ukazuje na postojanje značajnih nedostataka u praćenju, izvještavanju i koordinaciji inspeksijskih aktivnosti po pitanju nelegalne gradnje.

KONTROLA KUPALIŠTA

U ovoj fazi izvještaja biće posebno obrađeni podaci o kontroli kupališta tokom ljetnje turističke sezone 2025.godine. Služba za kontrolu morskog dobra ima važnu ulogu u nadzoru usklađenosti stanja na terenu sa planskom dokumentacijom kao i u provjeri poštovanja definisanih ugovornih obaveza. Kontrola podrazumijeva evaluaciju organizacije kupališta od strane zakupaca, s ciljem da se utvrdi da li su kupališta uređena u skladu sa izdatim Uslovima za organizaciju kupališta, te da li je organizacija kupališta usklađena sa Pravilnikom o bližim uslovima u pogledu uređenosti, opremljenosti, kao i vrstama i uslovima korišćenja kupališta na moru.

Tokom trajanja ljetnje turističke sezone 2025. godine, Služba za kontrolu morskog dobra obavljala je kontinuirane i permanentne kontrole kupališta. Ukupno je sačinjeno 739 zapisnika o izvršenim kontrolama.

U nastavku pružamo pregled ključnih nepravilnosti evidentiranih tokom navedenih kontrola.

Većina uočenih nepravilnosti tokom predsezone, odnosno u mjesecima maju i junu, odnosila se na rad kupališta bez važećeg odobrenja. Analizom podataka kojima raspolaže Služba za kontrolu morskog dobra, može se zaključiti da je gotovo 90% kupališta u predsezoni poslovalo bez neophodnog odobrenja za rad, koje izdaju nadležni opštinski sekretarijati. Visok procenat ovakvih nepravilnosti prvenstveno je posljedica trajanja tenderskog postupka za zakup kupališta i administrativnih zastoja u izdavanju odobrenja. Pravovremena izdavanja odobrenja doprinose i boljoj organizaciji kupališta, poštovanju propisanih standarda, te povećanju bezbjednosti i kvaliteta usluge za posjetioce.

Kada je u pitanju kontrola broja spasilaca na kupalištima, na više od polovine kontrolisanih kupališta, broj licenciranih spasilaca nije bio u skladu sa propisanim Uslovima za organizaciju kupališta. Nedostatak potrebnog broja spasilaca na kupalištima posebno je bio izražen tokom jula i avgusta, najviše u opštini Ulcinj.

Budući da su tokom ljetnje sezone zabilježene učestale žalbe turista i mještana, prilikom kontrole kupališta poseban akcenat stavljen je na pravilno postavljanje plažnog mobilijara. Analiza prikupljenih podataka pokazuje da je značajan broj korisnika, približno 50%, prekršio odredbe Pravilnika o bližim uslovima uređenosti i opremljenosti kupališta. Na osnovu sprovedenih kontrola može se zaključiti da korisnici, naročito tokom jula i avgusta, nijesu poštovali obavezu oslobađanja jedne polovine kupališta od plažnog mobilijara, čime je umanjena dostupnost prostora i komfor za ostale posjetioce.

Pored žalbi zbog prenatrpanosti kupališta plažnim mobilijarom, korisnici kupališta su se žalili i na naplatu mobilijara nakon 17h. Kako je ugovorom definisano da je korisnik javno-porodičnog kupališta dužan da za period nakon 17h do zatvaranja kupališta oslobodi plaćanja korišćenja plažnog mobilijara sve građane Crne Gore koji su dužni da na uvid dostave ličnu kartu ili drugi identifikacioni dokument koji izdaje nadležni organ države Crne Gore, službenici Službe za kontrolu morskog dobra su na licu mjesta upućivali opomene korisnicima za nepoštovanje ugovornih obaveza.

Tokom ljetnje turističke sezone uočene su i druge nepravilnosti, među kojima je bespravno zauzimanje ponti plažnim mobilijarom, kao i njihovo ograđivanje lancima i drugim preprekama. Ova pojava već duži niz godina predstavlja ozbiljan izazov za nadležne institucije, o čemu svjedoče brojne svakodnevne žalbe građana i turista. Takva praksa direktno je suprotna zakonskim propisima koji garantuju slobodan pristup javnom dobru. Dijelovi obale koji su u vlasništvu države Crne Gore moraju biti oslobođeni svih vrsta mobilijara, ograda i lanaca, dok se svaki slučaj zloupotrebe procesuiru u skladu sa zakonom, uz adekvatne mjere i sankcije od strane nadležnih inspekcijskih organa.

Od ostalih nepravilnosti uočenih tokom kontrole kupališta, posebno se izdvaja problem bespravnog postavljanja pontona u akvatorijumu kupališta, kao i korišćenje plovila na motorni pogon u njihovoj neposrednoj blizini, što je naročito izraženo na Velikoj plaži u opštini Ulcinj. Analiza inspekcijskog nadzora u oblasti pomorstva, koji obuhvata kontrolu pomorskog saobraćaja i akvatorijuma sa pripadajućom infrastrukturom, ukazuje na izraženu neažurnost u postupanju nadležnih službi. Ovakvo stanje može se dovesti u vezu s nejasnom podjelom nadležnosti i preklapanjem odgovornosti između institucija zaduženih za otklanjanje ovih nepravilnosti. Neovlašćeno postavljanje plutajućih pontona, nepropisno vezivanje i pristajanje plovila, kao i nelegalno sidrenje, predstavljaju ozbiljnu prijetnju sigurnosti plovidbe. Ove nepravilnosti ugrožavaju ne samo bezbjednost plovila, već i svih korisnika prostora, zbog čega je neophodno obezbijediti hitno i koordinisano djelovanje nadležnih organa u cilju uspostavljanja sigurnih uslova za odvijanje pomorskog saobraćaja i boravak na kupalištima.

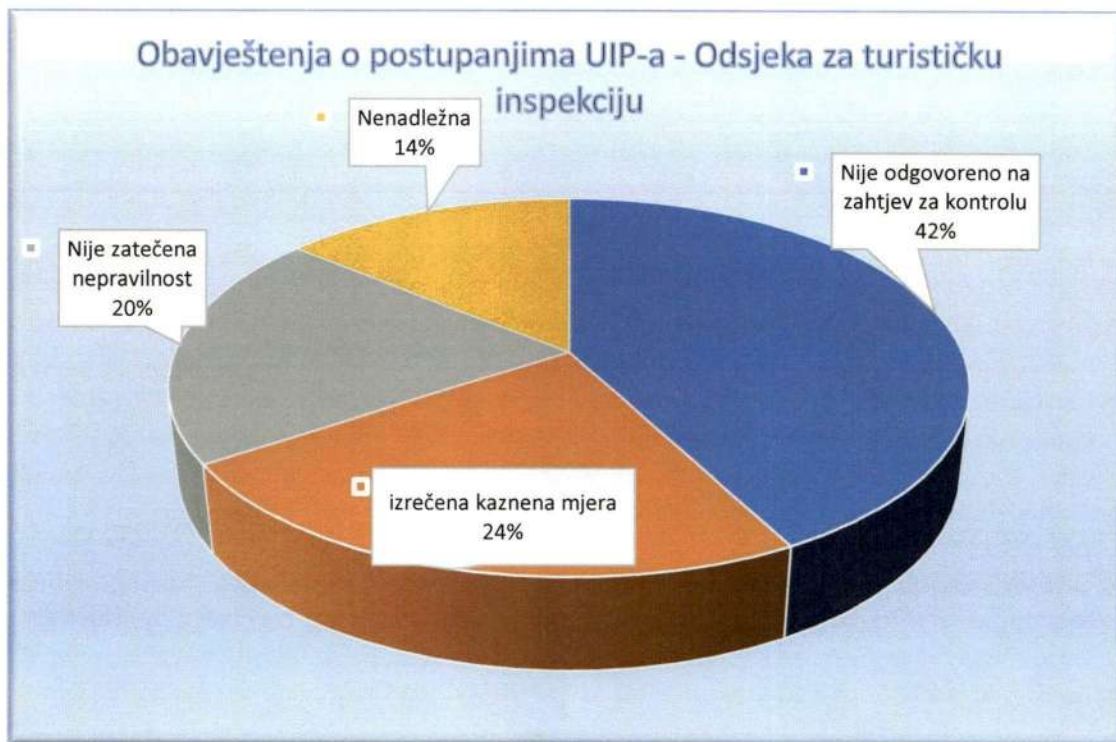
Za sve utvrđene nepravilnosti, nadležnim inspekcijskim organima upućivane su inicijative/zahtjevi za sprovođenje inspekcijskog nadzora, radi preduzimanja daljih mjera i postupaka u cilju uspostavljanja propisanog reda u zoni morskog dobra.

S tim u vezi, nadležnom Ministarstvu turizma – Direkciji za inspekcijski nadzor u oblasti turizma upućeno je ukupno 64 zahtjeva za vršenje inspekcijskog nadzora, u cilju obezbjeđivanja zakonitog i urednog korišćenja kupališta.

Prema podacima kojima raspolaže ovo Javno preduzeće, turistička inspekcija je tokom 2025. godine postupila u 37 zahtjeva, dakle, u oko 58% od ukupnog broja inicijativa. Ovaj stepen realizacije ukazuje na značajan nivo postupanja po dostavljenim zahtjevima, uz potrebu za daljim unapređenjem efikasnosti inspekcijskog nadzora.

U grafikonu 4 prikazana je analiza podataka kojima raspolaže ovo Javno preduzeće, odnosno analiza pristiglih obavještenja o postupanju Uprave za inspekcijske poslove – Odsjeka za turističku inspekciju.

Grafikon 4: Obavještenja o postupanjima turističke inspekcije na upućene zahtjeve za kontrolu

Analiza Grafikona 4 pokazuje da, od ukupnog broja podnijetih zahtjeva, 42% nije rezultiralo povratnim informacijama od strane turističke inspekcije. U 24% slučajeva izrečene su kaznene mjere, što potvrđuje da su nepravilnosti identifikovane i da je inspekcija reagovala u skladu sa svojim ovlašćenjima. Dalje, u 20% slučajeva nisu zabilježene nepravilnosti, što može ukazivati na to da su kupališta ispunila propisane standarde. Konačno, u 14% slučajeva turistička inspekcija se oglasila nenadležnom za postupanje, što dodatno potvrđuje da preklapanje nadležnosti i nejasnoće u postupanju inspeksijskih službi i dalje predstavljaju izazov za nadležne institucije. Ipak, na 27 zahtjeva odnosno u 42% slučajeva povratna informacija nije dostavljena, što signalizira potrebu za dodatnim unapređenjem u segmentu odgovornosti i transparentnosti.

Dodatni izazov predstavlja činjenica da obavještenja inspeksijskih organa o sprovedenim kontrolama kupališta, naročito tokom špica sezone, često pristižu tek u oktobru, nakon završetka kupališne sezone, kada su već sumirani rezultati njihovog rada. Takva zakašnjenja značajno otežavaju pravovremeno i precizno izvještavanje o sprovedenim aktivnostima. Nedostatak efikasnosti u ovom segmentu naročito se negativno odrazio tokom ljetnje turističke sezone, u periodu kada su očekivanja od inspeksijskog nadzora bila najveća.

Zbog navedenog, neophodno je unaprijediti dinamiku i pravovremenost komunikacije između inspeksijskih organa i Javnog preduzeća, kako bi se obezbijedilo ažurno praćenje stanja na terenu i omogućilo kvalitetno, blagovremeno izvještavanje, posebno u periodima pojačanog turističkog prometa.

ZAKLJUČCI

Polazeći od rezultata analiza koje je sprovela Služba za kontrolu morskog dobra, doneseni su sledeći zaključci i preporuke od značaja za efikasnije upravljanje i zaštitu morskog dobra:

- Tokom maja i juna službenici Službe za kontrolu morskog dobra fokusirali su se na uvođenje zakupaca u posjed novih lokacija u zoni morskog dobra, kroz administrativne i terenske aktivnosti uz neposrednu komunikaciju s korisnicima. Zakupcima su predstavljene ključne obaveze iz ugovora, s posebnim naglaskom na poštovanje pravila organizacije kupališta, kako bi se očuvale ambijentalne vrijednosti obale, kvalitet usluga i bezbjednost korisnika. Ove aktivnosti predstavljaju značajan korak ka uspostavljanju reda i odgovornog upravljanja morskim dobrom uoči početka ljetnje turističke sezone, sa posebnim fokusom na nove korisnike zone morskog dobra.
- Određeni broj uočenih nepravilnosti riješen je neposredno na licu mjesta u saradnji s lokalnim inspeksijskim organima, dok je za dio slučajeva sproveden inspeksijski nadzor na terenu, čime je izbjegnuto upućivanje pisanih zahtjeva. U slučajevima kada korisnici nisu poštovali propisane uslove za organizaciju kupališta, ni nakon usmenih upozorenja, Službi za ustupanje na korišćenje morskog dobra blagovremeno su dostavljana obavještenja sa predlozima za upućivanje pisanih opomena, radi dosljednog sankcionisanja nepoštovanja propisa.
- Analiza konstatovanih nepravilnosti tokom izvještajnog perioda pokazala je da se najveći broj slučajeva odnosio na postavljanje sadržaja bez odobrenja. Ovakva situacija naglašava potrebu za pojačanim nadzorom i efikasnijom kontrolom, kako bi se izbjegla prenatrpanost prostora i utisak neorganizovanosti u zoni morskog dobra. Povećan broj zahtjeva u vezi sa nelegalno postavljenim sadržajima potvrđuje intenzivniji nadzor i odlučniji pristup u sankcionisanju neovlašćenog korišćenja prostora, čiju kontrolu vrše nadležni organi za inspeksijski nadzor lokalnih samouprava.
- Uprkos pojačanim naporima nadležnih inspeksijskih organa, analiza pokazuje da ostvareni rezultati nisu u potpunosti zadovoljili očekivanja u pogledu sveukupnog stanja prostora u zoni morskog dobra. Evidentna je potreba za nastavkom intenzivnog nadzora, naročito u opštinama s većim brojem utvrđenih nepravilnosti, kao i za daljim unapređenjem saradnje sa inspeksijskim organima, s ciljem bržeg i efikasnijeg postupanja na terenu;
- Podaci o radu turističke inspekcije ukazuju na određeni napredak u ažurnosti i efikasnosti u vršenju nadzora nad kupalištima. Povećan broj dostavljenih povratnih informacija, kao i primjena konkretnih mjera, svjedoče o većem stepenu institucionalne odgovornosti. Ipak, činjenica da značajan broj zahtjeva nije rezultirao odgovorom, kao i identifikovani slučajevi preklapanja nadležnosti, jasno ukazuju na postojeće systemske slabosti koje i dalje otežavaju dosljednu, pravovremenu i koordinisanu primjenu zakonskih propisa;
- Uprkos uložnim naporima nadležnih organa, rezultati ostvareni tokom ljetnje turističke sezone nijesu bili na zadovoljavajućem nivou, posebno tokom avgusta mjeseca, u periodu intenzivnog turističkog prometa. Ova situacija dodatno naglašava potrebu za unapređenjem regulatornog okvira, jačanjem međuinstitucionalne saradnje i uključivanjem svih ključnih aktera u kreiranje i sprovođenje održive turističke strategije;

SMJERNICE ZA UNAPRIJEĐENJE

U cilju povećanja efikasnosti i kvaliteta sprovođenja aktivnosti Službe za kontrolu morskog dobra, neophodno je unaprijediti koordinaciju i komunikaciju sa inspekcijskim organima, posebno kada je riječ o razmjeni informacija i dostavljanju povratnih obavještenja u predviđenim rokovima. Potrebno je poboljšati ažurnost inspekcijskog nadzora tokom ljetnje turističke sezone kroz pravovremeno postupanje po prijavama, kako bi se izbjegla kašnjenja i omogućila brža reakcija na uočene nepravilnosti.

Posebnu pažnju potrebno je usmjeriti na prevenciju nelegalnih aktivnosti, poput postavljanja sadržaja bez odobrenja i zagađenja mora, kroz dosljednu primjenu kaznenih mjera.

I pored djelovanja inspekcijskih organa u sankcionisanju nepravilnosti, rezultati tokom ljetnje turističke sezone, posebno u avgustu, nisu bili zadovoljavajući. Ova situacija ukazuje na potrebu unapređenja postojećih regulativa, jačanja saradnje između inspekcijskih organa, lokalnih vlasti i ostalih relevantnih aktera koji kreiraju turističku strategiju. Važno je naglasiti izazove koji proizilaze iz nejasnoća u vezi sa nadležnošću ili preklapanjem odgovornosti među inspekcijskim organima.

Preporučuje se i sprovođenje edukativnih aktivnosti usmjerenih na korisnike lokacija u zoni morskog dobra, radi podizanja svijesti o značaju poštovanja pravila postavljanja privremenih objekata, organizacije kupališta, očuvanja ambijentalnih vrijednosti i bezbjednosti korisnika.

Jačanje saradnje među svim relevantnim akterima, kao i podizanje svijesti o značaju zaštite ovog prostora, predstavljaju ključne korake ka očuvanju njegovih prirodnih resursa i osiguravanju održivog razvoja u budućnosti.

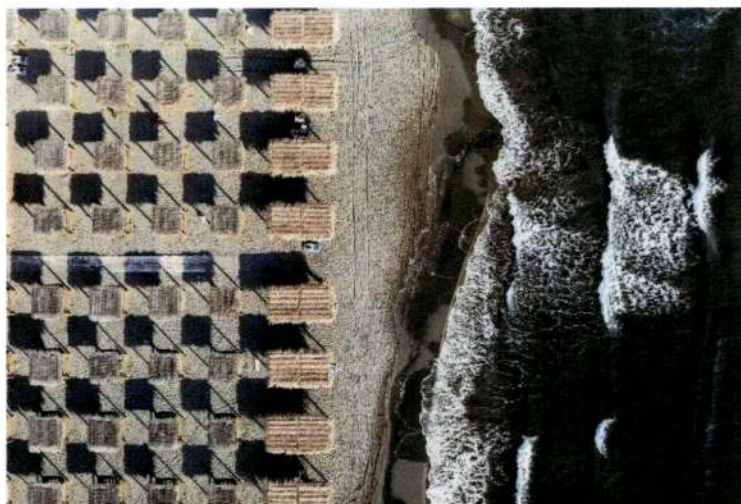
U kontekstu globalnih trendova održivog turizma, u narednom periodu fokus treba usmjeriti na konkretnu implementaciju održivih praksi, kako bi se osigurala dugoročna zaštita morskog dobra, unaprijedio kvalitet turističke ponude i očuvale prirodne vrijednosti ovog prostora za buduće generacije.“

7. SLUŽBA ZA ZAŠTITU I ODRŽIVI RAZVOJ

1. ORGANIZACIJA KUPALIŠTA

1.1. Aktivnosti na pripremi turističke sezone 2025. godine

Tokom februara mjeseca, od strane Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine donešene su Izmjene i dopune Programa privremenih objekata u zoni morskog dobra za period od 2024. do 2028. godine (broj: 04-332/25-86/36 od 12. 02. 2025. godine). Shodno Izmjenama i dopunama Programa, kupališta su prema namjeni podijeljena na hotelska, javna, kupališta posebne namjene i bazenska kupališta. Javna kupališta su podijeljena na 8 vrsta, i to: **porodična, kupališta za aktivan odmor** koja se dijele na 3 podvrste (sportska, rekreativna i adrenalinska kupališta, kupališta za ronioce i kupališta za kite/wind surfing), **party kupališta, romantična kupališta, kupališta bez plažnog mobilijara, kupališta za kućne ljubimce (pse), kupališta sa prirodnim ljekovitim faktorima i wellness sadržajima i izletnička**, dok su pod **kupalištima posebne namjene** definisane 2 vrste kupališta, i to: nudistička kupališta i kupališta namijenjena dječijim odmaralištima.

Slika 1- Prikaz kupališta, Velika plaža, Opština Ulcinj

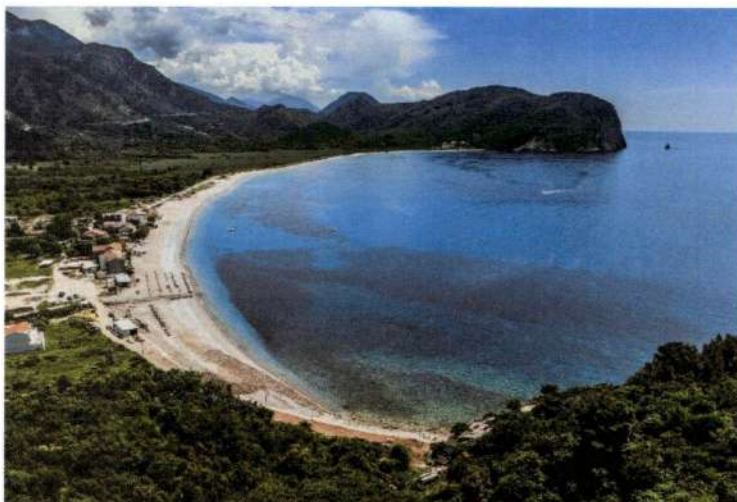
Ukupno je definisano **559 kupališta** od toga **73 hotelskih, 10 posebne namjene, 1 bazensko i 475 javnih kupališta** (389 porodičnih, 17 kupališta za aktivan odmor (2 sportska, rekreativna i adrenalinska kupališta, 3 kupališta za ronioce i 12 kupališta za kite/wind surfing)), 8 party kupališta, 7 romantičnih kupališta, 30 kupališta bez plažnog mobilijara, 2 kupališta za kućne ljubimce (pse), 2 kupališta sa prirodnim ljekovitim faktorima i wellness sadržajima i 20 izletničkih).

Aktivnosti vezane za **obuku i licenciranje spasilaca na vodi** sprovedene su u saradnji sa Crvenim Krstom Crne Gore. Ukupno su sprovedena 4 termina za obuku novih spasilaca i 16 termina za provjeru sposobnosti već obučanih spasilaca radi obnove licenci za 2025. godinu. Svaki spasilac koji je položio kurs dobio je međunarodno priznatu ILS licencu, koja važi za tekuću sezonu. Prema izvještaju Crvenog Krsta za 2025. godinu ukupno je na raspolaganju bilo 645 licenciranih spasilaca na vodi. Shodno zaključenom Ugovoru o isporuci opreme za 2025. godinu, Javno

preduzeće je **na 8 javnih kupališta** (2 u opštini Herceg Novi, 1 u opštini Tivat, 1 u opštini Kotor, 2 u opštini Budva, 1 u opštini Bar i 1 u opštini Ulcinj) postavilo bove za obilježavanje kupališta sa morske strane i kante za otpatke. Navedena kupališta su definisana u Izmjenama i dopunama Programa privremenih objekata u zoni morskog dobra i ista nijesu imala zakupce, odnosno korisnike.

1.2. Aktivnosti tokom turističke sezone 2025. godine

Kao sastavni dio zaključenih Ugovora/Aneksa o korišćenju morskog dobra za 2025. godinu i Urbanističko tehničkih uslova, izdati su Uslovi za organizaciju kupališta. Uslovi su izdati shodno Pravilniku o bližim uslovima u pogledu uređenosti i opremljenosti, vrstama i uslovima korišćenja kupališta na moru. **Ukupno je u 2025. godini pripremljeno 423 Uslova za organizaciju kupališta.** Uz navedene uslove izdaju se i skice za opremanje kupališta po vrstama i sa primjerima izgleda svih popisanih informativnih tabli.

Slika 2 - Prikaz kupališta, Buljarica, Opština Budva

Kao i prethodnih godina, Komisije za utvrđivanje ispunjenosti uslova na kupalištima formirane su od opštinskih sekretarijata nadležnih za izdavanje Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima.

Komisije su vršile kontrole kupališta samo na osnovu podnijetog zahtjeva svakog pojedinačnog zakupca, odnosno korisnika. Na osnovu pozitivnog zapisnika komisije i ostale dokumentacije, opštinski sekretarijati su izdavali Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima.

Predstavnici Javnog preduzeća su bili članovi Komisija u opštinama: Tivat, Budva i Bar, dok u opštinama Herceg Novi, Kotor i Ulcinj nijesu bili članovi komisija i nijesu učestvovali u kontroli ispunjenosti uslova na kupalištima.

1.3. Međunarodni Program Plava zastavica

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore zajedno sa NVO "Ecom" obilježilo je 23. sezonu programa Fondacije za ekološku edukaciju (FEE) u našoj zemlji, podizanjem prve Plave zastavica u 2025. godini na kupalištu „Pura Vida” na Drobnom pijesku.

Na osnovu odluke Međunarodnog žirija Plavu zastavicu u 2025. godini u Crnoj Gori mogli su dobiti 1 marina i 41 kupalište, imajući u vidu da se kandidatura za narednu godinu dostavlja krajem tekuće godine. Na dan podizanja prve Plave zastavice, a na osnovu zaključenih ugovora o korišćenju morskog dobra objavljeni su svi dobitnici ovog ekskluzivnog svjetskog ekološkog obilježja u našoj zemlji, i to 23 kupališta i 1 marina.

Prvu Plavu zastavicu za 2025. godinu podigli su direktor Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, g-din Mladen Mikijelj i državni sekretar u Ministarstvu turizma, g-din Vuk Žižić. Imajući u vidu da je 30. jun poslednji dan u sezoni kada je moguće podići zastavicu na sjevernoj hemisferi, prema pravilima ovog prestižnog programa Fondacije za ekološku edukaciju, u Crnoj Gori je, na osnovu zaključenih ugovora dodijeljeno **ukupno 27 plavih zastavica za kupališta i 1 za marinu u ovoj sezoni.**

Plaže sa Plavom zastavicom

Kupalište „Hotel Iberostar“, 1A Njivice, Herceg Novi

2. Kupalište „Hotel Chedi“, 13C Luštica, Tivat

3. Kupalište „Plavi Horizont“, 12A1 i 12A2 Uvala Pržna, Tivat

4. Kupalište „Big Brother Beach“, 1A Jaz, Budva

5. Kupalište „SBS“, 1C Jaz, Budva

6. Kupalište „S and I beach life“, 1H Jaz, Budva

7. Kupalište „Poseidon“, 1J Jaz, Budva

8. Kupalište „Dukley beach“, 11A Zavala, Budva

9. Kupalište „Dolcevita“, 12E Bečići, Budva

10. Kupalište „Sveti Toma 2“, 13F Bečići, Budva

11. Kupalište „Samsara Deluxe“, 14E Bečići, Budva

12. Kupalište „Pura Vida“, 23A Drobni pijesak, Budva

13. Kupalište „Galija“, 22B Crvena glavica, Budva

14. Kupalište „Lučice“, 26A Petrovac, Budva

15. Kupalište „B5“, 27A Buljarica, Budva

16. Kupalište „Bridge“, 27B Buljarica, Budva

17. Kupalište „Vela beach“, 2B Čanj, Bar

18. Kupalište „Centar“, 5A Sutomore, Bar

19. Kupalište „Paradiso“, 11B uvala Utjeha, Bar

20. Kupalište „Evropa beach“, 10G Velika plaža, Ulcinj

21. Kupalište „White beach“, 10I Velika plaža, Ulcinj

22. Kupalište „Hills“, 10N Velika plaža, Ulcinj

23. Kupalište „MCM beach“, 10O Velika plaža, Ulcinj

24. Kupalište „Cabo beach“, 10R Velika plaža, Ulcinj

25. Kupalište „Saranda“, 10H Velika plaža, Ulcinj

26. Kupalište „Havana“, 10R1 Velika plaža, Ulcinj

27. Kupalište „Copacabana“, 10W Velika plaža, Ulcinj

Slika 3- Kupalište sa plavom zastavicom „Pura vida“, Drobni pijesak

Marina sa Plavom zastavicom

1. Marina Bar, Bar

Program Plava zastavica se odvija u dva nivoa, a prije nego što jedno kupalište ili marina postane član ovog prestižnog priznanja mora da prođe kroz pilot fazu, koja traje dvije godine.

Plaže u pilot fazi Programa Plave zastavice

1. kupalište „Almara“, 13A Luštica, Tivat
2. kupalište „Marina beach“ 13B Luštica, Tivat
3. kupalište „Azzure“ 13D Luštica, Tivat
4. kupalište „Pecka“ 13E Luštica, Tivat
5. kupalište „Kalardovo“, 9A, Tivat
6. kupalište „Žuta greda“, 2A Jaz, Budva
7. kupalište „Tiberina“, 10E Slovenska plaža, Budva
8. kupalište „Sunset“, 13D Bečići, Budva
9. kupalište „Ananti“, 23B Reževići, Budva
10. kupalište „Nazaré Beach“, 27H Buljarica, Budva
11. kupalište „Mamma mia“, 2N2 Čanj, Bar
12. kupalište „Lancana beach“, 5E Sutomore, Bar
13. kupalište „Coralia beach“, 5F Sutomore, Bar
14. kupalište „Toni Grill“, 10E Velika plaža, Ulcinj
15. kupalište „Miami“, 10F Velika plaža, Ulcinj
16. kupalište „Mojito beach“, 10J Velika plaža, Ulcinj
17. kupalište „Sparta beach“, 10K Velika plaža, Ulcinj
18. kupalište „Royal beach“, 10S Velika plaža, Ulcinj
19. kupalište „Marbuena beach“, 10T1 Velika plaža, Ulcinj
20. kupalište „Barbarossa“, 10V Velika plaža, Ulcinj

Shodno izvještaju nacionalnog operatera, Međunarodni žiri Plave zastavice je tokom aprila potvrdio predlog Nacionalne komisije i na osnovu podnijetih prijava dodjelio ukupno 42 plave zastavice Crnoj Gori (41 kupalište i 1 marina), a ovoga ljeta, u 51 zemlji sjeverne hemisfere ukupno 5.120 kupališta, marina i turističkih brodova je bilo sa Plavom zastavicom. Međunarodni žiri se ove godine sastojao od predstavnika UNEP (Programa UN za zaštitu životne sredine), UNWTO (Svjetske turističke organizacije), UNESCOa (Programa UN za obrazovanje, nauku i kulturu) EEA (Evropske agencije za zaštitu životne sredine), WCA (Svjetska alijansa kitova), EUCC (Evropska unija za zaštitu obala i mora), ICOMIA (Međunarodnog savjeta udr uženja marina), ENAT (Evropske mreže za pristupačni turizam), ILS (Međunarodne federacije za spasilaštvo) i FEE (Fondacije za ekološku edukaciju), koja i sprovodi Program Plava zastavica. Takođe, predstavnici nacionalnog operatera posjetili su svako kupalište u redovnom i pilot programu tokom jula 2025. godine kako bi se uvjerili u ispunjenost kriterijuma, a posebna pažnja je posvećena kandidatima u pilot fazi. Od strane operatera dostavljen je prvi Izvještaj o sprovedenim aktivnostima na realizaciji programa „Plava zastavica“ u 2025. godini, kao i Izvještaj o kontroli, a sve shodno zaključenom ugovoru.

2. IZVJEŠTAJ O OCJENI KVALITETA VODA ZA KUPANJE PRAĆENJE SANITARNOG KVALITETA MORSKE VODE NA JAVNOM KUPALIŠTIMA

Stanje kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u 2025. godini praćeno je na ukupno 114 lokacija duž crnogorskog primorja i to u opštini Ulcinj na 18 lokacija, Bar 15, Budva 34, Tivat

10, Kotor 15 i Herceg Novi 22 lokacije za što je angažovana akreditovana laboratorija Instituta za biologiju mora iz Kotora. Prije početka kupališne sezone, utvrđena je dinamika uzorkovanja koja je podrazumijevala realizaciju analiza u petnaestodnevnom intervalima tokom ljetnje turističke sezone, tj. u periodu od juna do oktobra 2025. godine. Na lokacijama gdje je u redovnom mjerenju kvalitet bio izvan propisanih granica, vršilo se vanredno i dodatno uzorkovanje i analiza morske vode, kako bi se utvrdilo da li se radi o dugoročnom ili kratkoročnom zagađenju. O rezultatima svih analiza relevantne institucije i javnost bili su informisani putem sredstava javnog informisanja kao i putem aplikacije na internet stranici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

Shodno članu 7 i Prilogu 1 Pravilnika o načinu i rokovima za sprovođenje mjera obezbjeđivanja očuvanja, zaštite i poboljšanja kvaliteta vode za kupanje ("Službeni list CG", br. 28/19), pojedinačna ocjena vode za kupanje određuje se nakon svakog ispitivanja kvaliteta voda tokom sezone kupanja prema graničnim vrijednostima mikrobioloških parametara (*Esherichia coli* i *Intestinal enterococci*). Član 8 definiše da se na osnovu rezultata ocjenjivanja kvaliteta vode za kupanje, one klasifikuju kao: **odlične, dobre, zadovoljavajuće i loše.**

Pravilnik je, u članu 7 i Prilogu 2, predvidio da se ocjena kvaliteta vode za kupanje utvrđuje i nakon završetka sezone kupanja, i to na bazi vrijednosti 95-tog odnosno 90-tog percentila. U skladu sa propisanom metodom obrađeni su podaci za 2025. godinu, te isti ukazuju da je u toku sezone 2025. godine kvalitet morske vode za kupanje na crnogorskom primorju uglavnom bio odličnog (60,53 %) i dobrog (28,95 %) kvaliteta, dok je 1,75 % uzoraka bilo zadovoljavajućeg, a 8,77 % lošeg kvaliteta.

Opština	Odlične	Dobre	Zadovoljavajuće	Loše
Ulcinj	77,78 %	16,67 %	-	5,56 %
Bar	60,0 %	26,67 %	-	13,33 %
Budva	67,65 %	29,41 %	2,94 %	-
Tivat	60,0 %	40,0 %	-	-
Kotor	33,33 %	53,33 %	-	13,33 %
Herceg Novi	54,55 %	18,18 %	4,55 %	22,73 %
Crnogorsko primorje	60,53 %	28,95 %	1,75 %	8,77 %

Tabela 1 - Prikaz mikrobiološkog kvaliteta morske vode duž crnogorskog primorja u sezoni 2025.godine

Figura 1 – Grafički prikaz mikrobiološkog kvaliteta morske vode duž crnogorskog primorja u sezoni 2025.godine

3. UPRAVLJANJE POSEBNIM REZERVATOM PRIRODE „TIVATSKA SOLILA”

Posebni rezervat prirode „Tivatska Solila“, ukupne površine 150ha, 2013. godine upisan je na međunarodnu listu močvarnih područja u okviru RAMSAR konvencije, a Javno preduzeće je Odlukom Vlade Crne Gore zaduženo da jednom godišnje informiše o stanju i promjenama na području ovog rezervata. U skladu sa ovim zaključcima, svake godine resornom Ministarstvu dostavlja se „Informacija o statusu očuvanosti i aktivnostima u specijalnom rezervatu prirode „Tivatska Solila”. Planom korišćenja finansijskih sredstava Javno preduzeće opredjeljuje sredstva koja se ulažu u unapređenje stanja očuvanosti ovog područja.

3.1. Monitoring vrsta ptica tokom 2025. godine

Centar za zaštitu i proučavanje ptica (CZIP) te tokom 2025. godine realizovao redovan monitoring ptica u Posebnom rezervatu prirode "Tivatska solila" u okviru svojih redovnih aktivnosti. Za potrebe izrade ovog izvještaja ustupili su svoje podatke koji su dati u sledećoj tabeli:

Vrste ptica	16.01.	25.02.	12.03.	09.04.	06.05	03.09.
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>					1	
<i>Alauda arvensis</i>			9			
<i>Alcedo atthis</i>	1	1	2			
<i>Anas crecca</i>	34	34	93	21		
<i>Anas platyrhynchos</i>	4	65	21	12	1	
<i>Ardea alba</i>	1	1	26	4		
<i>Ardea cinerea</i>	6	10	19	3	4	
<i>Ardea ibis</i>					2	
<i>Ardeola ralloides</i>					6	
<i>Aythya ferina</i>						
<i>Aythya marila</i>						
<i>Buteo buteo</i>				2		
<i>Calidris alpina</i>	4			2		
<i>Calidris ferruginea</i>					9	
<i>Calidris minuta</i>					8	
<i>Calidris pugnax</i>		1			1	
<i>Cettia cetti</i>		1	1		2	
<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	1	2		6		
<i>Charadrius dubius</i>					4	
<i>Circus aeruginosus</i>			2	1		
<i>Cistola juncidis</i>			1	1	1	
<i>Egretta garzetta</i>	2		7	8	39	
<i>Fulica atra</i>			236	12	1	
<i>Himantopus himantopus</i>				1		
<i>Hirundo rustica</i>				26	4	
<i>Galingula chloropus</i>		1				
<i>Limosa limosa</i>						
<i>Larus michahellis</i>			35	8	2	
<i>Mareca penelope</i>			56			2
<i>Mareca strepera</i>						
<i>Microcarbo pygmaeus</i>		4	10	21	2	
<i>Numenius phaeopus</i>				5		
<i>Oenanthe oenanthe</i>			2		11	
<i>Phalacrocorax carbo</i>		15	2			
<i>Platalea leucorodia</i>			1			
<i>Pluvialis apricaria</i>		1			12	

<i>Plegadis falcinellus</i>					1	
<i>Podiceps cristatus</i>		5	2	1		
<i>Podiceps nigricollis</i>			2			
<i>Riparia riparia</i>				1		
<i>Recurvirostra avosetta</i>			1			
<i>Rallus aquaticus</i>		1		1		
<i>Saxicola rubicola</i>		3	8	1	4	
<i>Spatula Clypeata</i>						2
<i>Spatula querquedula</i>						
<i>Sturnus vulgaris</i>			52			
<i>Tachybaptus ruficollis</i>		1				
<i>Tadorna tadorna</i>	2		39	2		1
<i>Thalasseus sandvicensis</i>						
<i>Tringa erythropus</i>						1
<i>Tringa glareola</i>				26	9	5
<i>Tringa ochropus</i>			2			
<i>Tringa nebularia</i>						2
<i>Tringa stagnatilis</i>	1					1
<i>Tringa totanus</i>	19		18	2		28
<i>Vanellus vanellus</i>		14				

Tabela 2. Rezultati monitoringa ptica u posebnom rezervatu prirode "Tivatska solila"
(Izvor informacija: CZIP, 2025.)

3.2. Kontrola i komunalni red

Tokom 2025. godine urađeno je 7 izvještaja o stanju u Posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila”, a koje se odnose na stanje infrastrukture u rezervatu, održavanje komunalnog reda, stanje vodostaja, kao i na uočene nepravilnosti od strane posjetilaca.

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je skopilo Ugovor sa preduzećem D.O.O. „Komunalno – Tivat” sa ciljem održavanja Posebnog rezervata prirode „Tivatska solila“ tokom 2025. godine.

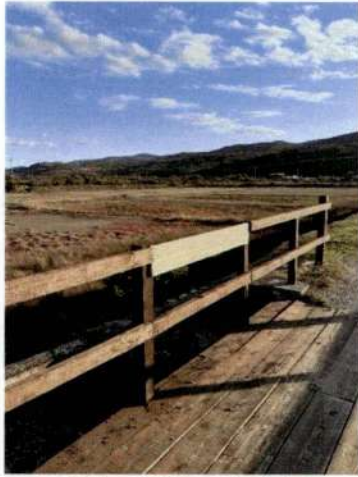
U skladu sa odredbama ovog Ugovora, D.O.O. „Komunalno – Tivat” je realizovalo 3 košenja korovske vegetacije na stazama i nasipima u rezervatu i to u maju, julu i septembru 2025. godine, dok se pražnjenje kanti za otpatke i odvoz otpada vršio redovno prema utvrđenoj dinamici, što je rezultiralo zadovoljavajućem komunalnom redu u rezervatu.

3.3. Uređenje i opremanje rezervata prirode „Tivatska solila”

Tokom 2025. godine Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore realizovalo je redovne aktivnosti na održavanju i unapređenju infrastrukture u Posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila“.

Zaštitari u Službi zaštite i održivog razvoja su u više navrata izvršili sitne intervencije na postojećim mostovima i osmatračnicama, uključujući popravke gazišta i ograda, kako bi se obezbijedila sigurnost i nesmetano kretanje posjetilaca.

Za obimnije radove, Javno preduzeće je pokrenulo tendersku proceduru za sanaciju i uređenje rezervata, čime su obezbijeđeni uslovi za očuvanje i poboljšanje infrastrukture na ovom zaštićenom području.

Slika 4 - Sanacija i infrastrukture u Posebnom rezervatu prirode "Tivatska solila" tokom 2025. godine

3.4. Promotivne i edukativne aktivnosti u rezervatu prirode „Tivatska solila”

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je 10. juna organizovalo posjetu za djecu i vaspitače JU „Ljubice Jovanović Maše”. Tokom obilaska rezervata stazama na kojima se nalaze informativne table, od strane zaposlenih su djeci pružene osnovne informacije o samom rezervatu, prilagođene predškolskom uzrastu.

Slika 5 - Posjeta djece i vaspitača iz JU „Ljubice Jovanović Maše” iz Budve

U subotu, 11. oktobra, Posebni rezervat prirode „Tivatska solila“ posjetila su djeca iz Dječijeg doma „Mladost“ iz Bijele, u okviru izleta koji je za njih organizovao Rotary club Kotor. Djecu su u rezervatu dočekali stručni vodiči, koji su im na zanimljiv i edukativan način predstavili prirodne i kulturne vrijednosti ovog zaštićenog područja. Tokom šetnje kroz solila, mališani su imali priliku da posmatraju različite vrste ptica – patke, čaplje, baljoške i kormorane, a posebnu pažnju privukli su im veliki primjerci plavog raka u kanalima. Upoznali su se i sa biljkama poput salikorije, te bogatstvom insekata, riba i kornjača koje obitavaju na ovom prostoru. Nakon obilaska, u Informativnom centru za djecu organizovana je prezentacija rezervata putem VR naočara, a program je završen druženjem uz osvježanje i prigodne poklone. Ova posjeta dio je aktivnosti usmjerenih ka edukaciji najmlađih o značaju očuvanja prirode i zaštićenih područja, kao i podizanju svijesti o bogatom biodiverzitetu Tivatskih solila.

Slika 6- Posjeta djece iz Doma „Mladost“ iz Bijele

Služba za zaštitu i održivi razvoj Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je 20. oktobra organizovala edukativni dan u Posebnom rezervatu prirode „Tivatska Solila“. Ova aktivnost, sprovedena je u cilju promocije zaštićenih područja i ključne edukacije djece školskog uzrasta, a realizovana je u saradnji sa NVO „CZIP“ iz Podgorice, za ekološke sekcije (7 i 8 razred) JU OŠ „Njegoš“ sa Cetinja, i tri odjeljenja JU OŠ „Druga Osnovna Škola“ iz Budve.

U okviru ove posjete učenici su imali priliku da se upoznaju sa vrijednostima ovog zaštićenog područja i njegovim značajem za očuvanje biodiverziteta Crne Gore tokom edukativnog obilaska Solila, kao i da saznaju na koji način se vrši prstenovanje ptica koje su stručno obavili ornitolozi iz Centra za zaštitu i proučavanje ptica (CZIP).

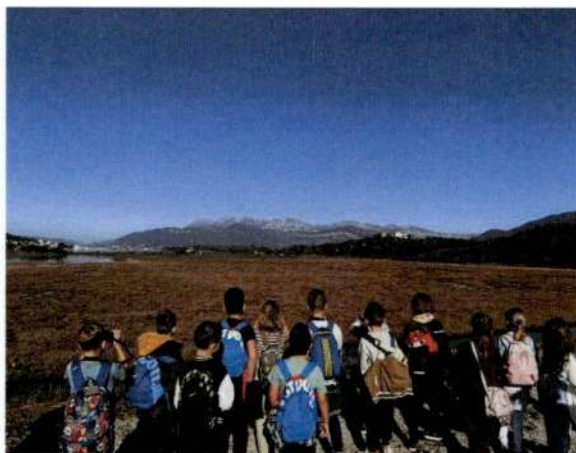
U sklopu obilaska, učenici su posjetili Centar za posjetioce rezervata „Tivatska solila“, gdje im je korišćenjem VR naočara omogućeno da iz perspektive ptica upoznaju karakteristike i ljepotu ovog zaštićenog područja.

Glavni cilj ovog događaja bio je ukazivanje na značaj očuvanja prirodnog naslijeđa i biodiverziteta, kao i na važnost zaštite ovog područja kao ključne migratorne lokacije za ptice. „Tivatska solila“ su jedno od najznačajnijih staništa ptica u Crnoj Gori i ovom dijelu Balkana, pa je kroz ovu aktivnost učesnicima približena vrijednost ovog prirodnog resursa i podstakne njihovo angažovanje u njegovom očuvanju.

*Slike 7 i 8 - Ornitolozi objašnjavaju djeci na koji način se vrši prstenovanje crnokape grmuše (*Sylvia atricapilla*)*

Nakon uvodnog predstavljanja prstenovanja ptica, djeca su dobila priliku za praktično posmatranje uz pomoć obezbijeđenih dvogleda i durbina. To im je omogućilo da bliže posmatraju neke vrste većih ptica u svom prirodnom staništu, poput – velike bijele čaplje, male bijele čaplje, sive čaplje i divljih pataka (*Anas sp.*), čime je njihova posjeta postala neposredno i dodatno dinamično iskustvo.

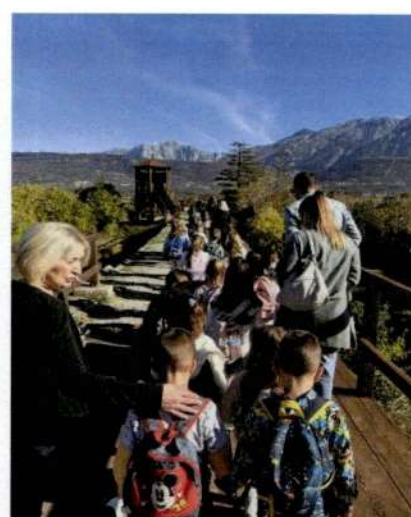

Slika 9 - Posmatranje ptica

*Slika 10 - Divlje patke (*Anas sp.*)*

Početkom novembra, djeca iz budvanskog vrtića „Ljubica Jovanović Maše“, starosti pet godina, njih ukupno 28 sa 3 vaspitačice, posjetili su Posebni rezervat prirode „Tivatska solila“ u okviru edukativnog izleta. Mališani su sa radošću šetali kroz rezervat i posmatrali razne vrste ptica, otkrivajući bogatstvo ovog prostora. U Centru za posjetioce isprobali su VR naočare koje su im omogućile da „lete“ iznad Solila, a posjeta je završena uz prigodne poklone i mnogo dječije radosti.

Slike 11, 12 i 13 - Posjeta djece iz vrtića „Ljubica Jovanović Maše“ iz Budve

Promocija Posebnog rezervata prirode Tivatska solila realizovana je putem društvenih mreža i to putem instagram profila „rezervat_prirode_solila“ koja trenutno ima 1459 pratioca i Facebook stranice Tivatska solila/Tivat salina koja ima 2831 pratioca.

Slika 14. Facebook i Instagram stranice za promociju Posebnog rezervata prirode „Tivataska solila“

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom angažovalo je profesionalnog fotografa tokom ljeta sa zadatkom da dokumentuje biodiverzitet, predjele, fenofaze biljaka, te migracije ptica i vrste u njihovim prirodnim staništima (kopno, more, vazduh – korišćenjem drona). Fotografisanje se odvijalo sukcesivno od ranog ljeta do kasne jeseni. Ova dokumentacija je obuhvatila i pejzažne promjene u jeseni, uključujući i formiranje crvenog “tepiha” caklenjače (*Salicornia sp.*) u slanim bazenima, što je rezultat njene senescencije uslijed minimalne hidrološke situacije, između ostalog, i promjene vodnog režima.

Slika 15: Senescencija caklenjače (*Salicornia sp.*)

Slika 16: Jato cipola (*Mugil sp.*)

Promocija u saradnji sa Turističkom organizacijom Tivat

Turistička Organizacija Tivat je tokom 2025 godine kontinuirano radila na promociji rezervata Solila koji je jedan od glavnih segmenata turističke ponude Tivta. U toku 2025 godine imali smo posjetu studijskih grupa sa Evropskog tržišta kao i turoperatore sa područja UAE, Velike Britanije, Azerbejdžana, Izraela. Prilikom posjete Tivtu u njihov obilazak je redovno uvrštena i posjeta prirodnom rezervatu Solila.

Turistička organizacija Tivat je, uz podršku Opštine Tivat i JP „Morsko dobro“, 5. februara 2025. organizovala posjetu Posebnom rezervatu prirode Tivatska solila za učenike-članove Eko-sekcije OŠ „Drago Milović“. Tokom obilaska, djeca su imala priliku da kroz edukativnu šetnju i stručno vodstvo upoznaju močvarna staništa, bogat biodiverzitet, te značaj zaštite močvarnih područja, uz cilj da se promoviše svijest o važnosti očuvanja prirode.

Slika 17: Posjeta članova Eko-sekcije OŠ „Drago Milović“

Propagandni materijal i dvojezična publikacija o Solilima koja je urađena u saradnji sa NVO Expeditio Kotor distribuirana se kako na info punktovima TOT tako i na turističkim sajmovima u regionu i van njega. Urađena je i nova turistička mapa Tivta koja obuhvata i Solila kao jedan od glavnih lokaliteta u turističkoj ponudi grada. Za potrebe projekta TOT i TOHN “Život na Lušticu” urađena je i nova turistička signalizacija na ovom području, kao prva tačka na ovom obilasku je i rezervat Solila.

Slika 18: Nova turistička mapa Tivta (izvor web sajt Turističke organizacije Tivat)

Turistička organizacija Tivat je 29. i 30. januara organizovala obilazak rezervata „Tivatska solila“ za novinarku TV Srbije, u okviru priprema za emisiju o Tivtu emitovanu tokom ljetnje sezone u saradnji sa TVCG. Tokom posjete predstavljene su prirodne i ornitološke vrijednosti Solila, migratorni značaj područja i sadržaji rezervata, a obilazak je poslužio kao osnov za izbor kadrova i dodatnu promociju Tivta i Solila u regionalnom medijskom prostoru.

Rezervat „Tivatska solila“ je 24. septembra posjetio freelance fotograf iz Madrida Marco Garcia, gost NTO CG i lokalnih turističkih organizacija, koji je realizovao promotivno fotografisanje pejzaža i biodiverziteta rezervata. Njegove fotografije objavljene su na Instagram profilu @mis_fotos_de_madrid i podijeljene na kanalima TO Tivat, čime je rezervat dodatno promovisan međunarodnoj publici kroz visokokvalitetne vizuelne sadržaje.

Na osnovu svih aktivnosti sprovedenih tokom godine i stručnih analiza, **može se zaključiti da je Posebni rezervat prirode „Tivatska solila“ tokom 2025. godine zadržao nivo očuvanosti i zaštite iz vremena njegovog stavljanja pod zaštitu (2008.g), kao i da je aktivnim upravljanjem stanje rezervata unaprijeđeno.**

4. ZAŠTIĆENA PODRUČJA U MORU

Vlada Crne Gore je tokom 2021. godine donijela Odluke o proglašavanju tri zaštićena područja u moru, Park prirode „Platamuni“, Park prirode „Katič“ i Park prirode „Stari Ulcinj“. Odlukama o proglašavanju zaštićenih područja, u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, za upravljača predmetnim zaštićenim područjima u moru imenovano je Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. Očuvanje, unapređivanje i održivo korišćenje prirodnih resursa ovih zaštićenih područja sprovodi se prema planu upravljanja koji sadrži elemente za upravljanje parkom prirode utvrđene Zakonom o zaštiti prirode.

Tokom 2024. godine donijete su i Odluke o proglašavanju dva zaštićena područja, Spomenik prirode „Sopot“ i Spomenik prirode „Dražin vrt“, kojima je za upravljača imenovano Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. Tokom 2025. godine, shodno Zakonskim odredbama, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore pristupilo je izradi jednog, Plana upravljanja za oba područja. Usvajanje ovog dokumenta planirano je tokom 2026. godine.

Shodno Zakonom propisanim obavezama, Javno preduzeće kao upravljač zaštićenih područja, tokom 2025. godine preuzelo je niz aktivnosti na zaštiti, unaprijeđenju, promovisanju i održivom razvoju zaštićenih područja, i to:

- Vlada Crne Gore usvojila je Izvještaje o realizovanim aktivnostima za Parkove prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“ za 2024. godinu;
- Savjetodavna tijela za Parkove prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“ nastavila su sa radom u 2025. godini
- Resorno Ministarstvo donijelo je Godišnje programe upravljanja za 2026. godinu za Parkove prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“;
- zaposleni na poziciji čuvara zaštićenog prirodnog dobra – zaštitara nastavili su sa obukama u cilju unapređenja svojih sposobnosti iz oblasti ronjenja, prve pomoći i obuke spasioca na vodi.

Budući da se većina aktivnosti koje su sprovedene tokom 2025. godine u morskim zaštićenim područjima realizovala i finansirala kroz Ugovore o grantu za Parkove prirode "Platamuni", "Katič" i „Stari Ulcinj“, aktivnosti su detaljno opisane u poglavlju Međunarodna saradnja i projekti, koji se nalazi u nastavku izvještaja.

Park prirode "Platamuni"

U skladu sa Planom upravljanja 2023-2027. godine za Park prirode „Platamuni“ u novembru 2024. godine Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore izradilo je Godišnji program upravljanja Parkom prirode „Platamuni“ tokom 2025. godine kojim je predviđena realizacija ukupno 47 mjera/aktivnosti u okviru 3 tematske oblasti „Prirodne vrijednosti“, „Edukacija i posjećivanje“ i „Kapaciteti upravljača i saradnja“. Za 2025. godinu ukupno je realizovano **39.941,66 EUR**.

Park prirode "Katič"

U skladu sa Planom upravljanja 2023-2027. godine za Park prirode „Katič“ u novembru 2024. godine Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore izradilo je Godišnji program upravljanja Parkom prirode „Katič“ tokom 2025. godine kojim je predviđena realizacija ukupno 41 mjere/aktivnosti u okviru 3 tematske oblasti „Prirodne vrijednosti“, „Edukacija i posjećivanje“ i „Kapaciteti upravljača i saradnja“. Za realizaciju aktivnosti predviđenih Godišnjim programom upravljanja za Park prirode „Katič“ za 2025. godinu utrošeno je ukupno **42.009,14 EUR**.

Park prirode "Stari Ulcinj"

U skladu sa Planom upravljanja 2023-2027. godine za Park prirode „Stari Ulcinj“ u oktobru 2024. godine Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore izradilo je Godišnji program upravljanja Parkom prirode „Stari Ulcinj“ tokom 2025. godine kojim je predviđena realizacija ukupno 39 mjere/aktivnosti u okviru 3 tematske oblasti „Prirodne vrijednosti“, „Edukacija i posjećivanje“ i „Kapaciteti upravljača i saradnja“. Što se tiče Parka prirode „Stari Ulcinj“, tokom 2025. godine za realizaciju planiranih aktivnosti Javno preduzeće je utrošilo **38,017.59 EUR**.

Kontrola u morskim zaštićenim područjima

Tokom 2025. godine, redovno je sprovedena kontrola terena na području Parkova prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“, pri čemu su sačinjeno: 340 izvještaja o obilasku terena, 3 inspeksijske inicijative i sprovedeno 18 akcija za nedozvoljeno sidrenje i ribanje.

Sačinjena su 82 izvještaja sa terena, sprovedena 1 inspeksijska inicijativa, zabilježene 3 neregularnosti na terenu za **Park prirode "Platamuni"**; 96 izvještaja obilaska terena, 18 akcija sprovođenja nedozvoljenog sidrenja i 1 inspeksijska inicijativa za **Park prirode "Katič"**; sačinjeno je 57 izvještaja sa terena, 1 inspeksijska inicijativa i 1 akcija na terenu o nedozvoljenom ribolovu za **Park prirode "Stari Ulcinj"**. Za sve uočene nepravilnosti Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je nadležnim inspeksijskim organima uputilo inicijative i zahtjeve za vršenje inspeksijskog nadzora i djelovanjem službenika tj. čuvara prirodnog dobra reagovalo na licu mjesta, a sve u cilju očuvanja i zaštite morskih zaštićenih područja, njihovih vrsta i staništa. Tokom 2025. godine, u nevedenim parkovima prirode sprovedene su redovne kontrole plovilom sa morske strane uključujući i obilaske tokom vikenda, sa ciljem sprječavanja nelegalnog ribolova i upotrebe dinamita.

Takođe, tokom 2025. godine sprovedena je kontrola terena na području **Spomenika prirode "Sopot" i "Dražin vrt"**, pri čemu je sačinjeno 38 Izvještaja o obilasku terena. Za oba lokaliteta je, dok su ista bila pod preventivnom zaštitom, od strane službenika Javnog preduzeća sačinjeno 5 Izvještaja o obilasku terena.

Tokom 2025. godine sprovedena je redovna kontrola i obilazak terena **Posebnog rezervata prirode „Tivatska Solila“**, prilikom čega je sačinjeno 9 izvještaja o obilasku terena, dok je za **Spomenik prirode „Velika plaža“** zabilježeno 8 izvještaja o obilasku terena.

Park prirode „Platamuni“

U okviru redovnih obilazaka terena ovog zaštićenog područja zabilježene su neregularnosti na terenu a tiču se nedozvoljenih radnji u vidu izvođenja građevinskih radova i odlaganja otpada.

- Na lokalitetu Žukovica u okviru III zone zaštite na kopnenom dijelu uočen je novi betonski put i upućena je inspeksijska inicijativa.
- Takođe, na lokalitetu Žukovica zatečena je određena količina šuta koji je uklonjen nakon intervencije
- Korišćenjem PELAGUS sistema uočena je ribarska mreža u II zoni zaštite - vlasnik broda je identifikovan, pozvan i upozoren o čemu je obaviješten i ribarski inspektor.

Park prirode „Katič“

U okviru redovnih obilazaka terena ovog zaštićenog područja najviše zabilježenih neregularnosti ticalo se nedozvoljenog sidrenja, ribanja i ronjenja u II i III zoni zaštite gdje ove aktivnosti nisu dozvoljene. Zatečena lica tj. posada plovila postupala je po instrukcijama čuvara prirodnog dobra i uklonila plovila. Kontrole su takođe vršene i u prisustvu ekoloških i ribarskih inspektora kao i službenika granične policije. Konstatovani su i zabilježeni slučajevi ronjenja, ilegalne gradnje i postavljanje građevinske konstrukcije

Park prirode „Stari Ulcinj“

Na osnovu prijave službenika, čuvara prirodnog dobra izvršen je obilazak ovog zaštićenog područja tačnije lokaliteta „Kruče“ i ustanovljeno da se izvode građevinski radovi kao i nasipanje obale materijalom dobijenim rušenjem stijena. Zatečeno i legitimisano lice nije posjedovalo dozvolu za obavljanje predmetnih radova i upozoreno je od strane zaštitara da prestane sa sprovođenjem istih. Upućena je inicijativa za postupanje Sekretarijatu za komunalni nadzor i inspeksijske poslove Ulcinj, od čije je strane obavješteno Osnovno državno tužilaštvo u Ulcinju kao i Uprava za vode čija je nadležnost.

Spomenici prirode „Sopot“ i „Dražin vrt“

U okviru obilaska terena ovih zaštićenih spomenika prirode konstatovano je da se bove nalaze na odgovarajućoj poziciji kao i da su informativne table u odličnom stanju. Aktivno je reagovano na prijave građana koje su se ticale paljenja vatre na otvorenom.

Spomenik prirode „Velika plaža“

- Obilaskom terena konstatovano izvođenje građevinskih radova koji su prijetili devastaciji dina i sačinjene su službene zabilješke
- Obilaskom terena uočeno je postavljanje šatora, nelegalno odlaganje otpada nakon čega je obaviještana komunalna policija koja je izlaskom na teren preuzela mjere iz svoje nadležnosti

Aktivnosti na redovnom održavanju i unapređenju infrastrukture

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je po donošenju odluka za dva Spomenika prirode "Sopot" i "Dražin vrt" zaključilo ugovor sa firmom UNA doo, u cilju održavanja zaštićenih lokaliteta. U okviru ugovora su obnovljene postojeće zaštitne ograde sa morske strane na oba lokaliteta. Takođe, tokom 2024. godine od strane službenika Službe za zaštitu i održivi razvoj sprovedena je redovna kontrola istih.

Aktivnosti na očuvanju prirodnih vrijednosti morskih zaštićenih područja

U okviru praćenja stanja biodiverziteta u morskim zaštićenim područjima, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore angažovalo je NVO Zeleni dom – Green home, u cilju inventarizacije vrste *Pinna nobilis* na području Parka prirode „Stari Ulcinj“. Tokom 2025. godine sprovedeno je istraživanje vrste lat. *Pinna nobilis*. Istraživanje je pokazalo da na području Parka prirode nije evidentirano prisustvo pomenute vrste.

Savjetodavna tijela Parkova prirode

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore tokom 2025. godine nastavilo je sa organizacijom redovnih sastanaka Savjetodavnih tijela za zaštićena područja Parkove prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“, kao primjer dobre prakse uključivanja zainteresovanih strana u upravljanje morskim zaštićenim područjima.

Na sastancima Savjetodavnih tijela predstavljeni su Izvještaji o realizovanim aktivnostima tokom 2024. godine na području Parkova prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“, aktivnosti planirane za sprovođenje tokom 2026. godine u ovim zaštićenim područjima te aktivnosti Službe za zaštitu i održivi razvoj morskog dobra koje su sprovedene tokom ljetnje turističke sezone u pomenutim zaštićenim područjima. Savjetodavna tijela za zaštićena područja Parkove prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“ formirana su na osnovu Odluka o proglašavanju zaštićenih područja Parkova prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“, Planova upravljanja za Parkove prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“ i Pravilnika o formiranju Savjetodavnih tijela za sva tri zaštićena područja. Cilj formiranja Savjetodavnog tijela je postizanje veće efikasnosti i saradnje zainteresovanih strana u pravcu poboljšanja i održavanja uslova i statusa Parkova prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“.

Promotivne i edukativne aktivnosti u morskim zaštićenim područjima

Uspostavljanje saradnje sa akterima u turističkom sektoru - Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom iniciralo je radni sastanak sa akterima u turističkom sektoru u cilju razmatranja mogućnosti uspostavljanja međusobne saradnje kroz zajedničke aktivnosti koje će doprinijeti promociji i očuvanju morskih zaštićenih područja u Crnoj Gori. Povodom toga izrađen je i edukativni priručnik za aktere u turizmu pod nazivom „Zagrlj more“. Priručnik „Zagrlj more“ je stručno osmišljen vodič koji predstavlja prirodne i kulturne vrijednosti parkova prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“ i nudi praktične smjernice za njihovo očuvanje kroz principe održivog turizma. Priručnik povezuje zaštitu prirode sa turističkim sektorom, sa naglaskom na edukaciji i interpretaciji prirode, kao i prevenciji rizika i sigurnosti posjetilaca. Namijenjen je svim akterima u turizmu - turističkim agencijama i organizacijama, vodičima, organizatorima izleta i drugim pružaocima usluga u zaštićenim područjima.

Saradnja sa osnovnim i srednjim školama - Na poziv JU OŠ „Mirko Srzentić” iz Petrovca, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore učestvovalo je u projektu Ljetnja škola „More znanja” koji je realizovan u periodu od 18. do 22. avgusta 2025. godine. Predstavници Javnog preduzeća održali su edukativno predavanje za 53 polaznika ove škole koji su se na zanimljiv način upoznali sa vrijednostima

morskih zaštićenih područja. Nakon predavanja je organizovan i kviz znanja, a svim učesnicima dodijeljene su prigodne nagrade u vidu promotivnog materijala JPMD - ranci, notesi, boce. Inovativna Ljetnja škola „More znanja” je projekat namijenjen djeci osnovnih škola sa teritorije opštine Budva, koji im nudi priliku da kroz radionice i interaktivne aktivnosti istraže oblasti kulture, nauke, tehnologije, umjetnosti i ekologije i na taj način prošire svoja znanja.

Unapređivanje kapaciteta upravljača i saradnje

Radionica „Participativno upravljanje u zaštićenim područjima” - Predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore učestvovali su u dvodnevnoj radionici „Participativno upravljanje u zaštićenim područjima” koju je u Andrijevići organizovala Mreža zaštićenih područja Dinarida - Parkovi Dinarida. Događaj je okupio predstavnike institucija, upravljače zaštićenih područja, predstavnike lokalnih zajednica i organizacija civilnog društva, a poseban fokus bio je na ulozi i benefitima osnivanja socio-ekonomskih foruma, kao i na razmjeni iskustava iz dosadašnjeg rada ovih tijela.

Istaknuto je da je uspješno i održivo upravljanje zaštićenim područjima moguće samo kada su lokalne zajednice uključene – ne kao posmatrači, već kao ravnopravni partneri.

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore formiralo je Savjetodavna tijela za zaštićena područja Parkove prirode „Katič, „Platamuni” i „Stari Ulcinj”, čime je istaknuto kao primjer dobre prakse u uključivanju zainteresovanih strana u upravljanje morskim zaštićenim područjima.

Radionica je organizovana u okviru projekta „Osnaživanje lokalnih zajednica za održivo upravljanje zaštićenim područjima”.

Panel diskusija „Zaštićena područja i lokalne zajednice: Izazovi i mogućnosti saradnje” – Tokom juna mjeseca predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore učestvovali su u panel diskusiji „Zaštićena područja i lokalne zajednice: Izazovi i mogućnosti saradnje” u organizaciji Mreže zaštićenih područja Dinarida - Parkovi Dinarida. Teme panela bile su podsticanje dijaloga sa lokalnim zajednicama u procesima zaštite prirode, razmjeni mišljenja o izazovima u komunikaciji između institucija i lokalnih zajednica te mogućnosti za unapređenje saradnje.

5. MEĐUNARODNA SARADNJA I PROJEKTI

U oblasti međunarodne saradnje, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore godinama aktivno učestvuje u brojnim međunarodnim projektima kako kao projektni partner tako i kao pridruženi partner. Ove aktivnosti usmjerene su na jačanje institucionalnih kapaciteta, unapređenje sistema upravljanja zaštićenim područjima, kao i na razmjenu znanja i dobre prakse sa relevantnim institucijama i organizacijama na međunarodnom nivou.

U cilju daljeg jačanja međunarodne saradnje, a kao član MedPAN organizacije, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je tokom 2025. godine nastavilo kontinuiranu komunikaciju sa njenim predstavnicima, uz aktivno učešće na sastancima, radionicama i obukama organizovanim tokom godine. Pored toga, predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore učestvovali su na sastancima i info danima koji su bili organizovani u cilju predstavljanja Programa Evropske unije za finansiranje novih projekata u oblasti zaštite životne sredine i održivog turizma u zaštićenim područjima.

Posebno je značajna saradnja sa Udruženjem za održivo finansiranje Mediteranskih morskih zaštićenih područja (MedFund), u okviru koje se realizuju aktivnosti predviđene ugovorima o grantu za morska zaštićena područja – parkove prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“. Ova saradnja doprinosi unapređenju finansijske održivosti i efikasnosti upravljanja navedenim područjima, uz primjenu međunarodnih standarda i praksi.

Tokom 2025. godine, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je, u svojstvu projektnog partnera, realizovalo i učestvovalo u brojnim aktivnostima usmjerenim na jačanje zaštite, unapređenje upravljačkih mehanizama i podizanje nivoa zaštite biodiverziteta u zaštićenim područjima, kroz projekte finansirane iz međunarodnih fondova.

- **Projekat za Park prirode „Platamuni“, finansiran od strane MedFund-a**

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je, tokom maja 2023. godine, potpisalo Ugovor o grantu za Park prirode “Platamuni”, sa Udruženjem za održivo finansiranje Mediteranskih morskih zaštićenih područja - MedFund-om. Saradnja između MedFund-a i Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore ima za cilj da obezbijedi efikasno upravljanje, promoviše lokalnu upravu, unaprijedi nadzor, podigne svijest o značaju očuvanja ovih područja, prati ekološke koristi i podrži održivo korišćenje ovih dragocijenih morskih ekosistema. U periodu od 5 godina, MedFund će obezbijediti finansijsku pomoć, tehničku ekspertizu i unapređenje kapaciteta, kako bi se omogućila implementacija planova upravljanja i poboljšala dugoročna održivost morskih zaštićenih područja. Ovo partnerstvo je dio regionalnog projekta pod nazivom „Build back a blue and stronger Mediterranean - Izgraditi ponovo plavi i jači Mediteran“, koji je finansiran od strane Globalnog fonda za životnu sredinu (GEF) i podržan od Conservation International (CI), kako bi se poboljšala zaštita mora i obale u Mediteranu. Projekat je počeo sa realizacijom 2023. godine i trajaće do 2027. godine. **Shodno Ugovoru o grantu za Park prirode “Platamuni”, tokom 2025. godine sprovedene su sledeće aktivnosti:**

Organizovana akcija uklanjanja otpada iz mora - Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je, u okviru međunarodnih projekata koji se finansiraju od strane Udruženja za održivo

finansiranje Mediteranskih morskih zaštićenih područja – MedFund-a, angažovalo Izviđački odred „24. Novembar“ iz Bara u saradnji sa kojom je organizovana akcija uklanjanja otpada iz mora na području Parka prirode „Platamuni“. Ova akcija, u okviru koje je

očišćena pećina Velika Krekavica kao i morsko dno u okolnim uvalama, organizovana je 22. decembra 2025. godine. Pored volontera iz Izviđačkog odreda „24. Novembar“, u predmetnoj akciji učestvovali su i volonteri iz NVO „Udruženje korisnika vezova u marini Bar“ kao i predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. U predmetnoj akciji sakupljeno je oko 50 kg otpada od čega najviše plastičnih boca. Ovo je druga u nizu akcija koje će biti sprovedene u okviru ovog projekta u cilju uspostavljanja i jačanja saradnje sa lokalnim nevladinim organizacijama koje se bave pitanjima zaštite životne sredine te u cilju podizanja svijesti i edukacije lokalnog stanovništva o značaju očuvanja obale i mora.

Ugovorena organizacija akcija uklanjanja otpada sa plaža - Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je, u okviru međunarodnih projekata koji se finansiraju od strane Udruženja za održivo finansiranje Mediteranskih morskih zaštićenih područja – MedFund-a, angažovalo NVO „ZELENA MREŽA – GREEN NET“ iz Budve za organizaciju akcija uklanjanja otpada sa plaža na području Parka prirode „Platamuni“. Ova akcija će biti realizovana tokom 2026. godine.

Nastavljen monitoring vrste *Pinna nobilis* - Tokom 2024. godine angažovana je NVO „GREEN HOME“ da vrši monitoring vrste *Pinna Nobilis* u narednih 5 godina, na području Parka prirode „Platamuni“. Tokom 2025. godine nastavljen je monitoring i sprovedeno je drugo istraživanje vrste *Pinna Nobilis*. Tokom juna 2025. godine na jednom lokalitetu na području Parka prirode „Platamuni“ postavljeno je

pet kolektora za prihvatanje larvi i mlađi. Kolektori su strateški raspoređeni unutar definisanog radijusa i ostali su na terenu tokom pet mjeseci, nakon čega su tokom oktobra 2025. godine uklonjeni. Postavljanje i uklanjanje kolektora vršeno je u skladu sa metodologijom usvojenom od strane IUCN-a, koja je publikovana u dokumentu „Kratki priručnik za formiranje, postavljanje i uklanjanje kolektora za larve vrste *Pinna nobilis*“ autora Kersting D. K. i Hendriks I. E. Tokom

druge faze četvorogodišnjeg istraživanja prisustva vrste *Pinna nobilis* u morskom zaštićenom području „Platamuni“, metodom kolektora za prihvatanje mlađi i larvi nije evidentirano prisustvo jedinki vrste *Pinna Nobilis*, što je utvrđeno detaljnom analizom uklonjenih kolektora. U izvještaju je zaključeno da su informacije o kontinuiranom praćenju istraživanja

vrste od suštinskog značaja za procjenu njenog potencijala za budući oporavak, ne samo na mjestima gdje je vrsta preživjela, već i tamo gdje je nedavno nestala, da bi se procijenio potencijal za oporavak vrste u budućnosti. Prirodni oporavak pogođenih populacija zavisice isključivo od otpornih pojedinaca. U izvještaju je istaknuto da postoji hitna potreba da se uspostavi regionalni program praćenja koji bi obezbijedio razmjenu informacija i zapažanja te da su potrebna dalja istraživanja o patogenima i vektorima kako bi se bolje razumjela bolest te pronašli načini da se ublaži i ograniči širenje patogena.

Ugovoren monitoring biljnih i životinjskih zajednica koje žive u pećini Velika Krekavica na području Parka prirode „Platamuni”

– Monitoring će biti sproveden tokom 2026. godine i obuhvatiće izradu liste vrsta biocenoze pećine Velika Krekavica, procjenu brojnosti i stanja zaštićenih vrsta, opis staništa pećine Velika Krekavica, procijenu uticaja različitih pritisaka na staništa, predlog dinamike i indikatora za dugoročni monitoring te predlog mjera ograničenja ljudskih aktivnosti a sve u cilju očuvanja značajnih biljnih i životinjskih zajednica koje žive u ovom području.

Ugovorena sanacija postojeće infrastrukture – Na području Parka prirode “Platamuni” ugovorena je sanacija postojeće infrastrukture kojom je predviđena zamjena postojećih slova i logotipa na 1 informativnoj tabli koje obilježava granice zaštićenog područja u zoni morskog dobra. Aktivnost će biti realizovana početkom 2026. godine.

Nastavljena saradnja sa školama u cilju sprovođenja edukativnih aktivnosti za učenike

– Saradnja sa školama je nastavljena kroz organizaciju edukativnog obilaska brodom i radionice sa učenicima osnovnih škola na području Parka prirode „Platamuni“. Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, kao upravljač zaštićenim područjima u zoni morskog dobra je u saradnji sa Osnovnom školom „Nikola Đurković“ iz Radanovića i Ekološkim pokretom „Ljute kamilice“, 22. aprila 2025. godine obilježilo je Dan morskih zaštićenih područja Crne Gore. Ovaj datum, simbolično je izabran jer se obilježava i kao međunarodni Dan planete Zemlje, a ujedno je i dan kada je u Crnoj Gori proglašeno prvo zaštićeno morsko područje - Park prirode „Platamuni“. Tim povodom, oko 70 đaka osnovnih škola JU OŠ „Nikola Đurković“ iz Radanovića (Opština Kotor), JU OŠ „Mirko Srzentić“ iz Petrovca (Opština Budva) i JU OŠ „Mrkojevići“ iz Pečurica (Opština Bar) sa vodičima i stručnim osobljem Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore su turističkim brodom obišli morski dio zaštićenog područja Platamuni, te učili o jedinstvenim ekosistemima Jadranskog mora i važnosti očuvanja biodiverziteta. Nakon obilaska Parka prirode Platamuni, u prostorijama JU OŠ “Nikola Đurković” izveden je performans “Znaš li ko sam i gdje živim?” sa ciljem podizanja svijesti djece i građana o zaštićenim vrstama u Parku prirode Platamuni. Teme očuvanja prirode trebaju da imaju edukativan i podsticajan karakter za djecu jer na njima svijet ostaje. Ovaj događaj je organizovan u saradnji sa lokalnom turističkom agencijom, koja je angažovana da sprovede logistiku ovog događaja. Ovaj događaj organizovan je u cilju podizanja svijesti i edukacije lokalnog stanovništva o značaju očuvanja obale i mora, kao i o vrijednostima morskih zaštićenih područja u Crnoj Gori.

Nabavljena uniforma za čuvaru prirode - zaštitare – Tokom 2025. godine nabavljen je drugi dio uniforme za svakodnevni rad čuvara prirode/zaštitara - zimske jakne, kišne jakne, duksevi, majice kratkih rukava, pantalone, kape za zimu, torba za brod i sl.

Izrađen promotivno edukativni i video materijal o morskim zaštićenim područjima - Tokom 2025. godine napravljena je baza fotografija i video materijala o morskim zaštićenim područjima - parkovima prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“, koji će se koristiti za informisanje, promociju i izradu edukativno-promotivnog materijala. Budući da su sva tri parka prirode zaštićena radi očuvanja veoma značajnih prirodnih staništa i vrsta u morskom i kopnenom dijelu, pored profesionalnih pejzažnih fotografija područja, izvršeno je i fotografisanje i snimanje vrsta koje su karakteristične za svako područje

kao i podvodno fotografisanje i snimanje područja. Izrađeni materijali će se koristiti u promotivne i edukativne svrhe.

Organizovan sastanak sa relevantnim institucijama, organizacijama i ciljnim grupama u cilju predstavljanja realizovanih aktivnosti u okviru međunarodnih projekata za morska zaštićena područja – U sklopu redovnog sastanka Savjetodavnog tijela za Park prirode „Platamuni“, koji je održan 19. novembra 2025. godine, predstavljeni su međunarodni projekti u kojima učestvuje Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore a koji se odnose na morska zaštićena područja. Tokom ovog sastanka predstavljene su aktivnosti iz Plana upravljanja za Park prirode „Platamuni“ koje su sprovedene tokom 2025. Godine sa posebnim akcentom na projekat i aktivnosti koje se finansiraju od strane MedFund-a kroz Ugovor o grantu za Park prirode „Platamuni“. Takođe, na sastanku su predstavljene aktivnosti sprovedene u okviru projekta „BLUE4ALL“, koji se realizuje u okviru HORIZON Europe Ocean Mission programa i ima za cilj razvoj novih strategija i novih alatki koje će pomoći u zaštiti obale i mora. Tom prilikom istaknuto je da su morska zaštićena područja u Crnoj Gori – parkovi prirode “Platamuni”, “Katič” i “Stari Ulcinj” pilot područja u kojima se vrši testiranje alatki koje su kreirane za efikasnije upravljanje morskim zaštićenim područjima te da je tokom septembra

2025. godine sprovedeno testiranje alatki na području Parka prirode „Katič“ i to kroz istraživanje o uticaju turističkih aktivnosti i plovni objekata – skutera na morsko zaštićeno područje a sve to u cilju podizanja svijesti o važnosti očuvanja ovog područja.

- **Projekat za Park prirode „Katič“, finansiran od strane MedFund-a**

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je, tokom maja 2023. godine, potpisalo Ugovor o grantu za Park prirode “Katič”, sa Udruženjem za održivo finansiranje Mediteranskih morskih zaštićenih područja - MedFund-om. Saradnja između MedFund-a i Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore ima za cilj da obezbijedi efikasno upravljanje, promoviše lokalnu upravu, unaprijedi nadzor, podigne svijest o značaju očuvanja ovih područja, prati ekološke koristi i podrži održivo korišćenje ovih dragocijenih morskih ekosistema. U periodu od 5 godina, MedFund će obezbijediti finansijsku pomoć, tehničku ekspertizu i unapređenje kapaciteta, kako bi se omogućila implementacija planova upravljanja i poboljšala dugoročna održivost morskih zaštićenih područja. Ovo partnerstvo je dio regionalnog projekta pod nazivom „Build back a blue and stronger Mediterranean - Izgraditi ponovo plavi i jači Mediteran“, koji je finansiran od strane Globalnog fonda za životnu sredinu (GEF) i podržan od Conservation International (CI), kako bi se poboljšala zaštita mora i obale u Mediteranu. Projekat je počeo sa realizacijom 2023. godine i trajeće do 2027. godine. **Shodno Ugovoru o grantu za Park prirode “Katič”, tokom 2025. godine sprovedene su sledeće aktivnosti:**

Organizovana akcija uklanjanja otpada iz mora - Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je, u okviru međunarodnih projekata koji se finansiraju od strane Udruženja za održivo finansiranje Mediteranskih morskih zaštićenih područja – MedFund-a, angažovalo Izviđački odred „24. Novembar“ iz Bara u saradnji sa kojom je organizovana akcija uklanjanja otpada iz mora na području

Parka prirode „Katič“. Ova akcija, u okviru koje je očišćeno morsko dno ispred plaže Petrovac kao i kompletna unutrašnjost marine u Petrovcu, organizovana je 15. decembra 2025. godine. Pored volontera iz Izviđačkog odreda „24. Novembar“, u predmetnoj akciji učestvovali su i

volonteri iz NVO „Udruženje korisnika vezova u marini Bar“ kao i predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. U predmetnoj akciji sakupljeno je oko 150 kg otpada različitih kategorija među kojim najviše dominiraju plastične boce, ostaci ribolovnih mreža, plastične kese, sitni metalni otpad i gume od automobila. Ovo je druga u nizu akcija koje će biti sprovedene u okviru ovog projekta u cilju uspostavljanja i jačanja saradnje sa lokalnim nevladinim organizacijama koje se bave pitanjima zaštite životne sredine te u cilju podizanja svijesti i edukacije lokalnog stanovništva o značaju očuvanja obale i mora.

Ugovorena organizacija akcija uklanjanja otpada sa plaža - Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je, u okviru međunarodnih projekata koji se finansiraju od strane Udruženja za održivo finansiranje Mediteranskih morskih zaštićenih područja – MedFund-a, angažovalo NVO „ZELENA MREŽA – GREEN NET“ iz Budve za organizaciju akcija

uklanjanja otpada sa plaža na području Parka prirode „Katič“. Ova akcija će biti realizovana početkom 2026. godine.

Nastavljen monitoring vrste *Pinna nobilis* - Tokom 2024. godine angažovana je NVO „GREEN HOME“ da vrši monitoring vrste *Pinna Nobilis* u narednih 5 godina, na području Parka prirode „Katič“. Tokom 2025. godine nastavljen je monitoring i sprovedeno je drugo istraživanje vrste *Pinna Nobilis*. Tokom juna 2025. godine na jednom lokalitetu na području Parka prirode „Katič“ postavljeno je pet kolektora za prihvat larvi i mladi. Kolektori su strateški raspoređeni

unutar definisanog radijusa i ostali su na terenu tokom pet mjeseci, nakon čega su tokom oktobra 2025. godine uklonjeni. Postavljanje i uklanjanje kolektora vršeno je u skladu sa metodologijom usvojenom od strane IUCN-a, koja je publikovana u dokumentu „Kratki priručnik za formiranje, postavljanje i uklanjanje kolektora za larve vrste *Pinna nobilis*“ autora Kersting D. K. i Hendriks I. E.

Tokom druge faze četvorogodišnjeg istraživanja prisustva vrste *Pinna nobilis* u morskom zaštićenom području „Katič“, metodom kolektora za prihvat mladi i larvi nije evidentirano prisustvo jedinki vrste *Pinna Nobilis*, što je utvrđeno detaljnom analizom uklonjenih kolektora. U izvještaju je zaključeno da su informacije o kontinuiranom praćenju istraživanja vrste od suštinskog značaja za procjenu njenog potencijala za budući oporavak, ne samo na mjestima gdje je vrsta preživjela, već i tamo gdje je nedavno nestala, da bi se procjenio potencijal za oporavak vrste u budućnosti. Prirodni oporavak pogođenih populacija zavisiće isključivo od otpornih pojedinaca. U izvještaju je istaknuto da postoji hitna potreba da se uspostavi regionalni program praćenja koji bi obezbijedio razmjenu informacija i zapažanja te da su potrebna dalja istraživanja o patogenima i vektorima kako bi se bolje razumjela bolest te pronašli načini da se ublaži i ograniči širenje patogena.

Sproveden monitoring vrste Kernje goleme (*Epinephelus marginatus*) - Tokom 2025. godine angažovan je Institut za biologiju mora - Univerzitet Crne Gore da vrši monitoring vrste Kernje goleme (*Epinephelus marginatus*) na području morskog zaštićenog područja – Parka prirode „Katič“. Monitoring je sproveden tokom jula i septembra mjeseca 2025. godine korišćenjem dvije metode podvodnog vizuelnog popisa (*underwater visual census - UVC*). Tokom monitoringa sprovedenog u julu mjesecu registrovano je ukupno 25 vrsta riba sa 1546 jedinki dok je tokom septembra mjeseca zabilježen relativno mali broj vrsta (21) i ukupna brojnost od 3603 jedinke. Rezultati monitoringa Kernje goleme ukazuju na veoma nisku brojnost ne samo ove vrste, već i drugih vrsta Kernji u obje zone zaštite, što jasno ukazuje na izražen pritisak kojem je populacija izložena. Na pregledanih

Izvještaj o radu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za 2025.godinu

preko 3600 m² kamenitog i stjenovitog staništa, koje ova vrsta naseljava, tokom jula mjeseca zabilježena je samo jedna jedinka Kernje goleme dok su tokom septembra mjeseca zabilježene svega 4 mlade jedinke, što ukazuje na značajan pritisak koji ova vrsta trpi. Iako je broj mladih jedinki Kernje bio veću u septembru, jer se vrsta mrijesti tokom ljetnjih mjeseci, zabrinjavajuće je odsustvo prošlogodišnjih jedinki tokom monitoringa sprovedenog monitoringa, što najvjerovatnije ukazuje na prelov. U izvještaju je takođe istaknuto da je zbog složenosti životnog ciklusa ove vrste i njene osjetljivosti na ribolovni pritisak, neophodno uvođenje ciljanih mjera zaštite i oporavka populacije unutar granica Parka prirode „Katič“, pogotovo kroz zabranu izlova podvodnom puškom i smanjene ukupnog ribolovnog pritiska na ovom području. Takođe, u izvještaju je konstatovano da je tokom sprovedenog monitoringa utvrđeno da „point count“ metoda nije prikladna za ovu vrstu, s obzirom na njenu teritorijalnost i sklonost ka skrivanju u kompleksnim staništima, te se preporučuje da se ova metoda izostavi iz budućih istraživanja već da se umjesto nje poveća broj nasumičnih transekata kako bi se povećala vjerovatnoća detekcije jedinki.

Ugovorena sanacija postojeće infrastrukture –

Na području Parka prirode „Katič“ ugovorena je sanacija postojeće infrastrukture kojom je predviđena zamjena postojećih slova i logotipa na 1 informativnoj tabli koje obilježava granice zaštićenog područja u zoni morskog dobra. Aktivnost će biti realizovana početkom 2026. godine.

Nastavljena saradnja sa školama u cilju sprovođenja edukativnih aktivnosti za učenike –

Saradnja sa školama je nastavljena kroz organizaciju edukativnog obilaska brodom i radionice sa učenicima osnovnih škola na području Parka prirode „Katič“. Uz pratnju nastavnice i predstavnika Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, u edukativnom obilasku brodom i radionicama učestvovalo je oko 50 učesnika – učenika JU „Druga osnovna škola“ iz Budve, koji su tom prilikom turističkim brodom obišli morski dio zaštićenog područja Katič, te učili o jedinstvenim ekosistemima Jadranskog mora i važnosti očuvanja biodiverziteta. Ovaj događaj je organizovan u saradnji sa lokalnom turističkom agencijom, koja je angažovana da sprovede logistiku ovog događaja. Ovaj događaj organizovan je u cilju podizanja svijesti i edukacije lokalnog stanovništva o značaju očuvanja obale i mora, kao i o vrijednostima morskih zaštićenih područja u Crnoj Gori.

Nabavljena uniforma za čuvare prirode - zaštitare – Tokom 2025. godine nabavljen je drugi dio uniforme za svakodnevni rad čuvara prirode/zaštitara - zimske jakne, kišne jakne, duksevi, majice kratkih rukava, pantalone, kape za zimu, torba za brod i sl.

Organizovan sastanak sa relevantnim institucijama, organizacijama i ciljnim grupama u cilju predstavljanja realizovanih aktivnosti u okviru međunarodnih projekata za morska zaštićena područja

– U sklopu redovnog sastanka Savjetodavnog tijela za Park prirode „Katič“, koji je održan 19. novembra 2025. godine, predstavljeni su međunarodni projekti u kojima učestvuje Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore a koji se odnose na morska

zaštićena područja. Tokom ovog sastanka predstavljene su aktivnosti iz Plana upravljanja za Park prirode „Katič“ koje su sprovedene tokom 2025. godine sa posebnim akcentom na projekat i aktivnosti koje se finansiraju od strane MedFund-a kroz Ugovor o grantu za Park prirode „Katič“. Takođe, na sastanku su predstavljene aktivnosti sprovedene u okviru projekta „BLUE4ALL“, koji se realizuje u okviru HORIZON Europe Ocean Mission programa i ima za cilj razvoj novih strategija i novih alatki koje će pomoći u zaštiti obale i mora. Tom prilikom istaknuto je da su morska zaštićena područja u Crnoj Gori – parkovi prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“ pilot područja u kojima se vrši testiranje alatki koje su kreirane za efikasnije upravljanje morskim zaštićenim područjima te da je tokom septembra 2025. godine sprovedeno testiranje alatki na području Parka prirode „Katič“ i to kroz istraživanje o uticaju turističkih aktivnosti i plovni objekata – skutera na morsko zaštićeno područje a sve to u cilju podizanja svijesti o važnosti očuvanja ovog područja. Pored navedenog, sastanku su prisustvovala predstavnicima Francuske obalne agencije „Conservatoire du littoral“ i NVO „PIM Initiative“ koje su tom prilikom predstavnicima relevantnih institucija i organizacija predstavile potencijalni pilot projekat čija realizacija se planira na području Parka prirode „Katič“ i Parka prirode „Stari Ulcinj“.

Organizovana studijska posjeta morskim zaštićenim područjima

– U cilju razmjene iskustava i znanja u upravljanju morskim zaštićenim područjima, u periodu od 02. do 06. decembra 2025. godine, organizovana je studijska posjeta zaštićenim područjima u Sloveniji i Hrvatskoj. Tokom ove studijske posjete predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore posjetili su Krajinski park „Sečoveljske soline“ kojim upravlja privatno preduzeće „Saline“ d.o.o. i

Naravni rezervat „Škocjanski zatok“ kojim upravlja Društvo za posmatranje i proučavanje ptica Slovenije (DOPPS – Bird Life) u Sloveniji, kao i jedno zaštićeno područje u Hrvatskoj - Nacionalni park „Brijuni“ kojim upravlja Javna ustanova „Nacionalni park Brijuni“. Ova studijska posjeta organizovana je u cilju razmjene iskustva, znanja i korisnih informacija sa upravljačima morskih zaštićenih područja u regionu, kako bi se zaposleni u Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore obučili za rad i efikasnije upravljanje zaštićenim područjima u moru u Crnoj Gori.

Predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore su tokom ove studijske posjete predstavili sva zaštićena područja kojima upravlja Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore te posebno istakli aktivnosti koje se sprovode u morskim zaštićenim područjima – parkovima prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“ kao i u posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila“. Tokom prezentacije posebno su istaknuti međunarodni projekti koji se

finansiraju od strane MedFund-a kao i ostali međunarodni projekti i aktivnosti koje se u okviru njih sprovode. Ova studijska posjeta je bila veoma značajna jer su učesnici imali priliku da razmjene iskustva i znanja o uspješnom upravljanju morskim zaštićenim područjima, zaštiti prirode, posjećivanju, izvorima finansiranja, ustupanju na korišćenje, sprovođenju turističkih aktivnosti, uspostavljanju zona za sidrenje, sprovođenju međunarodnih projekata, promociji, edukaciji i sl. Predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore razmijenili su kontakte sa kolegama iz pomenutih zaštićenih područja, te je iskazana obostrana spremnost za buduću saradnju i razvoj projekata u oblasti zaštite prirode i životne sredine.

- **Projekat za Park prirode „Stari Ulcinj“, finansiran od strane MedFund-a**

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je, u aprilu 2024. godine, potpisalo Ugovor o grantu za Park prirode „Stari Ulcinj“, sa Udruženjem za održivo finansiranje Mediteranskih morskih zaštićenih područja - MedFund-om. U periodu od 5 godina, MedFund će obezbijediti finansijsku pomoć, tehničku ekspertizu i unapređenje kapaciteta, kako bi se omogućila implementacija planova upravljanja i poboljšala dugoročna održivost morskih zaštićenih područja. Ovo partnerstvo je dio regionalnog projekta pod nazivom „Build back a blue and stronger Mediterranean - Izgraditi ponovo plavi i jači Mediteran“, koji je finansiran od strane Globalnog fonda za životnu sredinu (GEF) i podržan od Conservation International (CI), kako bi se poboljšala zaštita mora i obale u Mediteranu. Ugovor o grantu za Park prirode „Stari Ulcinj“ predstavlja nastavak saradnje sa MedFund-om, u okviru koje je tokom 2023. godine ostvarena podrška upravljanju prvim proglašenim morskim zaštićenim područjima u Crnoj Gori: Parkovima prirode „Platamuni“ i „Katič“. Projekat je počeo sa realizacijom 2024. godine i trajeće do 2028. godine. **Shodno Ugovoru o grantu za Park prirode „Stari Ulcinj“, tokom 2025. godine sprovedene su sledeće aktivnosti:**

Organizovana akcija uklanjanja otpada iz mora -

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je, u okviru međunarodnih projekata koji se finansiraju od strane Udruženja za održivo finansiranje Mediteranskih morskih zaštićenih

područja – MedFund-a, angažovalo Izviđački odred „24.

Novembar“ iz Bara u saradnji sa kojom je organizovana akcija uklanjanja otpada iz mora na području Parka prirode „Stari Ulcinj“. Ova akcija, u okviru koje je očišćeno morsko dno oko ostrva Stari Ulcinj, organizovana je 10. decembra 2025. godine. Pored volontera iz Izviđačkog odreda „24. Novembar“, u predmetnoj akciji učestvovali su i volonteri iz NVO „Udruženje korisnika vezova u marini Bar“ kao i predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. U

predmetnoj akciji sakupljeno je oko 400 kg otpada različitih kategorija među kojem najviše dominiraju plastične boce, plastične kese, sitni i krupni metalni otpad i gume od automobila. Ovo je prva u nizu akcija koje će biti sprovedene u okviru ovog projekta u cilju uspostavljanja i jačanja saradnje sa lokalnim nevladinim organizacijama koje se bave pitanjima zaštite životne sredine te u cilju podizanja svijesti i edukacije lokalnog stanovništva o značaju očuvanja obale i mora.

Sproveden monitoring sunđera *Axinella cannabina* i koraligena

- Tokom 2025. godine angažovan je Institut za biologiju mora - Univerzitet Crne Gore da vrši monitoring sunđera *Axinella cannabina* i koraligena na području morskog zaštićenog područja - Parka prirode „Stari Ulcinj“. Monitoring je sproveden tokom avgusta mjeseca 2025. godine na lokalitetu rt Rep u okviru Parka prirode „Stari Ulcinj“. Za potrebe određivanja dobrog ekološkog statusa (GES) primijenjen je

MAES indeks, obzirom na ekološke uslove koji vladaju na ovom području. Rezultati istraživanja sunđera *Axinella cannabina* i pratećih koraligenih pokazali su da je predmetna vrsta u dobrom stanju kada su u pitanju nivo gustine i visine jedinki, te da je vrsta na osnovu izračunavanja MAES indeksa dobrog ekološkog stanja posebno kada je u pitanju očuvanost i dobra funkcionalnost staništa. Pored toga, na području na kojem je sproveden monitoring, konstatovani su povoljni uslovi za razvoj i očuvanje populacija sunđera i povezanih bentosnih zajednica. Pored toga, tokom monitoringa identifikovani su i određeni ekološki pritisci među kojima se posebno navodi umjerena sedimentacija i prisustvo sluzave alge *Acinetospora crinita* (koja može dugoročno uticati na bentosne zajednice i oslabiti njihovu strukturu i funkciju) te prisustvo morskog otpada u ograničenim količinama kao i uticaj rijeke Bojane koja unosi veće količine suspendovanih čestica i drugih materija što predstavlja dodatni izazov za očuvanje kvaliteta vode i staništa. U izvještaju je predloženo da se nastavi sa sprovođenjem redovnog monitoringa vrste *Axinella cannabina* i drugih koraligenih zajednica kako bi se pratili dugoročni trendovi u stanju populacije i staništa a sve u cilju njihove zaštite i očuvanja.

Sproveden monitoring ribljih populacija - Tokom 2025. godine angažovan je Institut za biologiju mora - Univerzitet Crne Gore da vrši monitoring ribljih populacija na području morskog zaštićenog područja - Parka prirode „Stari Ulcinj“. Monitoring je sproveden tokom juna i septembra mjeseca 2025. godine korišćenjem dvije metode podvodnog vizuelnog popisa (*underwater visual census - UVC*). Rezultati monitoringa sprovedenog tokom juna mjeseca ukazuju na stabilnu i ekološki uravnoteženu zajednicu, što može biti pokazatelj povoljnih uslova staništa i očuvanosti ekosistema. Na osnovu analiziranih indeksa biloške raznolikosti može se zaključiti da ispitivana ekološka zajednica pokazuje umjerenu do visoku raznolikost vrsta. Tokom monitoringa sprovedenog u septembru mjesecu registrovan je značajan broj vrsta (43) i značajno veliki ukupan broj jedinki (7625). Rezultati sprovedenog monitoringa pokazali su da je riblja zajednica u ispitivanom području raznovrsna i relativno stabilna. Prisutan je veći broj različitih vrsta, a iako su neke zastupljenije od drugih, nijedna ne dominira u potpunosti što ukazuje na zdravo i očuvano morsko stanište, sa uslovima koji pogoduju životu i razvoju različitih ribljih vrsta. Budući da do sada nije postojao relevantan set podataka, za precizniju procjenu dinamike ribljih zajednica, u izvještaju je konstatovano da je neophodno sprovesti dugoročniji višesezonski i višegodišnji monitoring, kako bi se razlikovali prirodni sezonski obrasci od mogućih negativnih uticaja čovjeka te procijenila efikasnost uvedenih mjera i ukoliko se javi potreba donijele dodatne odluke u okviru upravljanja zaštićenim područjem.

Ugovorena izrada Studije sa planom postavljanja sidrišta i eko bova u definisanim zonama područja Parka prirode „Stari Ulcinj“ – Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore angažovalo je firmu sa timom stručnjaka koji će izraditi *Studiju sa planom postavljanja sidrišta i eko bova u definisanim zonama područja Parka prirode „Stari Ulcinj“*. U toku je izrada predmetne studije koja će biti završena početkom 2026. godine.

Ugovorena sanacija postojeće infrastrukture – Na području Parka prirode „Stari Ulcinj“ ugovorena je sanacija postojeće infrastrukture kojom je predviđena zamjena postojećih slova i logotipa na 1 informativnoj tabli koje obilježava granice zaštićenog područja u zoni morskog dobra. Aktivnost će biti realizovana početkom 2026. godine.

- Organizovan sastanak sa relevantnim institucijama, organizacijama i ciljnim grupama u cilju predstavljanja realizovanih aktivnosti u okviru međunarodnih projekata za morska zaštićena područja – U sklopu redovnog sastanka Savjetodavnog tijela za Park prirode „Stari Ulcinj“, koji je održan 19. novembra 2025. godine, predstavljeni su međunarodni projekti u kojima učestvuje Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore a koji se odnose na morska zaštićena područja. Tokom ovog sastanka predstavljene su aktivnosti iz Plana upravljanja za Park prirode

„Stari Ulcinj“ koje su sprovedene tokom 2025. godine sa posebnim akcentom na projekat i aktivnosti koje se finansiraju od strane MedFund-a kroz Ugovor o grantu za Park prirode „Stari Ulcinj“. Takođe, na sastanku su predstavljene aktivnosti sprovedene u okviru projekta „BLUE4ALL“, koji se realizuje u okviru HORIZON Europe Ocean Mission programa i ima za cilj razvoj novih strategija i novih alatki koje će pomoći u zaštiti obale i mora. Tom prilikom istaknuto je da su morska zaštićena područja u Crnoj Gori – parkovi prirode „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“ pilot područja u kojima se vrši testiranje alatki koje su kreirane za efikasnije upravljanje morskim zaštićenim područjima te da je tokom septembra 2025. godine sprovedeno testiranje alatki na području Parka prirode „Katič“ i to kroz istraživanje o uticaju turističkih aktivnosti i plovnih objekata – skutera na morsko zaštićeno područje a sve to u cilju podizanja svijesti o važnosti očuvanja ovog područja. Pored navedenog, sastanku su prisustvovalе predstavnice Francuske obalne agencije

„Conservatoire du littoral“ i NVO „PIM Initiative“ koje su tom prilikom predstavnicima relevantnih institucija i organizacija predstavile potencijalni pilot projekat čija realizacija se planira na području Parka prirode „Katič“ i Parka prirode „Stari Ulcinj“.

Saradnja sa Udruženjem za održivo finansiranje Mediteranskih morskih zaštićenih područja - MedFund-om, kroz gore pomenute Ugovore o grantu, od izuzetnog je značaja za Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, jer doprinosi jačanju institucionalnih kapaciteta, uspostavljanju efikasnijeg sistema upravljanja, kao i održivom korišćenju i očuvanju morskih zaštićenih područja u Crnoj Gori.

- **Projekat „RESCOM - Strengthening the resilience of ecosystems in the Mediterranean (Jačanje otpornosti ekosistema na Mediteranu)“**

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore ostvarilo je saradnju sa Francuskom obalnom agencijom „Conservatoire du littoral“ i Istraživačkim institutom za očuvanje mediteranskih močvara „Tour du Valat“ iz Francuske u cilju implementacije projekta „RESCOM - Strengthening the resilience of ecosystems in the Mediterranean (Jačanje otpornosti ekosistema na Mediteranu)“. Projekat „RESCOM“, koji sprovodi Mediteranski konzorcijum za biodiverzitet, ima za cilj jačanje društvene i ekološke otpornosti ugroženih prirodnih područja na Mediteranu (more, obale, šume, mala ostrva i močvare), kroz implementaciju rešenja zasnovanih na prirodi i integrisaniji pristup osjetljivim ekosistemima u obalnom području. Projektne aktivnosti su usmjerene na očuvanje, obnovu i unapređenje ekološkog funkcionisanja i usluga koje pružaju ovi ekosistemi, podržavanjem i uključivanjem nacionalnih i lokalnih zainteresovanih strana i lokalnog stanovništva kroz aktivnosti podizanja svijesti, obuku i tehničku podršku. Projekat „RESCOM“, koji je podržan od strane Francuskog Globalnog Fonda za Životnu Sredinu (French Global Environment Facility - FFEM) i Fondacije MAVA, kombinuje regionalne aktivnosti sa veoma specifičnim akcijama na pet pilot lokacija u Albaniji, Maroku, Tunisu, Turskoj i Crnoj Gori. Ovaj projekat, koji je počeo sa realizacijom u martu 2023. godine, će trajati 4 godine a aktivnosti u Crnoj Gori će biti usmjerene na Poseban rezervat prirode

„Tivatska solila“, koji će biti pilot područje. Tokom 2025. godine u okviru ovog projekta sprovedene su sledeće aktivnosti:

Organizovana treća stručna posjeta Posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila“ – U periodu od 5. do 8. maja 2025. godine predstavnici francuske obalne agencije „Conservatoire du littoral“ sa angažovanim konsultantima i istraživačima iz Francuske boravili su u Crnoj Gori u okviru treće stručne misije posvećene unapređenju upravljanja Posebnim rezervatom prirode „Tivatska solila“. Predmetna misija organizovana je u okviru projekta „RESCOM“ u saradnji sa Javnim preduzećem za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. Tokom ove posjete organizovani su sastanci sa predstavnicima Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, Agencije za zaštitu životne sredine, Opštine Tivat, Vodovoda i kanalizacije, Komunalnog preduzeća, NVO „CZIP“ te organizovan obilazak Posebnog rezervata prirode „Tivatska solila“ i

okolnog područja kao i terenski rad sa lokalnim stručnjacima koji su u prethodnom periodu vršili istraživanja u ovom zaštićenom području.

Cilj posjete je bio prikupljanje dodatnih podataka, sprovođenje dodatnih istraživanja na terenu i razmjena informacija sa upravljačem, predstavnicima relevantnih institucija, organizacija i ostalim ključnim akterima kako bi se precizno definisale prioritetne aktivnosti i intervencije koje će biti podržane kroz projekat “RESCOM” te precizirao način implementacije planiranih aktivnosti u Posebnom rezervatu prirode “Tivatska solila”. Predmetna posjeta je bila usmjerena na razmjenu informacija o postavljanju ograničenja na poprečnim stazama centralnog područja kako bi se smanjio pritisak na ptice koje se gnijezde, kao i na definisanje potreba za regulisanje hidrološkog režima, sprovođenje dodatnih terenskih istraživanja za terenske radove koji imaju za cilj da poboljšaju funkciju zadržavanja vode u močvarnom zemljištu tokom perioda poplava, povećaju kapacitete rezervata i omoguće bolje uslove za boravak i odmor ptica. Jedan od ključnih zadataka misije odnosio se na sagledavanje hidrološkog režima u Posebnom rezervatu prirode “Tivatska solila” i definisanje potreba za sprovođenje sveobuhvatne hidrološke studije, koja će omogućiti bolje razumijevanje kretanja podzemnih i površinskih voda, njihovog uticaja na zadržavanje vode u močvarnom zemljištu tokom perioda poplava i na ukupnu funkcionalnost staništa. Terenski obilazak istočnog dijela lokaliteta obuhvatio je i razmatranje mogućnosti uspostavljanja posebne istraživačke staze namijenjene upravljačima i naučnicima, koja bi omogućila bolji pristup za monitoring i sprovođenje radova na očuvanju biodiverziteta.

U okviru misije analizirana su i tehnička rješenja za ublažavanje neprijatnih mirisa koji potiču od cjevovoda otpadnih voda na lokaciji, kako bi se unaprijedili uslovi za boravak posjetilaca i poboljšao ukupan doživljaj rezervata. Kroz sastanke i terenske obilaske zajednički je sagledano postojeće stanje područja – uključujući hidrologiju, topografiju i dosadašnje rezultate ekoloških istraživanja – kako bi se definisale optimalne opcije za primjenu rješenja zasnovanih na prirodi (Nature-based solutions) i precizirali naredni koraci u okviru projekta „RESCOM“, sa fokusom na unapređenje stanja biodiverziteta i dugoročno održivo upravljanje rezervatom. Tom prilikom predstavljene su aktivnosti koji su do sada sprovedene u okviru projekta „RESCOM“, u kojem je Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore projektni partner, te razmatrane aktivnosti koje se u okviru ovog projekta mogu sprovesti u posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila“ i koje bi trebale da budu prioritete u narednom periodu.

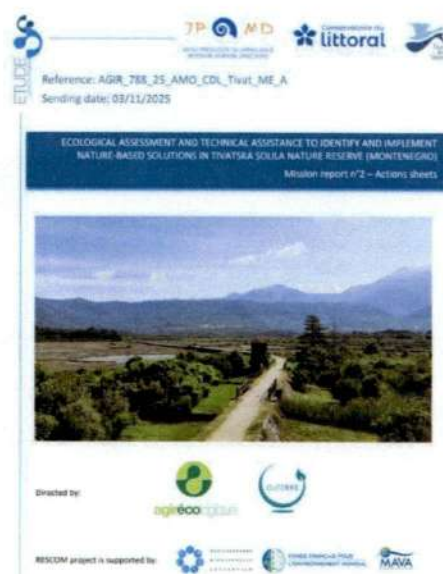
Održana obuka za primjenu tehnika ograđivanja – Tokom treće stručne misije posvećene unapređenju upravljanja Posebnim rezervatom prirode „Tivatska solila“, u periodu od 5. do 8. maja 2025. godine, realizovana je i praktična obuka zaštitara zaposlenih u Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom, posvećena primjeni niskobudžetnih tehnika ograđivanja u cilju usmjeravanja i kontrole kretanja posjetilaca. Tom prilikom predstavnici francuske obalne agencije „Conservatoire du littoral“ sa angažovanim konsultantima i istraživačima iz Francuske su zaposlenima Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore održali obuku za postavljanje drvenih stubova koji će služiti za ograničenje prolaska posjetilaca na poprečnim

stazama centralnog područja kako bi se smanjio pritisak na ptice koje se gnijezde na tom području.

Izrađen ekspertski Izvještaj - Ekološka procjena i tehnička pomoć za identifikaciju i implementaciju rješenja zasnovanih na prirodi u Posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila“ – Tokom 2025. godine, na osnovu terenskih istraživanja na području Posebnog rezervata prirode „Tivatska solila“, pripremljen je ekspertski Izvještaj - *Ekološka procjena i tehnička pomoć za identifikaciju i implementaciju rješenja zasnovanih na prirodi koje treba implementirati u Posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila“*. Predmetni Izvještaj pripremljen je u okviru projekta „RESCOM - Strengthening the resilience of ecosystems in the Mediterranean (Jačanje otpornosti ekosistema na Mediteranu)“, od strane eksperata iz AGIR écologique,

O2TERRE, Hydrofis uz naučnu podršku Istraživačkog instituta za očuvanje mediteranskih močvara “Tour du Valat“ i koordinaciju Francuske obalne agencije „Conservatoire du littoral“, iz Francuske. Ova procjena (*Ecological Assessment and Technical Assistance to Identify and Implement Nature-Based Solutions*) identifikovala je niz ključnih ekoloških i upravljačkih problema koji utiču na funkcionalnost staništa, hidrologiju i biodiverzitet rezervata. Na osnovu detaljne analize za identifikovane probleme/izazove, u predmetnom izvještaju su date određene preporuke i to: **preporuke za upravljanje posjetiocima** – kojim se predlaže uvođenje mjera koje smanjuju negativan uticaj posjetilaca na osjetljiva staništa i ptice koje se gnijezde, posebno u centralnoj zoni rezervata, što uključuje usmjeravanje kretanja postavljanjem diskretnih fizičkih barijera (užad, niske ograde), kontrolu pristupa poprečnim nasipima, jasnije obilježavanje dozvoljenih ruta i jačanje interpretacije prostora kroz edukativne table i vođene posjete sa posebnim naglaskom na smanjenje smetnji tokom perioda migracije i gniježdenja, kao i na strožu kontrolu kretanja kućnih ljubimaca; **preporuke za uvođenje specifičnih rješenja zasnovanih na prirodi (Nature-Based Solutions)** – kojim se predlaže primjena prirodnih rješenja kako bi se poboljšala ekološka funkcionalnost rezervata kroz restauraciju otvorenih livada uklanjanjem sukcesijske vegetacije i upravljanjem ispašom, stvaranje malih ostrvaca u zoni saline kao sigurnih odmorišta za ptice, povećanje zadržavanja slatke vode u sistemu radi očuvanja vlažnih livada, te stabilizaciju erodiranih nasipa prirodnim materijalima a sve u cilju unapređenja staništa i jačanje otpornosti rezervata na klimatske i hidrološke promjene; **preporuke za nova istraživanja** – kojim se predlaže sprovođenje sveobuhvatnih hidroloških istraživanja radi razumijevanja podzemnih i površinskih tokova, uključujući instalaciju piezometara, kontinuirano praćenje nivoa i saliniteta voda i izradu detaljnog hidrološkog modela kao i dodatna biološka istraživanja, posebno u zonama Stražnica i Glavica, koja obuhvataju gmazove, vodozemce, insekte i floru, kao i precizno mapiranje staništa na nivou mikrolokacija, što predstavlja osnovu za planiranje dugoročnog upravljanja i efikasno sprovođenje zaštitnih mjera. Na osnovu predloga i preporuka datih u okviru predmetnog izvještaja biće sprovedene odgovarajuće aktivnosti u Posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila“.

- **Projekat „BLUE4ALL“ finansiran od strane Horizon Europe Ocean Mission Programa**

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore učestvuje u projektu “BLUE4ALL”, koji se realizuje u okviru HORIZON Europe Ocean Mission Programa, i bavi se razvojem naučno zasnovanih alata za uspostavljanje morskih zaštićenih područja koja ispunjavaju ciljeve očuvanja i restauracije, uz istovremeno zadovoljavanje potreba i briga svih zainteresovanih strana. Ovaj projekat predlaže novi pristup morskim zaštićenim područjima, koji je u skladu sa Strategijom EU za biodiverzitet i nacionalnim inicijativama. Glavni rezultat projekta je Blueprint platforma za zajednički kreiranje, efikasnu, djelotvornu i otpornu mrežu morskih zaštićenih područja, koja će biti jednostavna za korišćenje. “BLUE4ALL” projekat saraduje sa zainteresovanim stranama u 25 morskih zaštićenih područja/pilot područja, u regionima Sredozemnog mora, Baltičkog mora i severoistočnog Atlantika, na razvoju i testiranju alata za očuvanje i obnavljanje morske sredine na društveno održiv i prihvatljiv način. U projektu učestvuje 22 partnera iz različitih

institucija iz cijele Evrope (Belgija, Francuska, Italija, Njemačka, Holandija, Danska, Švedska, Finska, Estonija, Crna Gora, Hrvatska, Irska i Švajcarska). Projekat je počeo sa realizacijom u januaru 2023. i trajeće do decembra 2026. godine. Morska zaštićena područja u Crnoj Gori – parkovi prirode “Plaramuni”, “Katič” i “Stari Ulcinj” su pilot područja, u kojima će biti testirani i validovani alati koji su kreirani za očuvanje i obnavljanje morske sredine. **U okviru ovog projekta, tokom 2025. godine sprovedene su sledeće aktivnosti:**

Organizovana Druga Generalna skupština „BLUE4ALL“ projekta (The 2nd „BLUE4ALL“ General Assembly)

- Druga Generalna skupština „BLUE4ALL“ projekta (The 2nd „BLUE4ALL“ General Assembly), koja je održana u periodu od 21. do 24. januara 2025. godine u Talinu (Estonija), organizovana je u cilju predstavljanja aktivnosti koje su do sada sprovedene u okviru ovog projekta kao i u cilju diskusije o testiranju alatki, procesu validacije kreiranih alatki, razvoju BLUEPRINT platforme,

promociji projekta, pilot područjima i uključivanju zainteresovanih strana u projektne aktivnosti, uspostavljanju sinergije sa sličnim projektima i ostalim aktivnostima koje treba sprovesti u

narednom periodu. Pored predstavnika Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore u ovoj radionici učestvovalo je oko 50 učesnika iz raznih zemalja, uključujući upravljače morskih zaštićenih područja, projektne partnere, pridružene partnere, članove Savjetodavnog odbora i stručnjake sa Mediterana, sjeveroistočnog Atlantika i Baltičkog mora koji su imali priliku da razmijene ideje, izazove i najbolju praksu u upravljanju morskim zaštićenim područjima. Generalna skupština „BLUE4ALL“

projekta je imala raznovrstan program prezentacija, diskusija, okruglih stolova, radionica i interaktivnih sesija, sve usredsređeno na aktivnosti „BLUE4ALL“ projekta i morska zaštićena područja koja su pilot područja u projektu. Učesnici su učestvovali u raznim grupnim radionicama i diskusijama na teme koje se odnose na pilot područja, komunikaciju sa zainteresovanim stranama i njihovo uključivanje u projektne aktivnosti, proces testiranja alatki, validaciju alatki u pilot područjima, razvoj mrežne platforme za morska zaštićena područja, razvoj BLUEPRINT platforme, unapređenje komunikacije i promocije, saradnju zainteresovanih strana, pitanja upravljanja i finansiranja i sl. Predmetna Generalna skupština je bila veoma značajna jer su učesnici imali priliku da razmijene iskustva i znanja u upravljanju morskim zaštićenim područjima, uključivanju lokalne zajednice i zainteresovanih strana, unapređenju komunikacije, podizanju svijesti o značaju očuvanja prirode, procesima testiranja i validacije alatki u pilot područjima, održivom finansiranju, očuvanju mora, rodnoj ravnopravnosti kao i da razmijene korisne informacije sa upravljačima morskih zaštićenih područja iz cijele Evrope. Predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore razmijenili su kontakte sa predstavnicima morskih zaštićenih područja, te je iskazana obostrana spremnost za buduću saradnju.

Organizovano testiranje alatki u Crnoj Gori – Tokom avgusta 2025. godine u okviru projekta „BLUE4ALL“ sprovedeno je testiranje alatki u Crnoj Gori. Ovo istraživanje sprovedeno je u saradnji sa Univerzitetom Wageningen iz Holandije, WWF Adriom iz Hrvatske i lokalnom NVO „GREEN NET“, kroz kampanju za podizanje svijesti u morskome zaštićenom području „Katič“. Cilj ovog istraživanja je prikupljanje informacija i podizanje svijesti i percepcije turista i pružaoca turističkih usluga o životnoj sredini u morskome zaštićenom području - Parku prirode „Katič“. Testiranje alatki je obuhvatilo sprovođenje anketiranja (ankete, intervjui) ključnih zainteresovanih strana (turisti, pružaoci usluga iznajmljivanja skutera na vodi, lokalni menadžeri hotela, turističke agencije, turističke organizacije itd.) u Parku prirode „Katič“ o uticaju turističkih aktivnosti na morska zaštićena područja.

Rezultati ovog istraživanja su pokazali da većina turista prepoznaje ekološke i bezbijedonosne rizike povezane sa upotrebom skutera na vodi, kao što su buka, zagađenje gorivom, oštećenje staništa i nesreće. S druge strane, prepoznavanje ekoloških rizika je niže među onima koji sami iznajmljuju skutere na vodi. Poznavanje postojećih ograničenja brzine je veoma nisko ne samo kod osoba koje ne koriste već i kod korisnika skutera na vodi - osobe koje ne koriste skutere na vodi su generalno za ograničenja, kako bi se zaštitila bezbijednost plivača i morskog biodiverziteta, dok korisnici skutera imaju pomiješana mišljenja. Rezultati su takođe pokazali umjerenu svijest o morskome zaštićenim područjima te nisku konkretno za Park prirode „Katič“. Rezultati istraživanja su pokazali pomiješanu svijest o Parku prirode „Katič“ među menadžerima hotela i turističkim agencijama - dugogodišnji lokalni akteri su bolje informisani o njegovom nazivu i ekološkom značaju, dok noviji operateri imaju ograničeno znanje. U cijelom turističkom sektoru, komunikacija turista o zaštićenom statusu parka je minimalna, što doprinosi generalno niskoj svijesti. Na osnovu rezultata istraživanja definisane su i preporuke koje se odnose na poboljšanje komunikacije, vidljivosti i diverzifikaciju turističke ponude te naglašeno da je jačanje komunikacije sa zainteresovanim stranama od vitalnog značaja za poboljšanje svijesti o Parku prirode „Katič“ i ograničenjima brzine motornih plovila u morskome zaštićenim područjima.

Organizovano takmičenje za najbolju fotografiju na temu „Zaštita mora“ - Tokom jula i avgusta 2025. godine sprovedeno je takmičenje za najbolju fotografiju na temu „Zaštita mora“

u okviru kojeg je izabrano oko 40 najboljih fotografija morskome zaštićenih područja u regionima Sredozemnog mora, Baltičkog mora i severoistočnog Atlantika, među kojim se nalaze i fotografije morskome zaštićenih područja u Crnoj Gori. Fotografije odabrane na ovom takmičenju biće predstavljene na izložbama fotografija koje će u okviru „BLUE4ALL“ projekta biti organizovane širom Evrope, a sve to u cilju podizanja svijesti o značaju očuvanja obale i mora.

Organizovana putujuća izložba fotografija na temu „Zaštita mora” – Tokom septembra 2025, godine u okviru projekta „BLUE4ALL“, u Spomen domu „Crvena komuna“ u Petrovcu, održana je putujuća izložba fotografija na temu „Zaštita mora“. Ova izložba organizovana je u cilju podizanja svijesti o očuvanju mora predstavljanjem pobjedničkih fotografija sa fotokonkursa. Izložbu je povodom Mediteranskog dana obale, organizovalo Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore u saradnji sa projektnim partnerom iz Hrvatske – WWF Adria i ostalim projektnim partnerima. Tokom događaja, predstavljene su fotografije morskih zaštićenih područja iz cijele Evrope. Takođe, u okviru prezentacija predstavljene su informacije o morskom zaštićenom području - Parku prirode „Katič”, „BLUE4ALL“ projektu, kao i sami rezultati procesa testiranja alata sprovedenog u pilot područjima u Crnoj Gori. Izložba je uključivala i interaktivnu radionicu u okviru koje su posjetioci mogli dobiti detaljnije informacije o morskim zaštićenim područjima u Crnoj Gori, „BLUE4ALL“ projektu, kao i istraživanju sprovedenom u Parku prirode „Katič”. Ovom prilikom izloženi su i edukativno promotivni poster koji je Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore do sada izradilo povodom Mediteranskog dana obale.

- **Projekat „GREENPULSE: Sustainable Tourism for Water resources and trails - Održivi turizam za vodne resurse i staze“ - Programa INTERREG IPA CBC Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora 2021-2027**

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore učestvuje kao projektni partner u projektu „GREENPULSE: Sustainable Tourism for Water resources and trails - Održivi turizam za vodne resurse i staze“, koji se realizuje u okviru Programa INTERREG IPA CBC Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora 2021-2027. Glavni cilj ovog projekta je razvoj i nadogradnja mreže pješačkih i biciklističkih staza uz vodene resurse unutar ciljanog prekograničnog područja, čime će se doprinijeti diversifikaciji turističke ponude, podsticanju razvoja zelene ekonomije te unapređenju kvaliteta turističkih iskustava, uz osiguranje dugoročne ravnoteže između turističkog razvoja i očuvanja prirodnih resursa. Vodeći partner projekta je Grad Makarska iz Hrvatske a projektni partneri su Grad Čapljina iz Bosne i Hercegovine i Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom iz Crne Gore. U morskom zaštićenom području - Parku prirode „Katić“ u Crnoj Gori će u okviru ovog projekta biti unapređene postojeće pješačke staze u obalnom dijelu ovog morskog zaštićenog područja postavljanjem savremene i interaktivne opreme, odmorišta, informativnih tabli, klupa. Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore će u okviru ovog projekta u saradnji sa ostalim projektnim partnerima razviti mobilnu aplikaciju koja će posjetiocima sva tri zaštićena područja omogućiti lakši pristup većem broju informacija o turističkim sadržajima i uslugama koje se nalaze u okruženju samih područja. Projekat je počeo sa realizacijom u januaru 2025. godine i trajaće do kraja decembra 2026. godine. **U okviru ovog projekta, tokom 2025. godine sprovedene su sledeće aktivnosti:**

- **Održan uvodni (Kick-off) sastanak** –

Predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore učestvovali su na uvodnom (Kick-off) sastanku povodom početka realizacije projekta “GREENPULSE: Sustainable Tourism for Water resources and trails - Održivi turizam za vodne resurse i staze“, finansiranog u okviru programa Interreg VI-A IPA Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora 2021-2027, koji je održan 16. maja 2025. godine u Gradskoj vijećnici

zgrade Gradske uprave grada Makarske, u Hrvatskoj. Sastanak je organizovan u cilju formalnog uspostavljanja osnovnih smjernica za sprovođenje projekta, razmjene ključnih informacija između projektnih partnera te definisanja zajedničkih ciljeva i operativnih planova za predstojeće faze. Pored predstavnika Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, sastanku su prisustvovali i predstavnici vodećeg partnera Grad Makarska, predstavnici Javne ustanove Makarska razvojna agencija MARA kao i predstavnici projektnog partnera Javnog preduzeća „Park prirode Hutovo blato“ iz Bosne i Hercegovine. Tokom sastanka svi projektni partneri su imali priliku da razmjene svoja iskustva i ključne informacije sa ostalim partnerima, definišu ciljeve, uspostave operativne planove za nadolazeće faze projekta te da daju svoje sugestije vezano za uspješniju implementaciju projekta. Uvodni sastanak projekta „GREENPULSE“ uspješno je postavio temelje za buduću saradnju i realizaciju svih planiranih aktivnosti.

Organizovano studijsko putovanje – Tokom oktobra 2025. godine organizovano je studijsko putovanje u okviru projekta „GREENPULSE: Sustainable Tourism for Water resources and trails - Održivi turizam za vodne resurse i staze“. Ovo studijsko putovanje je obuhvatilo posjetu zaštićenim područjima koja su povezana biciklističim stazama EUROVELO 8 rute na području Španije.

Tokom studijske posjete, predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, zajedno sa projektnim partnerima, održali su sastanak sa predstavnikom regionalne vlade za pitanja održivosti i zaštite životne sredine - Junta de Andalucia u Cadizu kao i sa rukovodiocem Službe za zaštićena prirodna područja koji je ujedno i vođa EUROVELO 8 rute u Andaluziji. Tom prilikom održana je prezentacija o ključnim aspektima projekta EUROVELO 8 rute koja je poznata kao Mediteranska biciklistička ruta na duge staze, koja počinje u Cadizu i proteže se duž Španske obale sve do Francuske granice. EUROVELO 8 ruta nudi mješavinu ravnih priobalnih staza i planinskih uspona, prolazi kroz raznovrsne predjele, uključujući zaštićeno prirodno područje, prirodni park zaleđa Cadiz, zaleđe plaže (pješčane dine), slane bazene, borove šume i polja i karakterišu je mješavina asfaltnih i zemljanih puteva i javnih puteva sa niskim nivoom saobraćaja. Pored same biciklističke staze prolazi i pješačka staza sa posebnim sadržajem za posjetioce. U okviru studijske posjete, organizovan je obilazak Cadiza i vožnja biciklom od gradske biciklističke mreže do EUROVELO 8 rute koja povezuje gradski dio sa periferijom i koja prolazi zaleđem plaža (pješčane dine) i javnog dijela puta na kojem je nizak nivo saobraćaja. U sklopu studijske posjete organizovan je i obilazak biciklističke staze u Sevilji, koja povezuje centralni dio grada sa perifernim dijelom i koja se proteže uz šetačku stazu i predstavlja dobar primjer povezanosti više aktivnosti na jednom prostoru, a sve u cilju promocije zdravih stilova života i razvoja turizma. Na samom kraju ove studijske posjete, projektni partneri razgovarali su o daljim koracima u okviru „GREENPULSE“ projekta kao i o novim idejama za buduće projekte.

Održan drugi sastanak projektnih partnera – Drugi sastanak projektnih partnera održan je tokom decembra 2025. godine u Čapljini (Bosna i Hercegovina). Tokom sastanka su razmatrani dosadašnji rezultati, sprovedene aktivnosti, planovi i budući koraci. Sastanku su prisustvovali predstavnici Grada Makarska, Grada Čapljina kao i predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. Tom prilikom je istaknuto da razvoj cikloturizma postaje jedno od najbrže rastućih područja održivog turizma u Evropi. Biciklističke i pješačke staze ne samo da donose zdrav način života i ekološki prihvatljiv oblik putovanja, već otvaraju vrata novim ekonomskim mogućnostima, jačaju lokalne zajednice i stvaraju atraktivnu ponudu za posjetioce. Takođe je naglašeno da je upravo to vizija projekta „GREENPULSE“, finansiranog kroz program Interreg VI-A IPA HR-BA-ME 2021-2027, koji povezuje grad Makarsku, grad Čapljinu i Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore u zajedničkom cilju - oblikovanju održive turističke destinacije. Nakon sastanka, partneri su posjetili pješačko-biciklističku stazu u

Čapljini, koja će biti unapređena i opremljena modernim sadržajima - od odmorišta i parkinga za bicikle do interaktivnih informacija za turiste.

Nabavljena IT oprema za projektni tim – U okviru projekta „GREENPULSE“ nabavljena je IT oprema za projektni tim i to: laptopovi, tableti, prenosivi skeneri i hard diskovi koji će olakšati svakodnevni rad na projektnim aktivnostima.

Izrađeno vizuelno konceptualno rješenje urbane turističke opreme – Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je u okviru „GREENPULSE“ projekta angažovalo firmu za kreiranje vizuelnog konceptualnog rješenja urbane turističke opreme. Tokom decembra 2025. godine pripremljen je dokument sa vizuelnim konceptualnim rješenjem urbane turističke opreme za opremanje pješačke staze u Parku prirode „Katič“. Predmetni dokument je obuhvatio detaljnu analizu lokacije i postojećeg stanja, istraživanje tržišta i tehničkih standarda, izradu vizuelnih konceptualnih rješenja za svaku vrstu opreme, izradu tehničkih specifikacija i finansijskih procjena kao i definisanje pozicioniranja opreme duž staze. U okviru dokumenta izrađen je grafički prikaz, detaljan plan pozicioniranja opreme, tehnička specifikacija kao i finansijska analiza opreme koja obuhvata: opremu za pješačke staze (informativne table, klupe za odmor, kante za otpatke, odmorišta, okvire za slikanje, kreativne igre za djecu i sl.) kao i modernu turističku opremu (interaktivne table, interaktivne toteme, interaktivne pametne klupe i sličnu interaktivnu opremu na kojoj će se nalaziti sadržaji za turiste i posjetioce kao i kreativni sadržaji i igre za djecu). Na osnovu predmetnog dokumenta, tokom 2026. godine biće nabavljena oprema koja će biti postavljena duž postojeće pješačke staze u Parku prirode „Katič“.

Takođe, tokom 2025. godine nastavljena je komunikacija sa projektnim partnerima i sprovedene su razne aktivnosti u okviru međunarodnih projekata, u kojima Javno preduzeće učestvuje kao pridruženi partner:

- Projekat Interreg Euro-MED “**Community4Nature**” koji je usmjeren na zaštitu, obnavljanje i valorizovanje životne sredine i prirodnog nasleđa,
- Projekat „**MEDiverSEAty**“. In quest of the human dimensions of MEDiterranean Marine Biodiversity - U potrazi za ljudskim dimenzijama mediteranskog morskog biodiverziteta“ HORIZON-MSCA-2022-DN-01.

Godišnji sastanak Hrvatske mreže morskih zaštićenih područja (HRMZP) i radionica Nacionalne fokus grupe projekta „GreenList4MMPAs” - Na poziv WWF Adria (World

Wildlife Fund Adria – Svjetski fond za divlje životinje Adria) iz Hrvatske, predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore učestvovali su na godišnjem sastanku Hrvatske mreže morskih zaštićenih područja (HRMZP) kao i na radionici Nacionalne fokus grupe projekta „Green List for Mediterranean Marine Protected Areas - GL4MMPAs“, koji su organizovani u periodu od 16. do 18. septembra 2025. godine, na ostrvu Lastovo u Hrvatskoj. Tom prilikom održana je radionica Nacionalne fokus grupe projekta „Green List for Mediterranean Marine Protected Areas - GL4MMPAs“ na kojoj je predstavljen projekat „GreenList4MMPAs” kao i IUCN Green List standradi

koji su razvijeni u okviru ovog projekta. Na radionici je istaknuto da projekat „GreenList4MMPAs” (Zelena lista za morska zaštićena područja Mediterana) ima za cilj promociju efikasnog i pravednog upravljanja Mediteranskim morskim zaštićenim područjima te da je ovaj projekat usmjeren na utvrđivanju načina na kojima se IUCN Green List standradi mogu primijeniti za procijenu, poboljšanje i održavanje efikasnosti morskih zaštićenih područja u Mediteranu te postati efikasan, lokalno relevantan i globalno priznat alat za promociju efikasnosti, pravednosti i uspjeha regionalnih morskih zaštićenih područja.

U okviru sastanka **Hrvatske mreže morskih zaštićenih područja (HRMZP)** istaknuto je da ova mreža okuplja 15 javnih ustanova koje upravljaju zaštićenim morskim područjima te da je osnovana 2021. godine na Brijunima u sklopu međunarodnog projekta pod vodstvom MedPAN-a (Mediteranske mreže morskih zaštićenih područja) s kojom HRMZP usko saraduje. Cilj mreže je očuvanje Jadrana kroz razmjenu znanja, iskustava i resursa, sa posebnim naglaskom na unaprjeđenje učinkovitosti upravljanja morskim zaštićenim područjima, razvoj zajedničkih smjernica i strategija za zaštitu mora, posticanje naučno utemeljenog praćenja stanja morskih staništa i vrsta, jačanje kapaciteta svih uključenih zainteresovanih strana kroz edukacije i radionice i zagovaranje važnosti očuvanja morskih ekosistema kod donosioca odluka i javnosti. Tokom dvodnevnog sastanka, učesnici su

razgovarali o stanju biodiverziteta, predstavili aktuelne projekte i razmijenili iskustva o upravljanju zaštićenim područjima. Posebna pažnja posvećena je praćenju morskih vrsta i staništa, razumijevanju stanja i adaptaciji na invazije novih vrsta, očuvanju centara biodiverziteta kao što su livade morske trave, očuvanju morskih ptica i primjeni inovativnih pristupa, kao što su veštačka inteligencija i koncept „plavog ugljenika“ za valorizaciju ekosistemskih koristi. Takođe je posebno naglašen značaj uključivanja lokalnih zajednica, ribara i turističkog sektora u očuvanje prirodnih resursa. Kao ključni izazovi istaknuti su širenje invazivnih vrsta i klimatske promijene, koje dodatno ugrožavaju i mijenjaju ekosistem pod antropogenim pritiscima (prekomijerno izlovljeno more, natrpana obala itd.). Na ovom sastanku je zaključeno da zaštita

Jadrana zahtjeva jaču saradnju između javnih institucija, nevladinih organizacija, akademskog sektora i istraživačkih institucija kroz zajedničke projekte i radionice. Pored navedenog, naglašena je važnost međunarodne saradnje, naročito kroz učestvovanje u MedPAN mreži i drugim mediteranskim inicijativama. Tokom realizacije predmetnih sastanaka predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore imali priliku da predstave sprovedene aktivnosti u okviru zaštićenih područja, prodiskutuju o tekućim temama, problemima i izazovima te razmijene iskustva u upravljanju morskim zaštićenim područjima i postizanju nacionalnih ciljeva zaštite prirode.

8. SLUŽBA ZA ZAJEDNIČKE I OPERATIVNE POSLOVE

Tokom 2025.godine, Služba za zajedničke i operativne poslove realizovala je niz aktivnosti na unapređenju radnih uslova, održavanju infrastrukture, modernizaciji voznog parka, upravljanju resursima i sprovođenju ključnih tendera.

1. ODRŽAVANJE I UREĐENJE OBJEKATA I INFRASTRUKTURE

U cilju stvaranja optimalnih uslova za rad i održavanja visokog nivoa funkcionalnosti objekata, izvršeni su sledeći radovi:

- Građevinsko-zanatski radovi: Kompletno uređenje i krečenje kancelarija, zamjena vrata i sitne popravke u toaletima, kao i zamjena tepiha u Upravnoj zgradi.
- Elektro i vodovodne instalacije: Sanacija i uređenje elektro i vodovodne mreže, zamjena plafonjerki u prostorijama, zamjena reflektora ispred Upravne zgrade i na bilbordu.
- Klimatizacija: Redovno čišćenje i servisiranje klima uređaja radi obezbeđivanja optimalnih klimatskih uslova.
- Eksterijer i parking: Zamijenjen je natpis Javnog preduzeća ispred Upravne zgrade. Uređen je parking prostor sa ispisivanjem registracionih oznaka za rezervisana mjesta. Izvršeno je servisiranje rampi i izrada novih daljinskih upravljača.
- Hortikulturno uređenje: Realizovano je redovno uređenje zelenih površina uz zasađivanje novih biljnih kultura.

2. REALIZACIJA I OPREMANJE NOVIH KANCELARIJA

Uspješno su sprovedeni kompletni radovi na adaptaciji i opremanju novog kancelarijskog prostora u Grblju, što je obuhvatalo:

- Građevinske i gipsane radove na pregrađivanju prostora.
- Kompletno izvođenje novih elektro i vodovodnih instalacija.
- Instalaciju centralnog sistema za grijanje i hlađenje prostorija.
- Kompletno opremanje enterijera i nabavku novog kancelarijskog namještaja.

3. UPRAVLJANJE VOZNIM PARKOM I PLOVILIMA

Izvršena je značajna modernizacija i redovno održavanje transportnih sredstava preduzeća:

- Nabavka 8 novih vozila: Vozni park je obogaćen sa 6 putničkih i 2 teretna/dostavna vozila (Renault Trafic, Renault Kangoo Max, Renault Clio, Peugeot 208, dva vozila Peugeot 2008, Citroen C3 i Citroen C4).
- Održavanje i registracija: Izvršena je registracija svih vozila u vlasništvu preduzeća, kao i njihovo redovno servisiranje i održavanje.
- Održavanje plovila: Uspješno je realizovan remont plovila oznake 584 BD.
- Kontrola potrošnje: Služba je u potpunosti preuzela proces izdavanja virmana za gorivo, uz strogu proceduru pratećih zahtjeva i potpisa ovlašćenih lica od strane rukovodioca i kabineta.

4. REALIZOVANI TENDERI I UGOVORI

Služba je uspješno sprovela i realizovala tendere od ključnog značaja za nesmetano i bezbjedno funkcionisanje preduzeća:

- Zaštita na radu: Sprovedena je obavezna obuka za zaposlene u Upravnoj zgradi, Luci Budva i na Trajektima. Takođe je izvršena specijalizovana obuka za protivpožarnu (PP) zaštitu, kao i obuka za rukovaoce viljuškarima i dizalicama.
- Fizičko obezbjeđenje: Angažovano obezbjeđenje za lokacije Trajekti i Luka Budva.
- Održavanje voznog parka: Realizovani tenderi za održavanje vozila, nabavku goriva, usluge pranja, zamjenu i skladištenje pneumatika, kao i registraciju i osiguranje vozila.
- Održavanje objekata: Realizovan tender za održavanje Upravne zgrade Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

5. ORGANIZACIONE PROMJENE

Tokom 2025. godine, usvajanjem nove sistematizacije, zaposleni na poslovima održavanja i unapređenja informacionog sistema su preraspoređeni iz Službe za opšte i pravne poslove u Službu za zajedničke i operativne poslove

6. INFRASTRUKTURA I MREŽNI SISTEM

U domenu hardvera, mrežne povezanosti i stabilnosti sistema, realizovane su sledeće aktivnosti:

- Unapređenje mreže u Luci Budva: Izvršena je nabavka, implementacija i konfigurisanje nove računarske i mrežne opreme, uz obezbjeđivanje optičkog interneta.
- VPN povezivanje i bezbjednost:
  - Preraspoređena je i konfigurisana zaštitna firewall oprema.
  - Uspostavljena je sigurna VPN konekcija između kancelarija u Luci Budva i računarske mreže u glavnoj Poslovnoj zgradi u Budvi.
  - Uspostavljena je VPN konekcija između novih kancelarija na Trgu Sunca i Poslovne zgrade, uz rekonfiguraciju računara, štampača i opreme za zaposlene u službi za kontrolu morskog dobra.
- Serverska infrastruktura: Realizovana je nabavka, konfigurisanje i virtualizacija novog servera, aktivne mrežne opreme, kao i uređaja za neprekidno napajanje (UPS) u Poslovnoj zgradi u Budvi.
- Telekomunikacije: Obezbijeđeni su kablovski servisi za fiksnu telefoniju i internet na lokaciji Trg Sunca.

7. SOFTVERSKA RJEŠENJA I MIGRACIJA PODATAKA

Tokom godine fokus je bio na modernizaciji i integraciji softvera:

- "Marina Master": Praćene su performanse i funkcionalnosti sistema za upravljanje Lukom Budva, te sprovedena integracija sa MIS sistemom.
- Migracije i ERP: Aktivno učešće u radionicama za nove module MIS ERP sistema i uspješno izvršena migracija podataka iz postojećeg Abacus sistema u novo softversko rješenje.
- Evidencija radnog vremena: Izvršena je migracija podataka za ljudske resurse za potrebe sistema kartičnog evidentiranja dolazaka i odlazaka sa posla.

- Elektronska prodaja: Učestvovali u postavci produkcije Web shopa za internet prodaju trajektnih karata.
- Fiskalizacija: Izvršena je prenamjena i konfigurisanje postojećih fiskalnih kasa za potrebe izdavanja računa u Luci Budva.

8. TEHNIČKA ZAŠTITA I MONITORING

Značajni naponi uloženi su u podizanje nivoa bezbjednosti objekata:

- Video nadzor: Izrađena je tehnička dokumentacija za monitoring video nadzora na lokacijama u Upravnoj zgradi, na pristaništima Kamenari i Lepetani, kao i u Luci Budva.
- Sistem iVMS-420: Izvršena je instalacija, parametarsko podešavanje, testiranje i integracija ovog sistema sa postojećom mrežom.
- Planovi zaštite: Učešće u izradi dokumentacije za Plan zaštite obavezno šticeenog objekta u Luci Budva.

9. OBUKA ZAPOSLENIH I PODRŠKA

Pružena je kontinuirana podrška kolegama kroz ciljane obuke:

- Obuka zaposlenih u Luci Budva za korišćenje DMS-a (upravljanje dokumentima), Microsoft 365 paketa i MisPOS aplikacije.
- Obuka zaposlenih u sektoru za pomorski i priobalni saobraćaj za korišćenje PDA uređaja, uz izradu tehničke dokumentacije za WiFi opremu koja omogućava njihov nesmetan rad.

10. JAVNE NABAVKE I REALIZACIJA UGOVORA

Zaposleni su učestvovali u pripremi specifikacija, sprovođenju postupaka i praćenju realizacije ugovora za sledeće stavke:

- Softverske licence: Microsoft 365 (godišnja), Fortinet, AutoCAD, Bitdefender, AnyDesk i mrežna licenca za Katalog propisa.
- Održavanje softvera: Marina Master, MisOPEN i misPOS (za 2025. i 2026. godinu), Abacus, te integrisani softverski sistem Morskog dobra.
- Web i infrastruktura: Održavanje i zaštita sajta, web/cloud server i hosting.
- Oprema i održavanje: Servisiranje kompjutera, održavanje video nadzora (uključujući izuzimanje materijala), proširenje kapaciteta računarske mreže i server sobe, kao i generalna nabavka IT opreme.

SEKTOR ZA POMORSKI I PRIOBALNI PREVOZ

REMONTI BRODOVA (IZVJEŠTAJ ZA PERIOD 01.01.2025. – 31.12.2025. godine)

Remont broda **PERAST** započeo je dolaskom broda u brodogradiliste Bijela, 07.07.2025.godine. Nakon urađenih radova u Brodogradilištu Bijela remont je završen 07.08.2025.godine. Redovnim nadzorom i kontrolom radova konstatovano je da su svi radovi urađeni u predviđenim rokovima. Kvalitet radova je zadovoljio kriterijume. Nakon završetka i primopredaje radova sačinjen je Zapisnik o primopredaji radova popravka i odžavanje trajekta Perast koji su potpisale obje strane gdje je konstatovano izvršenje svih stavki 1-70.

ulazak broda u plutajući dok

brod na potkladama

paluba prije montaže lima

montiran lim na palubi

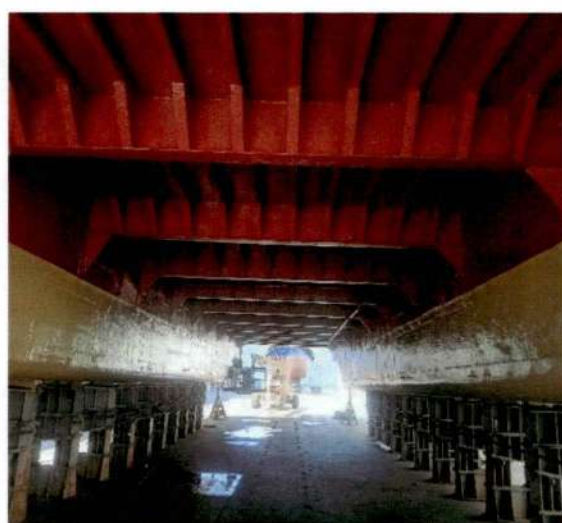
oštećenja na osovini

osovina nakon mašinske obrad

flekovanje međutrupa

međupremaz

testiranje penetrantima

rezultati testa

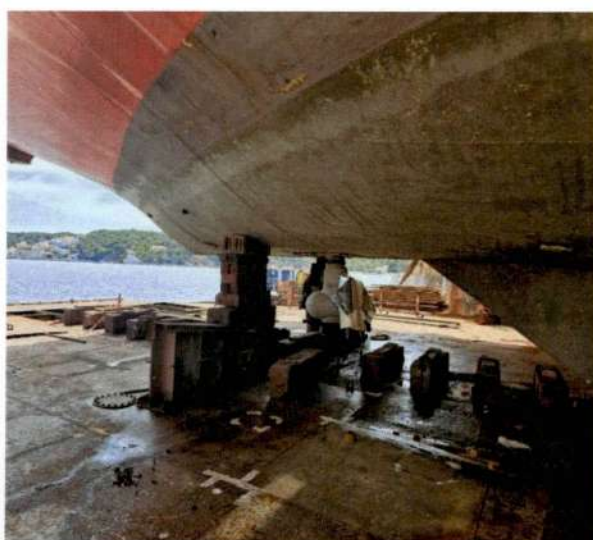

propeler zaštićen silikonom

brod izlazi iz doka

Remont broda "**Grbalj**" započeo je dolaskom broda u brodogradiliste Lošinjska plovidba na Malom Lošinj 02.08.2025. Nakon urađenih radova koji su sadržani u Ugovoru broj 0204-3219/9 od 29.07.2024. godine remont je završen 22.09.2025.godine. Redovnim nadzorom i kontrolom radova konstatovao sam da su svi radovi urađeni u predviđenim rokovima. Kvalitet radova je zadovoljio kriterijume. Nakon završetka i primopredaje radova sačinjen je Zapisnik o primopredaji radova popravka i odžavanje trajekta "**Grbalj**" koji su potpisale obje strane gdje je konstatovano izvršenje svih radova.

brod u doku

ofarban brod

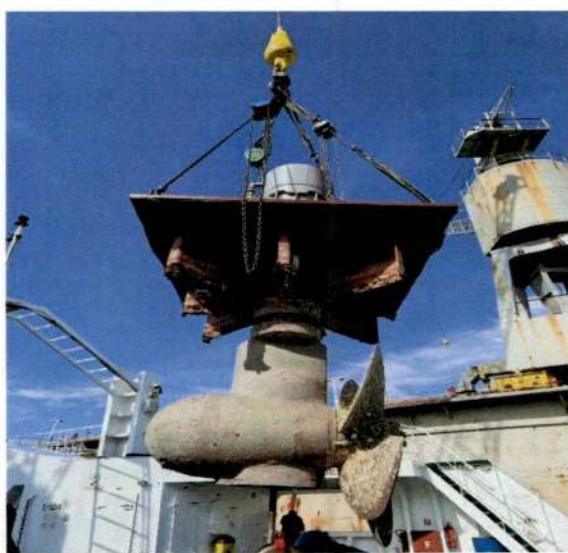
elektromotor u kućištu

obrađene glave motora

remontovan motor

propulzori prije remonta

propulzori poslije remonta

Remont broda "Teodo" započeo je dolaskom broda u brodogradiliste Punat, 21.09.2025. godine. Nakon urađenih radova koji su sadržani u Ugovoru broj 0204-3216/8 od 30.06.2025. godine i ponudi radova Brodoremonta Punat remont je završen 21.10.2025. godine. Redovnim nadzorom i kontrolom radova konstatovao sam da su svi radovi urađeni u predviđenim rokovima. Kvalitet radova je zadovoljio kriterijume. Nakon završetka i primopredaje radova sačinjen je Zapisnik o primopredaji radova popravka i odžavanje trajekta „Teodo” koji su potpisale obje strane gdje je konstatovano izvršenje svih radova. Remont broda Teodo, dio je održavanja koje je obavezno za svakog brodovlasnika. Svi radovi koji su izvedeni u brodogradilištu su rađeni po zahtjevu UPS.

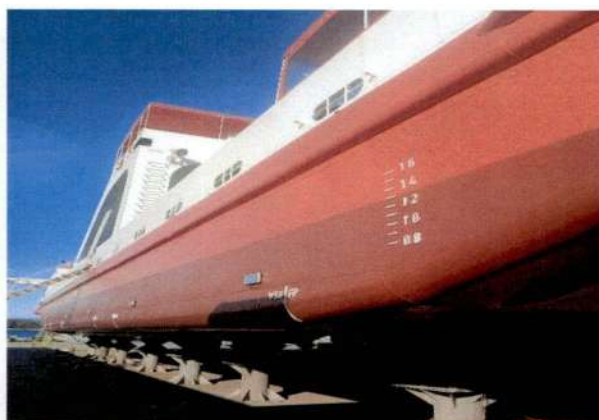
izvlačenje broda na suvo pomoću trevel lifta

Teodo nakon završenog remon

flekovanje broda

brod nakon završenog farbanja

propeler prije

propeler poslije

OSTALE AKTIVNOST

Radni tim sastavljen od zaposlenih u Sektoru za pomorski i priobalni prevoz (kontrolori, redari, mornari, članovi plovidbene straže...), a pod kontrolom rukovodioca sektora, kontinuirano je tokom čitave godine izvodio radove na sređivanju i poboljšanju trajekata iz flote. Izvođeni su radovi u mašinskom prostoru, kao i na palubnom. Sa brodskih površina koje su dostupne najprije je mehaničkim putem skinuta korozija, a potom su redom i izvršavani procesi piketanja, raškanja, struganja, šmirglanja, flekovanja, nanošenja prajmera, završnog farbanja...

Ovakvom organizacijom remonta u sopstvenoj režiji obezbijedeno je da svi trajekti konstantno budu u najboljem mogućem stanju, a takođe i sačuvana su ogromna novčana sredstva koja bi bila utrošena da su isti poslovi odrađeni u nekom brodogradilištu.

PRIJE

Trajekt Lepetani - mašinski prostor

POSLIJE

Trajekt Lepetani - mašinski prostor

PRIJE

Trajekt Kamenari - mašinski prostor

POSLIJE

Trajekt Kamenar - mašinski prostor

RUKA PRAVDE

Zamijenjena i ofarbana cijev usisa motora, izvađen i očišćen pregradni ventil

GRBALJ

april – maj 2025. godina

PRIJE

U TOKU

POSLIJE

TEODO

januar – februar, radovi na palubi

PRIJE

U TOKU

POSLIJE

PERAST

jun, radovi na palubi

PRIJE

U TOKU

POSLIJE

Iznajmljivanje trajekata:

<i>Cattaro company group Tivat</i>	<i>Datum</i>	<i>Iznos</i>	<i>Broj fakture</i>	<i>Napomena</i>
0201-3936/2	27.06.2025.	5082.00	715/2025	

5082.00

<i>Montenegro concierge DMC Tivat</i>	<i>Datum</i>	<i>Iznos</i>	<i>Broj fakture</i>	<i>Napomena</i>
0201-3941/2	27.06.2025.	3388.00	717/2025	

3388.00

<i>Maestralfisch d.o.o. Tivat</i>	<i>Datum</i>	<i>Iznos</i>	<i>Broj fakture</i>	<i>Napomena</i>
0201-3635/2	27.06.2025.	1694.00	716/2025	
0201-3635/5	26.08.2025.	1694.00	1353/2024	
0201-3635/8	26.08.2025.	1694.00	1354/2025	

5082.00

<i>OHM Mamula Montenegro DSD Tivat</i>	<i>Datum</i>	<i>Iznos</i>	<i>Broj fakture</i>	<i>Napomena</i>
Broj ugovora				
0201-2341/2	09.05.2025.	10586.91	300/2025	
0201-3104/4	27.06.2025.	18634.00	718/2025	
0201-3104/2	26.08.2025.	1694.00	1355/2025	
0201-3104/3	26.08.2025.	3388.00	1356/2025	
0201-3104/6-1	26.08.2025.	39930.00	1360/2025	48400,00-8.470,00 €
		74232.91		KO za 7 sati
<i>Adriatic concierge Montenegro Podgorica</i>	<i>Datum</i>	<i>Iznos</i>	<i>Broj fakture</i>	<i>Napomena</i>
0213-4750/1	25.08.2025.	4114.00	1449/2025	

4114.00

<i>Format Homes doo</i>	<i>Datum</i>	<i>Iznos</i>	<i>Broj fakture</i>	<i>Napomena</i>
0201-5149/2	15.10.2025.	1694.00	01/250001384	
0201-5161/2	16.10.2025.	2420.00	01/250001388	
	17.12.2025.	4840.00		
	18.12.2025.	2420.00		
	31.12.2025.	3.630.00		

UKUPNO: 106,902.91 €

OPIS IZVRŠENIH POSLOVA – dnevne aktivnosti (hronološki)

24.01.2025. Na operativnoj obali u Lepetanima završeni su radovi na izradi elektro instalacija na kućici za kontrolore i redare.

04.02.2025. Na trajektu 30. avgust pregledom pomoćnog motora ustanovljeno je da je došlo do napuknića gumene spojnice između motornog dijela i generatorskog dijela pomoćnog motora. Spojnica je skinuta, a nova je izrađena i montirana narednih dana.

14.02.2025. Na magistrali su zamijenjena tri stubića koji su bili oštećeni

18.02.2025. Na trajektu Igalo popravljen je pramčani reflektor (lijevi) na tornju.

27.02.2025. Na trajektu 30. avgust montirane su nove instrumental table na motorima br. 3 i br. 4. Takođe, na istom trajektu je skinuta visokotlačna pumpa sa volvo generatora.

19.03.2025. Na trajektu Igalo izvršena je demontaža, servis i montaža ventila otpadnih voda u desnoj strojarnici. 03.03.2024. Izvršena je demontaža, popravka i montaža cijevi za punjenje slatke vode u tankovima na mostu; MT IGALO

27.03.2025. Na trajektu Lepetane zamijenjena je sajla i na desnom i na lijevom krmenom tornju. Tom prilikom utrošeno je 25 metara sajle (25mm).

01.04.2025. Na trajektu Teodo uočeno je propuštanje vode u lijevoj strojarnici. Uzrok propuštanja saniran je ugradnjom metalnih ploča unutar i van broda uz prisustvo ronioaca. U radionici su izrađene metalne ploče sa voskom.

Budva Diving Center, Budva 81133, Država: Crna Gora, Tel: +382(0)906014, www.Cornor.com, info@cornor.com, mail: budvadiving@gmail.com

Zaključak:

Otkriveno je da su oštećenja uočena u području na razini mora. Oštećenja su uočena u području na razini mora.

Otkriveno je da su oštećenja uočena u području na razini mora. Oštećenja su uočena u području na razini mora.

Otkriveno je da su oštećenja uočena u području na razini mora. Oštećenja su uočena u području na razini mora.

Otkriveno je da su oštećenja uočena u području na razini mora. Oštećenja su uočena u području na razini mora.

Otkriveno je da su oštećenja uočena u području na razini mora. Oštećenja su uočena u području na razini mora.

Budva, 01. April 2025.

Za Budva Diving Doo

Ispravnost: [Signature]

Tuđko Duljan

Budva Diving Doo, Budva 81133, Država: Crna Gora, Tel: +382(0)906014, www.Cornor.com, info@cornor.com, mail: budvadiving@gmail.com

Slika 5.10 - Slike koje prikazuju oštećenja u području na razini mora.

HR 6236234 PDR broj: 01/2018-02/1817 Budim: N.B. Miroslavica 130-0702-79, AŠDNO BAHN 103-50021072-34

HR 6236234 PDR broj: 01/2018-02/1817 Budim: N.B. Miroslavica 130-0702-79, AŠDNO BAHN 103-50021072-34

Brod je kataranarinskog tipa, sastavljen od dva trupa spojena cijevnom palubom.

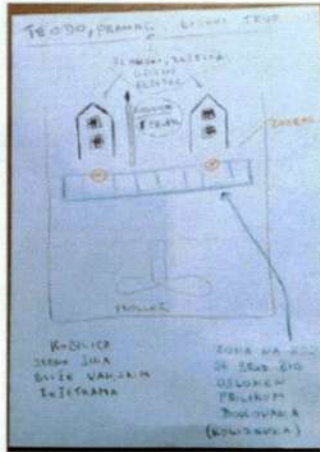
LIJEVA TRUP:

Početno stanje:

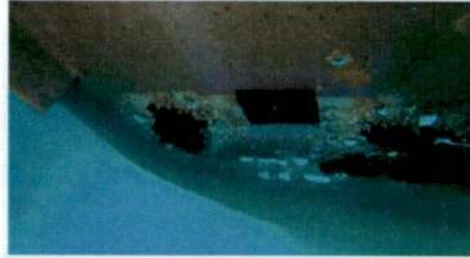
Tokom Mrtva mjeseca 2025. i drugu dionu, 1. April na plovu Narušica, izvrši smo montažu provodnih mreži na dva mjesta, između dva lijeva trupa.

Prigovoru i organizaciji radova je izvrši Narušica, s njima tehnička služba, a montaz je pratio kontrolacija prilikom montaže.

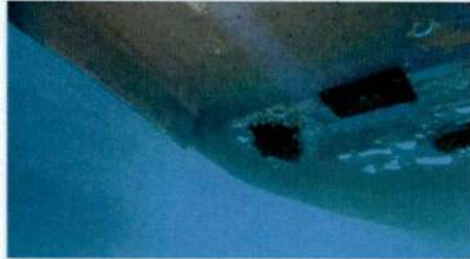
Slike radova:

Slika 3. Metano gumerna zaštita, lijevi trup unutrašnja strana mostarogorje 17.Mart 2025.

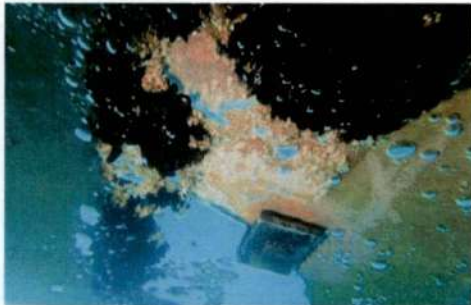

Slika 4. Poličnjak zakrpe u odnosu na flahove, štitnike asosnih rešetki

Fotografije nakon montaže:

Slika 1. Metano gumerna zaštita, lijevi bok varjaka strana Montirano 1. April 2025.

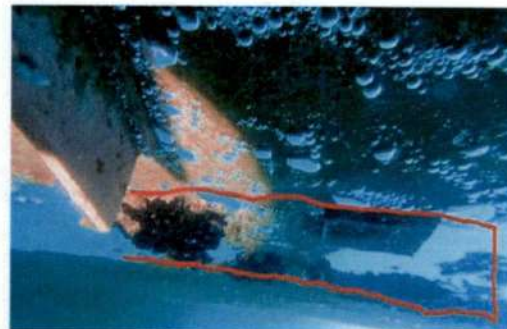
Slika 2. Poličnjak zakrpe u odnosu na flahove, štitnike asosnih rešetki lijevi trup varjaka strana.

Slika 7. Zona obradila štitnikama, dio na koji se trup oslanja prilikom dokovanja lijevi trup unutrašnja strana

Slika 8. Zona obradila štitnikama, dio na koji se trup oslanja prilikom dokovanja lijevi trup varjaka strana

10.04.2025. Montirane rampe na parkingu na pristaništu na Kamenarima su ofarbane.

22.04.2025. Na platou u Lepetanima izrađena je rampa koja će biti postavljena na parkingu. Takođe, ista je i ofarbana.

30.06.2025. Postavljene su tende na M/T Perast i na M/T Lepetane.

02.07.2025. Aleksandar Crvenko i Saša Mrvaljević su razgovarali sa predstavnicima kompanije VOITH SCHNEIDER, a sve u cilju ispitivanja tržišta i potencijalne saradnje. Na sastanku u Budvi su prezentovani proizvodi pomenute kompanije (propeleri i ostala brodska oprema) koji su potrebni za funkcionisanje Sektora za pomorski i priobalni prevoz.

08.07.2025. Na trajektu Perast (na remontu u Bijeloj) odrađeni su razni poslovi i pružena asistencija. Na svim trajektima odrađena je kontrola svih sajli rampi na svim brodovima. Na trajektu Ruka pravde uočena je loša sajla.

Na trajektu Trideseti avgust izvršena je kontrola kaljuža zbog paljenja alarma. Objašnjeno je upravitelju kako da iseka kaljužu u crni tank.

Trajekt Ruka pravde zaustavljen je zbog napukle sajle rampe. Ista je promijenjena.

21.07.2025. Na parkingu u Kamenarima izrađeni su stubići na parkingu.

04.08.2025. Na trajektu Trideseti avgust izvršeno je navarivanje i obrada baze na rashladniku ulja. Tom prilikom očišćeno je i saće samog rashladnika.

U magacinu je izvršen prijem ugaonih i ravnih ventila za potrebe brodova.

11.08.2025. U velikom magacinu su razvedeni novi kablovi, utičnice i utikači na mreži rasvjete.

12.08.2025. U magacinu su montirani reflektori.

Za parking u Lepetanima izvorena su dva paravana, i isti su montirani. Takođe, skinuti su slomljeni stubići, a montirani novi, ispravni, metalni.

Sa ukrcajne rampe na Kamenarima otkinut je komad armature koji je strčao usljed oštećenja.

19.08.2025. Na trajektu Trideseti avgust izvršena je kontrola ukopčavanja kopči, i na motoru br 2. doštelovano je ukopčavanje.

Na trajektu Kamenari pružena je asistencija pri utovaru kamenih blokova sa parkinga Lepetane. Takođe, na istom trajektu je potrebno promijeniti kompletnu bravu.

Na trajektu Ruka pravde izvršena je kontrola gasa koji je ostajao u velikim okretajima. Izvršeno je resetovanje napona, i poslije toga sve je radilo kako treba.

29.08.2025. Na trajektu Trideseti avgust preštelovane su kopče na motorima 1,2 i 3. Na motoru br.1 promijenjen je filter vazduha koji je opran u radionici.

Na trajektu Igalo na generatoru ugrađena je adaptirana ploča pumpe morske vode, i montiran klinasti remen.

10.09.2025. Izvršeni su kontrola i obilazak svih brodova iz flote. Nisu uočene niti prijavljene nikakve nepravilnosti.

17.09.2025. Na trajektu Igalo promijenjena je sajla rampe na krmi, lijeva.

Na trajektu Trideseti avgust promijenjena je brtva auspuha.

Na trajektu Teodo promijenjen je uložak brave na vratima.

25.09.2025. Na trajektu Ruka pravde promijenjena je pumpa slatke vode.

30.09.2025. Na trajektu Grbalj izvršena je montaža nove izolacije na ispusnoj grani motora. Takođe, na istom brodu je odrađeno čišćenje mašinskog prostora i iznošenje starih djelova i alata iz strojarnice nakon povratka broda sa remonta.

07.10.2025. Na trajektu Grbalj izvršeno je montiranje kutija za PP aparate, i u mašinskom prostoru i na palubi.

13.10.2025 Stepenište, kao i galerija (MT GRBALJ) pored komandnog mosta su najprije sredeni (piketani, otucani od korozije...), a onda i ofarbani završnom zelenom bojom u dva sloja.

15.10.2025 Na trajektu Trideseti avgust izvršena je montaža bokobrana (guma) i na lijevoj i

desnoj bokoštitnici. Tom prilikom utrošeno je pet metara lanca, kao i četiri gambeta.

17-30.10.2025 Izvođeni su radovi na sređivanju MT Trideseti avgust koji se nalazi u Lipcima. Površine su očišćene od korozije mehaničkim putem, potom su obrađene, nanešen je sloj osnovne i završne boje

25.11.2025 Na trajektu Teodo:

- Izvršeno je pranje i struganje cijevi, i priprema dihtunga;
- Napravljeni su šrafovi od kav. šipki. Tom prilikom utrošeno je 0.5m² klingerita, kao i 6m navojne šipke;
- Izvršeno je pranje i čišćenje kućišta rashladnika ulja i pravljenje dihtunga za isti od motora desnog generatora. Tom prilikom utrošeno je 0.2m² klingerita.

Na trajektu Teodo izvršena je demontaža usisnih košara, glavnog cjevovoda i ventila u lijevoj strojarnici

11.12.2025 Na trajektu Teodo izvršena je redovna zamjena ulja i filtera ulja u glavnim motorima. Tom prilikom potrošeno je: filter ulja x 4 komada, filter ulja turbine x 2 komada, ulje 15w-40 x 160 litara.

17.12.2025 Na rampi na parking u Kamenarima postavljeni su tegovi. Takođe, prepravljeno je i zaključavanje rampe.

30.12.2025 Na trajektu Ruka pravde promijenjena je pumpa.

**Izvještaj o broju prevezenih vozila u periodu od 01.01.2025.-
31.12.2025.godine**

2025 godina po mjesecima	Broj vozila (br.karata) Lepetane	Broj vozila (br.karata) Kamenari	Ukupno vozila	Pravna lica (br.vozi la)	Mjesečne karte (br.vozila)	WEB karte (br.vozila)	Ukupno (broj vozila)
Januar	51459	38598	90057	4987	1222	585	96851
Februar	37046	37964	75010	5668	1763	1393	83834
Mart	40136	41889	82025	5836	1929	2361	92151
April	54095	55682	109777	7334	2045	2918	122074
Maj	63489	62633	126122	7884	1722	3493	139185
Jun	72283	74010	146293	9260	1686	3943	161130
Jul	90942	118720	209662	9532	1503	5256	225953
Avgust	133790	115760	249550	9166	1606	6428	266750
Septembar	78732	72860	151592	8841	1877	4634	166944
Oktobar	53349	53337	106686	7946	2155	4362	121149
Novembar	38439	39178	77617	5027	1895	4340	88879
Decembar	38679	54598	93277	5748	2136	4509	105670
Ukupno:	<u>752439</u>	<u>765229</u>	<u>1517668</u>	<u>87229</u>	<u>21451</u>	<u>44222</u>	<u>1670570</u>

Promet po vrsti usluga od 01.01.2025.-31.12.2025.godine

Vrsta	Usluga	Naziv usluge	Broj prevoza	Vrijednost prevoza
REDOVNI RAČUNI	5	5 Mala putnička vozila, pick up sezon K 5.00	172383	861915.00
REDOVNI RAČUNI	16	16 Mala putnička vozila, pick up vansez K 4.00	71730	286920.00
REDOVNI RAČUNI	12	12 Sleper i prikolicar,bus sa prikolicom K 25.50	1574	40137.00
REDOVNI RAČUNI	20	20 Kamion i kombi sa prik,do5t i > sa prik K 14.50	2043	29623.50
PRAVNA LICA	9	9 Kamion i kombi sa prik,do5t i > sa prik G 14.50	6660	96549.00
PRAVNA LICA	4	4 Mala putnička vozila, pick up sezon G 5.00	32230	161150.00
REDOVNI RAČUNI	15	15 Povlaštena karta automobil i kombi 8+1 G 3.00	49666	148998.00
REDOVNI RAČUNI	3	3 Mala putnička vozila, pick up vansez G 4.00	250868	1003472.00
REDOVNI RAČUNI	24	24 Putnička kombi vozila K 7.50	7284	54630.00
PRAVNA LICA	11	11 Autobusi G 17.50	10303	180302.50
MESEČNE KARTE	4	4 Mala putnička vozila, pick up sezon G 5.00	14497	28994.00
REDOVNI RAČUNI	7	7 Teretni kombi,kamion do 5t,bus>8+1do22+1 K 10.50	10819	113599.50
REDOVNI RAČUNI	10	10 Autobusi K 17.50	2874	50295.00
REDOVNI RAČUNI	18	18 Motocikl sezonska karta K 2.50	12129	30322.50
PRAVNA LICA	13	13 Sleper i prikolicar,bus sa prikolicom G 25.50	961	24505.50
REDOVNI RAČUNI	9	9 Kamion i kombi sa prik,do5t i > sa prik G 14.50	7938	115101.00
REDOVNI RAČUNI	21	21 Spec vozila sa gabaritima van standarda K 29.00	27	783.00
PRAVNA LICA	8	8 Teretni kombi,kamion do 5t,bus>8+1do22+1 G 10.50	19341	203080.50
PRAVNA LICA	2	2 Motocikl sezonska karta G 2.50	6	15.00
REDOVNI RAČUNI	17	17 Motocikl vansezonska karta povlastena K 1.50	2081	3121.50
REDOVNI RAČUNI	4	4 Mala putnička vozila, pick up sezon G 5.00	811528	4057640.00
PRAVNA LICA	23	23 Putnička kombi vozila G 7.50	5817	43627.50
MESEČNE KARTE	3	3 Mala putnička vozila, pick up vansez G 4.00	6954	13908.00
REDOVNI RAČUNI	22	22 Povlaštena karta automobil i kombi 8+1 K 3.00	16447	49341.00
REDOVNI RAČUNI	1	1 Motocikl vansezonska karta povlastena G 1.50	6052	9078.00
REDOVNI RAČUNI	13	13 Sleper i prikolicar,bus sa prikolicom G 25.50	5128	130764.00
REDOVNI RAČUNI	2	2 Motocikl sezonska karta G 2.50	30057	75142.50
REDOVNI RAČUNI	8	8 Teretni kombi,kamion do 5t,bus>8+1do22+1 G 10.50	53216	558768.00
POVLAŠTENA KARTA	3	3 Mala putnička vozila, pick up vansez G 4.00	2	10.00
PRAVNA LICA	3	3 Mala putnička vozila, pick up vansez G 4.00	11911	47644.00
REDOVNI RAČUNI	11	11 Autobusi G 17.50	16978	297115.00
REDOVNI RAČUNI	23	23 Putnička kombi vozila G 7.50	30989	232417.50
REDOVNI RAČUNI	14	14 Spec vozila sa gabaritima van standarda G 29.00	77	2233.00

1.670.570   8.951.203.00

9. SEKTOR ZA UPRAVLJANJE LUKOM BUDVA

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, na osnovu Zaključaka Vlade Crne Gore broj: 08-010/24-2668/2 od 14. maja 2024. godine i broj: 08-011/24-2757 od 20. maja 2024. godine, kao i Sporazuma o predaji državine Luke Budva broj: 0209-1403/4 od 20. maja 2024. godine, od 1. juna 2024. godine preuzelo je upravljanje Lukom Budva.

Slika 1. Panoramski pogled na Luku Budva

Komunalni vezovi

Radi izrade novog plana prostorne organizacije luke i obezbjeđivanja dovoljnog broja **komunalnih vezova za 2025. godinu** za građane opštine Budva, Javno preduzeće je 19. jula 2024. godine objavilo saopštenje za javnost kojim svi vlasnici plovnih objekata – postojeći korisnici, oni sa isteklim ugovorima i novi, zainteresovani – pozvani su da podnesu zahtjeve za dodjelu komunalnih vezova.

Uz zahtjev su bili obavezni da dostave plovidbenu dozvolu sa registracionom oznakom BD, uvjerenje Ministarstva unutrašnjih poslova o prebivalištu od najmanje deset godina u opštini Budva, polis osiguranja i kopiju lične karte.

Zbog velikog broja pristiglih zahtjeva, Upravni odbor Javnog preduzeća imenovao je Komisiju sa zadatkom da izradi Pravilnik o kriterijumima za dodjelu komunalnih vezova, pregleda sve pristigle zahtjeve i odluči o ostvarivanju prava na komunalni vez. U komisiji su, pored predstavnika Javnog preduzeća, učestvovali i predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Opštine Budva, Turističke organizacije opštine Budva, kao i predstavnici privrednog i sportskog ribolova.

Iako je rok za dostavljanje zahtjeva bio 15 dana, do 2. avgusta 2024. godine, Komisija je odlučila da prihvati i zahtjeve koji su pristigli naknadno, imajući u vidu da je saopštenje objavljeno u toku turističke sezone. Do 15. novembra 2024. godine Javnom preduzeću pristiglo je oko 430 zahtjeva, koji su obrađeni u skladu sa raspoloživim kapacitetima luke.

U januaru 2025. godine izvršena je dodjela **komunalnih vezova** prvim korisnicima, pri čemu je **ukupno dodijeljeno 347 vezova**. U odnosu na prethodnu godinu, dodato je **111 novih** komunalnih vezova, čemu je prethodila njihova priprema i prikupljanje potrebne dokumentacije. Naplata i zaključivanje ugovora započeli su u junu, a **ostvareni prihod od komunalnih vezova** u periodu od 1. januara do 31. decembra 2025. godine iznosi **79,512.92 €**.

Komercijalni vezovi

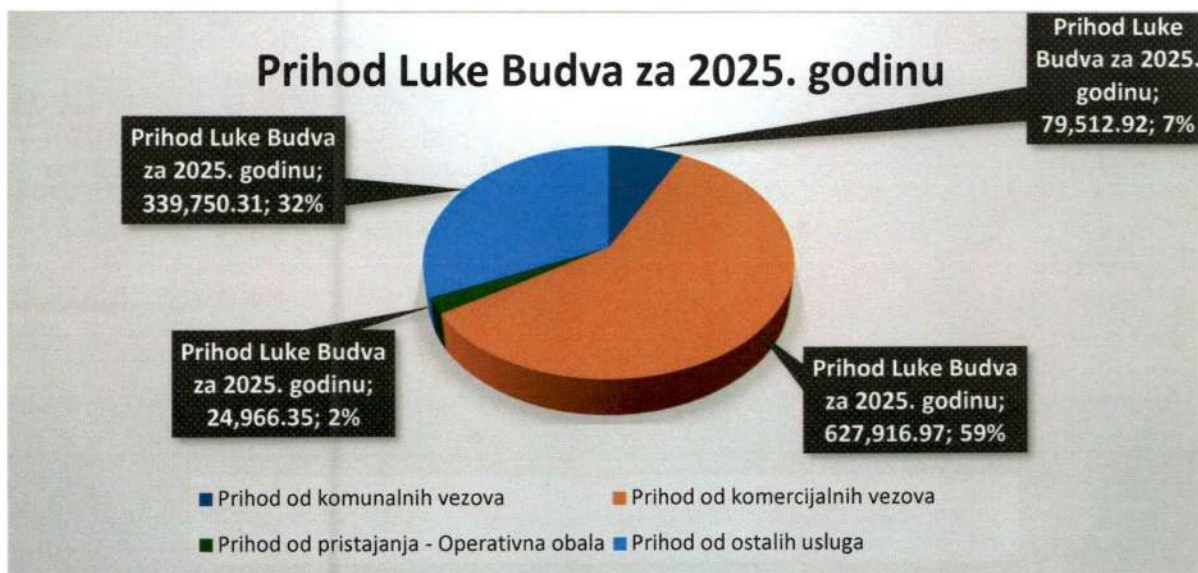
U dijelu **komercijalnih aktivnosti**, rezervacije i naplata komercijalnih vezova otpočeto je u mjesecima koji su prethodili sezoni, tako da je do aprila 2025. godine 70% kapaciteta bilo izdato i naplaćeno, dok su ugovori o korišćenju vezova počeli da se zaključuju od juna. U saradnji sa pravnom službom i kancelarijom Luke Budva izvršene su izmjene i prilagođavanja ugovora u skladu sa važećim propisima.

Sprovedene su i aktivnosti na naplati zaostalih potraživanja iz 2024. godine. Većina dužnika je kontaktirana, a naplata sprovedena u skladu sa planom, čime je postignuto poboljšanje naplate i smanjenje ukupnih potraživanja. Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore ostvarilo je **prihod** za predmetni period od ustupanja dnevnih, mjesečnih, polugodišnjih i godišnjih **komercijalnih vezova u iznosu od 627,916.97 €**.

Ukupan prihod u izvještajnom periodu ostvaren je po osnovu zaključenih ugovora o korišćenju komunalnih i komercijalnih vezova, u skladu sa cjenovnikom naknada Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za lučke usluge u Luci Budva.

Ukupni prihodi Luke Budva od 1. januara do 31. decembra 2025. godine

Luka Budva je u 2025. godini ostvarila ukupni prihod od **1,072,146.55 €**. Najznačajniji dio prihoda dolazi iz komercijalnih vezova, koji su donijeli **627,916.97€**. Prihodi od komunalnih vezova iznosili su **79,512.92 €**, dok je prihod od pristajanja na operativnoj obali zabilježen u iznosu od **24,966.35 €**. Ostali prihodi, koji uključuju razne prateće usluge, doprinijeli su sa **339,750.31 €** ukupnom prihodu luke. Ovi finansijski pokazatelji potvrđuju stabilnost i važnost Luke Budva kao ključnog pomorskog i logističkog centra na ovom dijelu primo

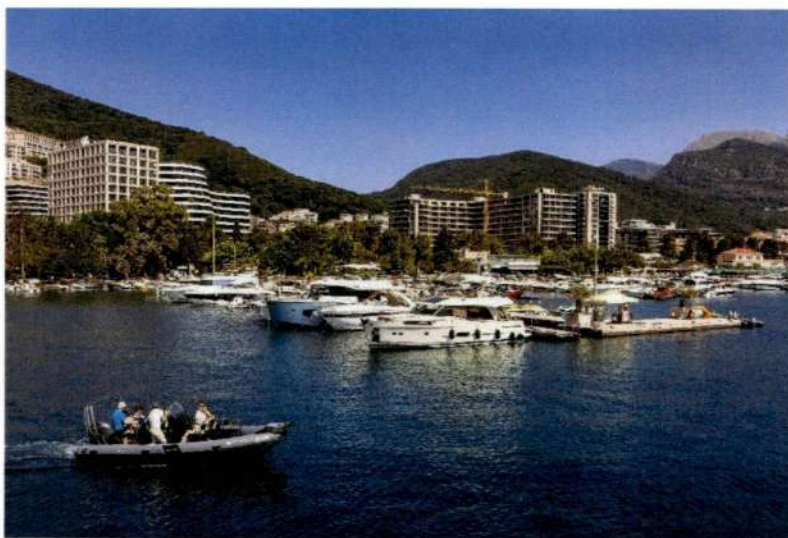
Grafikon 1. Struktura prihoda Luke Budva za izvještajni period

Reorganizacija dokova i pontona

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2025. godine Luka Budva ostvarila je značajne rezultate u oblasti infrastrukture, organizacije i poslovanja. Poseban akcenat stavljen je na unapređenje lučke infrastrukture i povećanje kapaciteta vezova. Zahvaljujući kupovini novog pontona, proširen je broj vezova u luci. Preuzeti **ponton N** dodat je postojećem **pontonu M**, dok je novi ponton, sa većim brojem mjesta, postavljen na lokaciju starog **pontona N**. Čitav **ponton M** u potpunosti je rekonstruisan, zajedno sa strujnim ormarićima, a obezbijeđeni su i priključci za struju i vodu na **pontonima M i N**, kao i dovod vode na **dokovima K i L**.

Na doku **L** izvršena je zamjena starih ormarića, pri čemu je ugrađeno ukupno 7 novih ormarića. Rekonstruisan je **ponton Z**, koji je vraćen u funkcionalno stanje. U rad su pušteni i prvi i drugi red **doka J**, čime je obezbijeđeno **25 novih komunalnih vezova**, a dodatni vezovi su postavljeni i na **pontonu D**.

Dodavanjem pontona **N** i reorganizacijom prostora omogućeno je **57 novih vezova**. Ukupan broj vezova u luci Budva u 2025. godini iznosi **587**, od čega je **347** komunalnih i **240** komercijalnih. Izvršena je i **numeracija** svih dokova i pontona, a brodovi su raspoređeni prema tehničkim parametrima – dužini trupa, širini i gazu – radi optimizacije pristajanja i povećanja bezbjednosti manevrisanja. Ovakvim pristupom postignuta je bolja preglednost u rasporedu plovila, smanjeno vrijeme manevrisanja i povećan nivo sigurnosti i efikasnosti tokom čitave sezone.

Slika 2. Luka Budva

Radovi na rekonstrukciji, nabavci i zamjeni infrastrukture

Tokom 2025. godine lučki radnici su svakodnevno, u skladu sa vremenskim uslovima i operativnim potrebama, bili raspoređeni na redovne i vanredne aktivnosti u akvatorijumu i na kopnom dijelu luke. Poseban doprinos dali su i angažovani ronionci, čije su aktivnosti bile usmjerene na sistematsko čišćenje i uređenje podvodnog dijela akvatorijuma.

Najznačajnije aktivnosti odnosile su se na uklanjanje raznih predmeta nanesenih ljudskim faktorom, koji su se na pojedinim lokacijama nalazili decenijama i ranije nijesu bili predmet sistemskog čišćenja, uključujući metalne konstrukcije, komade gvožđa, odbačenu opremu i drugi otpad. Podvodni prostor je u potpunosti očišćen i uređen, pri čemu su zamijenjeni dotrajali konopi, gambeti i ostali elementi vezne opreme, čime je dodatno unaprijeđena bezbjednost plovila, funkcionalnost veza i ukupni standard održavanja luke.

U luci su zamijenjeni **glavni napojni ormari** (ukupno 7 ormara) , a izvršena je sanacija nedostataka na **vodovodnoj mreži**.

Dio muringa i bova zamijenjen je novim, uz zamjenu dotrajalih **konopa**, čime su vezovi bili u potpunosti spremni za sezonu. Izvršena je i zamjena dijela istrošenih **gambeta i lanaca**, dok će preostali elementi biti zamijenjeni po okončanju postupka nove nabavke planirane za 2026. godinu.

Postavljen je novi sistem **video-nadzora** koji je doprinio unapređenju kontrole nad prostorom luke i evidentiranju nelegalno vezanih plovila. Montirano je 20 kom. spoljašnjih i 2 kom. unutrašnjih „Hik vision“ kamera.

Nabavljena je **nova ronilačka** oprema za dva aktivna ronioca, čime su značajno poboljšani uslovi rada i sigurnost prilikom izvođenja podvodnih aktivnosti u akvatorijumu luke.

Redni broj	Naziv opreme	Količina (kom)
1.	Kompresor	1
2.	Odijela za ronjenje	4
3.	Rukavice za ronjenje	8
4.	Čarape za ronjenje	8
5.	Čizme za ronjenje	4
6.	Maska za ronjenje	4
7.	Boca za kiseonik	4
8.	Regulatori za ronjenje	3
9.	Kompjuteri za ronjenje	4
10.	Kompezatori plovnosti (džaketi za ronjenje)	2
11.	Peraje za ronjenje	4
12.	Noževi za ronjenje	8
13.	Pojas sa olovom zaronjenje	6
14.	Padobrani	4
15.	Signalne bove (bove za oznaku)	4
16.	Manometri	2

Tabela 1. Nabavka ronilačke opreme

Nova oprema obuhvata savremene elemente lične zaštite i tehničke opreme koji omogućavaju efikasnije, sigurnije i duže zaranjanje, u skladu sa važećim standardima ronilačkih operacija.

Pored toga, izvršen je podvodni snimak akvatorijuma u cilju evidentiranja i procjene stanja plutajućih pontona, kao i utvrđivanja eventualnih oštećenja ili potreba za održavanjem.

Nakon toga pokrenut je postupak registracije pontona D, E i G, kojem je prethodio završeni tehnički pregled.

Dobijeni podaci poslužiće kao osnova za dalje planiranje aktivnosti na inspekciji, održavanju i unapređenju infrastrukture podvodnog dijela lučkog područja.

Radi unapređenja **sistema zaštite od požara** i povećanja stepena sigurnosti zaposlenih, izvršena je nabavka nove protivpožarne opreme i lične zaštitne opreme za prilaz vatri:

Redni broj	Naziv opreme	Količina (kom)
1.	S9 Inox aparat za gašenje požara	15
2.	Uniforme za prilaz vatri	2
3.	Šlemovi za prilaz vatri	2
4.	Potkapne vatrogasne	2
5.	Vatrogasne rukavice	2
6.	Čizme za prilaz vatri	2
7.	Setovi izolacionih aparata sa maskom i bocom	2
8.	Rezervne kompozitne boce	2
9.	Prenosna vatrogasna pumpa	1

Tabela 2. Nabavka protivpožarne opreme

Ova oprema izrađena je od materijala otpornih na visoke temperature i plamen, te omogućava sigurniji i efikasniji pristup požarištu, dok uređaji omogućavaju siguran rad u prostorima s nedostatkom kiseonika ili prisustvom štetnih gasova, uz visoku pouzdanost i malu težinu. Nabavkom navedene opreme značajno je povećan nivo zaštite od požara i spremnost osoblja za reagovanje u vanrednim situacijama.

Na području luke postavljene su **novе informativne table** namijenjene za obavještenja, zabrane, upozorenja i obaveze. Table su postavljene na vidljivim i frekventnim lokacijama, u skladu s propisima o bezbjednosti i zaštiti na radu, s ciljem poboljšanja informisanosti zaposlenih i korisnika luke, kao i unapređenja ukupne sigurnosti i reda u lučkom području.

Ovim je značajno unapređena signalizacija i preglednost važnih informacija, što doprinosi lakšem snalaženju i bezbjednijem kretanju svih korisnika u lučkom prostoru.

Izvršena je nabavka zvučne sirene radi eventualnog javljanja opasnosti u Luci Budva, koja je isporučena u skladu sa ugovornom obavezom.

Rekonstruisani su **jarboli** sa obilježjima Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, te je postavljeno **9 novih zastava**.

Posebna pažnja posvećena je **profesionalizaciji osoblja**. Svi lučki radnici prošli su obuku protivpožarne zaštite i zaštite na radu. Uniformisanjem i legitimisanjem lučkih radnika, omogućena je veća prepoznatljivost i dostupnost korisnicima vezova.

Radi bolje i kvalitetnije komunikacije zaposlenih u luci obezbijedeni su **novi uređaji za komunikaciju** (UHF-motorole).

Potpisani su ugovori za izradu **Plana protivpožarne zaštite, Plana zaštite i spašavanja od tehničko tehnoloških uslova, kao i Plana zaštite i spašavanja od zemljotresa**, čija se realizacija očekuje sredinom 2026. godine.

Uspješno je okončana nabavka i **prefabrikovanih AB sidrenih blokova (25 komada)** za potrebe B doka. Implementacijom planiranih aktivnosti izvršena je kompletna sanacija, remont i čišćenje B doka, te je isti u potpunosti osposobljen za dalju upotrebu i pružanje kvalitetnije usluge klijentima.

Uspješno je sprovedena nabavka, isporuka i ugradnja 21 **LED reflektora** u Luci Budva.

Obnovljena je **oprema za održavanje čistoće** dokova i pontona, čime su značajno unapređeni uslovi za svakodnevno čišćenje i održavanje ove infrastrukture.

U oblasti **digitalizacije**, tokom izvještajnog perioda uspješno je sprovedena i finalizovana integracija softverskih sistema „**Marina Master**“ i „**MIS**“, čime je znatno smanjeno vrijeme obrade podataka, poboljšana koordinacija između organizacionih jedinica i unapređena kontrola i analitika poslovnih procesa.

Tokom 2025. godine realizovana su značajna ulaganja u unapređenje infrastrukture, nabavku opreme i modernizaciju operativnih kapaciteta Luka Budva. Ukupna vrijednost investicija za predmetni period iznosila je **1.601.692,30 €**, čime je dodatno osnažena funkcionalnost, bezbjednost i kvalitet usluga u luci.

Pomorska linija između Budve i Dubrovnika

Ova značajna međunarodna linija, koju je uspostavila **kompanija „Kompas“** zvanično je puštena u rad 5. juna 2025. godine. Projekat je realizovan u saradnji Ministarstva saobraćaja i pomorstva i Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, a predstavlja važan segment u razvoju pomorskog turizma i rasterećenju drumskog saobraćaja tokom ljetnje sezone.

Slika 3. Pomorski brod na međunarodnoj liniji Budva – Dubrovnik

Linija je prevozila putnike tri puta sedmično – petkom, subotom i nedjeljom – u okviru povratnog putovanja, dok je ponedjeljkom i srijedom saobraćala u jednom smjeru sa polaskom u 6:00 sati. Zbog kvara na pogonskom stroju, rad linije bio je privremeno obustavljen u periodima od 1. do 19. jula i od 6. do 23. avgusta 2025. godine. Nakon otklanjanja tehničkih problema, linija je nastavila sa radom i privukla veliki broj turista i putnika, naročito onih koji su koristili aerodrom u Dubrovniku.

U nastavku je prikazan pregled osnovnih pokazatelja poslovanja međunarodne pomorske linije **Budva – Dubrovnik** tokom ljetnje sezone 2025. godine.

Ukupan broj prevezenih putnika	7.902
Ukupan broj uplovljavanja	54
Ukupan prihod (jun – septembar 2025.)	42.570,62
Prihod u junu	13.154,98
Prihod u julu	10.310,77
Prihod u avgustu	9.166,87

Prihod u septembru	16.323,60
Cijena povratne karte – odrasli	59,00
Cijena povratne karte – djeca (6-18 godina)	29,00
Cijena povratne karte – djeca do 6 godina	Besplatno

Tabela 2. Podaci o poslovanju međunarodne linije Budva – Dubrovnik tokom ljetnje sezone 2025. godine

Svi tehnički i bezbjednosni uslovi u Luci Budva bili su u potpunosti usklađeni sa zahtjevima ISPS Koda i međunarodnih standarda, bez zabilježenih bezbjednosnih incidenata.

Zaključno, tokom 2025. godine Luka Budva ostvarila je vidan napredak u tehničkom, infrastrukturnom i organizacionom smislu. Modernizacija pontona, digitalizacija poslovanja, unapređenje bezbjednosti, kao i uspješno uspostavljanje međunarodne linije Budva – Dubrovnik, potvrdili su da je Luka Budva postala značajan lučki i turistički centar Crne Gore.

U izvještajnom periodu zaključen je Ugovor za pružanje lučkih usluga između JPMD i firme „Kompas“ doo za 2026. godinu, čime je osiguran nastavak saradnje u narednoj godini.

Ograničen pristup operativnoj infrastrukturi i dodatni troškovi poslovanja

Tokom 2025. godine, od strane Parking servisa d.o.o. Budva i Sekretarijata za komunalno-stambene poslove ukinuta je dotadašnja ustaljena praksa koja je omogućavala prolaz rampe kod restorana „Perla“, čime je Luka Budva onemogućen nesmetan pristup dizalici i operativnom prostoru luke.

Navedena odluka značajno je otežala redovno obavljanje djelatnosti, usporila operativne procese, izazvala nezadovoljstvo korisnika vezova i negativno uticala na ugled luke. Prihod od rada dizalice smanjen je sa 15.000 € u 2024. godini na približno 5.000 € u 2025. godini.

Zbog nemogućnosti pristupa kopnenim putem, za dopremu materijala (blokova, pontona i druge opreme) angažovan je trajekt, što je zaključno sa 25.01.2026. godine prouzrokovalo dodatni trošak u iznosu od cca 73.460,00 €, čime je poslovanje Luke Budva bilo finansijski i organizaciono dodatno opterećeno. Ovakva situacija značajno otežava svakodnevno funkcionisanje, generiše velike finansijske gubitke i organizacione poteškoće, te dugoročno predstavlja neodrživ model rada. Takođe, otežava realizaciju planiranih aktivnosti i radova predviđenih Planom korišćenja sredstava za 2026. godinu, dovodeći u pitanje njihovu pravovremenu i efikasnu implementaciju.

Pomorski incident u Luci Budva

Dana 17.08.2025. godine, došlo je, kako se pretpostavlja, usled tehničke nepravilnosti i požara na plovilu koje je bilo privezano na doku B pod nazivom „Mavrovunija III“. Zaposleni službenici Luke Budva i službenici Službe zaštite i spašavanja su odmah reagovali i u najkraćem roku otpočeli sa procedurom gašenja nastalog požara. Intervencija na gašenju požara trajala je nekoliko sati. Radi bezbjednosti, plovilo je pomjereno na sigurnu udaljenost kako bi se izbjegla potencijalna šteta na okolnim plovilima i lučkoj infrastrukturi u zoni incidenta.

Brod je potonuo nakon gašenja požara koji se dogodio 17.08.2025. godine, te se nalazilo na dnu lučkog akvatorijuma.

Po ocjeni nadležnih organa zaposleni u Luci Budva postupili su po proceduri u cilju zaštite života i imovine i incident se završio bez veće materijalne štete po druga plovila i imovinu i bez povreda ljudi koji su bili na predmetnom i okolnim plovilima.

Pokrenut je postupak njenog izvlačenja po nalogu i rješenju Ministarstva pomorstva od 7.11.2025. godine.

Dana 17.12.2025. godine, uslijed povoljnih vremenskih uslova, vlasnik je započeo pripreme radnje, kao i samo izvlačenje broda „Mavrovunija III“. Tom prilikom potonuli brod je uspješno izvučen sa morskog dna i uklonjen iz lučkog akvatorijuma, čime je u potpunosti eliminisan iz prostora luke.

Planirane aktivnosti i strateški razvoj Luke Budva

U narednom periodu, fokus Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore u Luci Budva biće usmjeren na dalju modernizaciju i unapređenje infrastrukture luke, s ciljem povećanja sigurnosti, kapaciteta i kvaliteta usluge za sve korisnike.

Planirano je saniranje postojećeg lukobrana kako bi se osigurala njihova otpornost na vremenske nepogode i valove, te smanjio rizik od oštećenja unutar akvatorijuma luke. Poseban akcenat biće stavljen na stabilizaciju konstrukcija i popravku oštećenja nastalih tokom prethodnih sezona. Radi dodatne zaštite pristanišnih djelova luke i plovila, u planu je postavljanje novog valobrana i napera. Ovi elementi će doprinijeti smanjenju uticaja talasa i struja, čime se povećava sigurnost priveza i kvalitet boravka plovila u luci, posebno tokom nepovoljnih vremenskih uslova.

Jedan od ključnih infrastrukturnih projekata biće izgradnja novog pontona pod nazivom „**Z ponton**“. Ovaj ponton će značajno povećati kapacitet luke za prihvatanje plovila, omogućiti bolje raspoređivanje vezova, te unijeti dodatni komercijalni i komunalni prostor za vezivanje plovila. Novi ponton biće izrađen po najmodernijim standardima, sa dostupnošću priključaka za struju i vodu, kao i sa adekvatnim sigurnosnim sistemima.

U skladu sa planom unapređenja lučke infrastrukture, planirana je **sanacija D doka** kako bi se omogućio prihvatanje većih plovila i efikasnije korišćenje raspoloživog prostora. Ova rekonstrukcija predstavlja važan korak ka povećanju operativnih kapaciteta Luke Budva i stvaranju uslova za **povećanje prihoda kroz prijem većih brodova i proširenje spektra usluga**. Realizacijom ovog projekta očekuje se **veća konkurentnost luke** i dugoročno unapređenje poslovanja.

U narednom periodu planiraju se radovi na uređenju prostora **upravne zgrade Luke Budva**. Projekat je usmjeren na unapređenje funkcionalnosti i estetike objekta, kroz modernizaciju fasade, uređenje neposrednog okruženja i poboljšanje ukupnog vizuelnog identiteta Luke Budva. Osim uređenja upravne zgrade Luke Budva planirano je postavljanje novog privremenog montazno - demontažnog objekta namijenjenog trgovini, uslugama i pratećim lučkim djelatnostima. Planirane aktivnosti doprinijeće stvaranju uređenijeg i reprezentativnijeg prostora, koji će odgovarati savremenim standardima i doprinijeti prepoznatljivosti Luke Budva kao značajnog pomorskog centra.

Pored toga, planirani su značajni infrastrukturni radovi, koji uključuju kompletnu zamjenu i modernizaciju **elektroinstalacija, sanaciju hidroinstalacija, kao i rekonstrukciju i proširenje hidrantske mreže** radi povećanja nivoa zaštite od požara. Takođe, u planu su radovi na unapređenju **kanalizacione infrastrukture** i sanaciji postojećeg ispusta u more, što će doprinijeti podizanju tehničkih i ekoloških standarda luke. Nadalje, planira se modernizacija i unapređenje **rasvjete**, te postavljanje novih signalizacionih sistema za efikasnije upravljanje saobraćajem unutar luke. Takođe su predviđeni **radovi na čišćenju podmorja**, sa ciljem održavanja plovnih puteva i unapređenja uslova bezbjednog pristajanja brodova.

Ovi projekti su strateški usmjereni na dugoročni razvoj Luke Budva kao regionalnog centra pomorskog saobraćaja, turističke atrakcije i mjesta bezbjednog pristajanja brodova različitih kategorija.

9. MEDISKE I MARKETING AKTIVNOSTI JAVNOG PREDUZEĆA

Ovaj izvještaj obuhvata pregled aktivnosti i postignutih rezultata službenika za odnose s javnošću i marketing, pri Kabinetu direktora Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, sprovedenih tokom 2025. godine i odnosi se na period januar-decembar tekuće godine.

Odnosi s javnošću predstavljaju važan segment ukupnog poslovanja Javnog preduzeća, jer doprinosi podizanju nivoa komunikacije sa građanima, medijima i institucijama, te jačanju imidža i transparentnosti rada. Aktivnosti u ovoj oblasti usmjerene su na pravovremeno informisanje javnosti o planovima, projektima i rezultatima preduzeća, kao i na izgradnju povjerenja između Javnog preduzeća i zainteresovane javnosti.

Poseban akcenat tokom izvještajnog perioda bio je na poboljšanju javne vidljivosti projekata, blagovremenom reagovanju u komunikaciji s medijima, te afirmaciji strateških ciljeva Javnog preduzeća kroz promotivne i informativne aktivnosti.

Saradnja sa medijima, izvještavanje, saopštenja, demanti, reagovanja

Tokom izvještajnog perioda ostvarena je intenzivna i kontinuirana saradnja sa medijima, što je značajno doprinijelo transparentnom informisanju javnosti o aktivnostima Javnog preduzeća. Pripremljeno je i dostavljeno više od 80 odgovora na novinarska pitanja, čime je unaprijeđen proces komunikacije sa predstavnicima medija i obezbijeđeno tačno, pravovremeno i objektivno informisanje javnosti. Javno preduzeće je u posmatranom periodu objavilo preko 70 saopštenja za javnost, dok su prema potrebi pripremana reagovanja i demantiji, u cilju zaštite reputacije i ispravnog tumačenja činjenica vezanih za rad preduzeća.

Zvanična internet stranica Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore – www.morskodobro.me – predstavlja jedan od ključnih komunikacionih kanala za informisanje javnosti o aktivnostima i poslovnim procesima Javnog preduzeća. Tokom izvještajnog perioda, na sajtu je objavljeno više od 3.070 dokumenata, među kojima su ugovori o korišćenju morskog dobra, urbanističko-tehnički uslovi, uslovi za organizaciju kupališta, javni pozivi za ustupanje na korišćenje morskog dobra i obavještenja.

Internet stranica se redovno ažurira i sadrži sve aktuelne informacije o radu Preduzeća. Tokom godine objavljeno je više od 80 vijesti koje prate različite oblasti poslovanja. Pored toga, na sajtu su dostupni ključni dokumenti koji se odnose na organizacionu strukturu, poslovnu politiku, strateške planove i regulatorni okvir, čime se dodatno jača transparentnost i otvorenost u radu Javnog preduzeća.

Javnost je tokom godine redovno i transparentno informisana o radu svih službi i segmenata poslovanja Javnog preduzeća. Na zvaničnim komunikacionim kanalima dostupne su informacije o radu Službe za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanje lukama, sa posebnim akcentom na tenderski postupak za davanje na korišćenje djelova morskog dobra i aktivnosti u vezi sa za Lukom Budva. Takođe, redovno su objavljivane informacije o radu Sektora za pomorski i priobalni prevoz, kao i o aktivnostima Službe za održivi razvoj i zaštitu morskog dobra, uključujući rezultate analiza kvaliteta morske vode. Pored toga, javnost je bila upoznata i sa infrastrukturnim projektima realizovanim u zoni morskog dobra, koji su u nadležnosti Službe za uređenje i izgradnju. A poseban fokus bio je na izvještavanju o stanju na crnogorskim kupalištima i kontroli zone morskog dobra tokom ljetnje sezone, iz domena Službe za kontrolu, čime je osigurana pravovremena i transparentna komunikacija sa građanima, turistima i privrednim subjektima.

Predstavnici Javnog preduzeća ostvarili su brojna gostovanja i davali izjave za medije lokalnog, nacionalnog i regionalnog karaktera. Javno preduzeće bilo je kontinuirano prisutno u medijskom prostoru, posebno u periodima povećanog interesa javnosti, kao što je bio tenderski postupak. Uprkos određenim pokušajima narušavanja reputacije preduzeća tokom realizacije tenderskog procesa, ostvareni pozitivni medijski tonalitet svjedoči o uspješnosti koordinacije i profesionalnom pristupu tima angažovanog na poslovima odnosa s javnošću i saradnje s medijima.

Tokom izvještajnog perioda, prioritet u radu Javnog preduzeća bio je sprovođenje tenderskog postupka, koji je u značajnoj mjeri usmjerio aktivnosti i definisao komunikacioni pristup službenika za odnose s javnošću i marketing, kao i ukupno poslovanje Javnog preduzeća. Fokus je bio na uspješnoj realizaciji svih faza tenderskog procesa. Službenici za odnose s javnošću i marketing aktivno su učestvovali u radu komisija tenderskog postupka. Takođe, obezbjeđivali su pravovremeno i transparentno objavljivanje javnih poziva u dnevnim listovima *Dan* i *Pobjeda*, u skladu sa planom praćenja i realizacije tenderskih procedura.

U sklopu analize medijskog tržišta, vršeno je svakodnevno praćenje medijskih objava pomoću aplikacije *Buzz Monitor*, u saradnji sa kompanijom *Ninamedia d. o. o.* Ovim je omogućeno sistematsko praćenje medijske prisutnosti i pravovremeno reagovanje na sve relevantne teme i objave.

U domenu medijske promocije, informisanja i oglašavanja, Javno preduzeće je zaključilo ugovore o saradnji sa više medijskih kuća, čime je obezbijedena redovna, kvalitetna i uravnotežena vidljivost aktivnosti preduzeća u javnom prostoru. Poslovna saradnja ostvarena je sa sljedećim

partnerima: Javno preduzeće RTCG, NVO Kulturni centar – *Primorske novine*, Društvo za ravnopravnost i toleranciju AI d. o. o – *Srpska TV*, Neopublikum d. o. o. Podgorica – *Jadran Budva*, Arterija d. o. o – magazin *Furaj.ba*, AST d. o. o – *Prva TV* i *Play radio*, Page d. o. o – portal *Kolektiv*, Naša Borba d. o. o – portal *Borba* i LH marketing d. o. o.

Projekti i aktivnosti službenika za odnose s javnošću i marketing

Tokom izvještajnog perioda, realizovano je niz aktivnosti predviđenih Planom javnih nabavki za 2025. godinu. Sve aktivnosti sprovedene su u skladu s ciljem unapređenja komunikacije, promocije i prepoznatljivosti Javnog preduzeća, kao i jačanja institucionalne transparentnosti.

U okviru realizovanih projekata i zadataka posebno se izdvaja sljedeće:

Medijsko praćenje i izvještavanje o aktivnostima svih službi Javnog preduzeća

U saradnji sa partnerom *Mediabiuro d. o. o.*, obezbijeđeno je redovno medijsko praćenje i izvještavanje o aktivnostima svih organizacionih jedinica Javnog preduzeća. Tokom prethodnog perioda medijski su pokriveni brojni događaji i projekti od značaja za poslovanje, uključujući infrastrukturne i EU prekogranične projekte, proces kontrole implementacije ugovora o korišćenju zone morskog dobra, kao i aktivnosti digitalne promocije i upravljanja online platformama.

Nabavka i distribucija promotivnog materijala za 2025. godinu

Realizovana je nabavka promotivnog materijala namijenjenog promociji ljetnje turističke sezone 2025. godine, kao i nabavka u okviru partije II krajem godine za potrebe početka 2026. godine. Ovaj materijal predstavlja važan segment u kreiranju i održavanju pozitivnog imidža Javnog preduzeća, naročito tokom predstavljanja javnosti, poslovnim partnerima i institucijama na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Usluge event menadžmenta i organizacija događaja

U saradnji sa partnerom *Congress Travel d. o. o.* unaprijeđena je organizacija događaja u kojima je učestvovalo Javno preduzeće. Zahvaljujući profesionalnoj podršci, postignut je viši nivo organizacije i prezentacije, a potencijalni rizici i neplanirane situacije koje bi mogle uticati na reputaciju Javnog preduzeća uspješno su neutralisani.

Agencijske usluge (avio-karte, hotelski smještaj)

U saradnji sa partnerom *Zinza d. o. o.*, realizovana je nabavka avio-karata i hotelskog smještaja za potrebe službenih putovanja i učešća na manifestacijama, sajmovima i drugim događajima od značaja za poslovanje Javnog preduzeća. Ova aktivnost doprinijela je efikasnijem planiranju i realizaciji promotivnih i poslovnih nastupa.

Promovizija

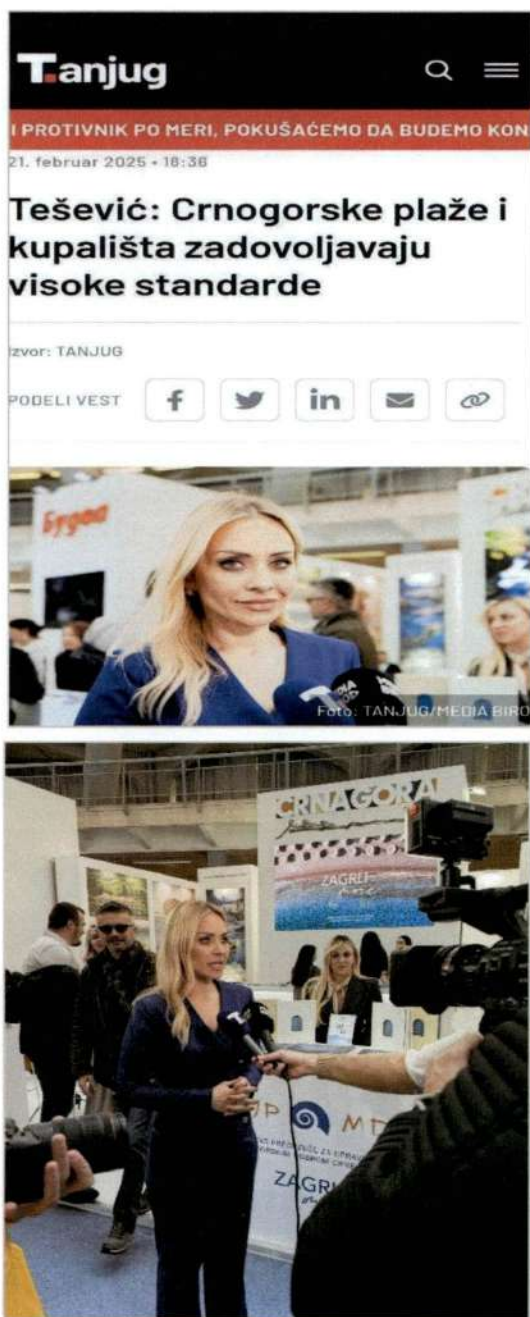
Tokom ovog perioda realizovani su ključni komunikacioni procesi u okviru programske stavke Promovizija. Finalizovani su zvanični dokumenti koji predstavljaju osnovu za dalji razvoj i modernizaciju komunikacionih aktivnosti Javnog preduzeća. Izrađena je i primijenjena *Komunikaciona strategija*, usmjerena na strateško unapređenje odnosa s javnošću, dok je nova *Knjiga standarda vizuelnog identiteta* donijela modernizovan dizajn i savremen vizuelni pristup prezentaciji brenda. Takođe, sproveden je redizajn promotivnih materijala i izvršeno poboljšanje sadržaja na digitalnim kanalima komunikacije, čime je postignut viši nivo prepoznatljivosti i dosljednosti u javnom predstavljanju Javnog preduzeća.

Tokom izvještajnog perioda, s posebnim akcentom na prvi kvartal, realizovane su aktivnosti pripreme za ljetnju turističku sezonu. Javno preduzeće je učestvovalo na sajmovima, među kojima se izdvaja Sajam turizma u Beogradu, gdje su održani brojni sastanci s predstavnicima medija i turističkim partnerima iz regiona. U okviru promotivnih aktivnosti na sajmu, Bojana Tešević, PR Javnog preduzeća, ostvarila je učešće u brojnim intervjuima i gostovanjima za domaće i regionalne medije, među kojima su *TV Prva RS*, *TV Hype*, *TV Happy*, *TV Blic*, *Alo RS*, *Tanjug*, *TV K1*, kao i brojni internet portali i radio stanice. Ova medijska prisutnost značajno je doprinijela jačanju saradnje s medijima i promociji Crne Gore kao održive primorske destinacije.

Slika 1. Interaktivni displej

Kao specijalni dodatak Sajmu turizma u Beogradu, posjetioci su imali prilike da isprobaju interaktivnu multimedijalnu prezentaciju – *interaktivni displej*, koja prikazuje crnogorsku obalu na potpuno nov i dinamičan način. Kroz savremene tehnologije, posjetioci su mogli istražiti plaže, prirodne parkove, istorijske znamenitosti i kulturnu baštinu, kao i da otkriju skrivene dragulje crnogorskog primorja. Zahvaljujući interaktivnom sadržaju, doživljaj je bogatiji i potpuniji, pružajući nezaboravno iskustvo kroz spoj edukacije i zabave.

Slika 2. Sajam turizma u Beogradu, februar 2025. godine

Pored toga, Javno preduzeće je bilo prisutno i na drugim regionalnim i međunarodnim sajmovima, u saradnji s Nacionalnom turističkom organizacijom Crne Gore, čime je dodatno unaprijeđena vidljivost aktivnosti i projekata koje sprovodi Javno preduzeće.

Slika 3. Svečano otvaranje šetališta „Pet Danica“

U periodu pripreme ljetnje turističke sezone ozvaničen je završetak radova na više infrastrukturnih projekata u zoni morskog dobra, među kojima se posebno izdvaja rekonstrukcija šetališta „Pet Danica“ u Herceg Novom. Tim povodom, službenici za odnose s javnošću i marketing su organizovali prigodan događaj kojim je obilježen završetak radova.

Tokom ljetnje turističke sezone, posebno je bila značajna ceremonija dodjele priznanja „Plava zastavica“ plažama koje su ispunile sve propisane standarde i uslove kvaliteta.

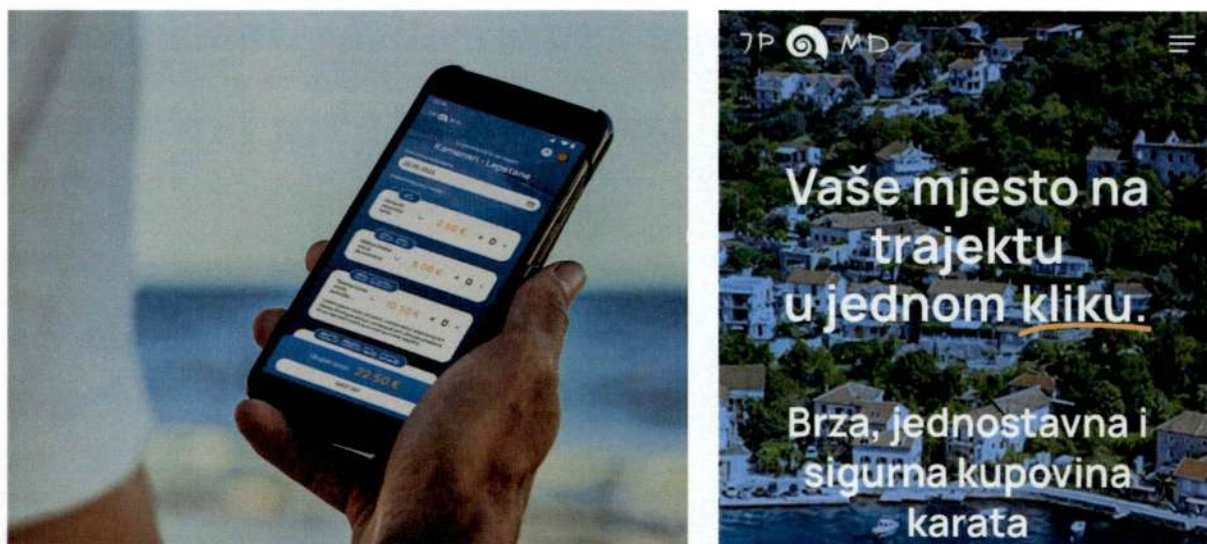
Slika 4. Sa dodjele „Plave zastavice“ za 2025. godinu

Predstavnici brojnih medija prisustvovali su i ispratili *Mediteranski dan obale* u organizaciji Službe za održivi razvoj i zaštitu morskog dobra, što je doprinijelo njegovoj širokoj vidljivosti.

Slika 5. Mediteranski dan obale

Službenici za odnose s javnošću i marketing koordinirali su kampanju povodom uvođenja *online* platforme za kupovinu karata za trajektnu liniju Kamenari - Lepetane, koja je obuhvatila izradu i plasiranje zvanične internet stranice projekta. Promotivne aktivnosti sprovedene su putem više digitalnih kanala, društvenih mreža i lokalnih medijskih portala. U okviru ove kampanje izrađeni su i promotivni video-spotovi koji, osim *online* prodaje karata, dodatno promovišu imidž i aktivnosti Javnog preduzeća.

Slika 6. Kampanja za *online* prodaju karata na trajektnoj liniji

Kraj godine, u novembru, obilježen je nastupom na Međunarodni sajam turizma u Novom Sadu. Javno preduzeće je po prvi put samostalno nastupilo na ovom prestižnom događaju, na kojem su dodijeljena značajna priznanja iz oblasti turizma. Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore uručeno je Veliko zlatno priznanje u Master hali Novosadskog sajma. Ovo priznanje dodijeljeno je kao potvrda odgovornog upravljanja obalom – jednim od najvažnijih prirodnih resursa države. Obuhvata profesionalno upravljanje obalom i plažama kao značajan doprinos turističkom razvoju, izuzetan doprinos očuvanju i unapređenju obalnog područja, kao i visok kvalitet rada u praćenju čistoće i bezbjednosti morske vode. Posebno je prepoznat doprinos podizanju svijesti o značaju zaštite životne sredine u funkciji turizma, kao i ukupna uloga u razvoju, promociji i afirmaciji turizma na crnogorskom primorju.

Dodatno, priznanje uključuje i odgovorno upravljanje trajektnom linijom Kamenari–Lepetane, koja predstavlja jedan od ključnih segmenata saobraćajne i turističke infrastrukture na primorju. Time se doprinosi boljoj dostupnosti destinacija, kvalitetnijem iskustvu posjetilaca i efikasnijem funkcionisanju svakodnevnog života lokalne zajednice.

Nastup je ispraćen od strane brojnih medija, među kojima su PINK RS, Prva TV, Blic TV, Hype TV, Alo RS, RTV Vojvodina i Produkcija Novosadskog sajma, čime je ostvarena značajna medijska vidljivost.

Slika 7. Sajam turizma u Novom sadu, novembar 2025.godine

Slika 8. Sajam turizma u Novom sadu, novembar 2025.godine

Društvena odgovornost – sponzorstva, donacije, finansijske pomoći

U okviru budžetske stavke namijenjene za društveno odgovorno poslovanje, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je za 2025. godinu opredijelilo 350.000 eura. Ova sredstva usmjerena su na realizaciju programa sponzorstava, donacija i finansijskih pomoći, u skladu sa strateškim opredjeljenjima Javnog preduzeća da doprinosi razvoju zajednice, posebno u primorskom području koje predstavlja osnovni prostor njegovog djelovanja.

Tokom izvještajnog perioda, Javno preduzeće je pružilo podršku velikom broju sportskih klubova i organizacija, čime je doprinijelo unapređenju sportskog duha, zdravih stilova života i promociji mladih talenata. Posebna pažnja posvećena je sportovima koji afirmišu pomorski i obalni karakter Crne Gore, poput jedrenja, vaterpola i plivanja, ali i lokalnim sportskim kolektivima i pojedincima koji predstavljaju svoje gradove i opštine na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Pored podrške sportu, Javno preduzeće je iskazalo društvenu odgovornost i kroz aktivnosti usmjerene na pomoć licima oboljelim od teških i rijetkih bolesti, kao i kroz podršku humanitarnim inicijativama i fondacijama koje se bave unapređenjem zdravstvene zaštite i pružanjem pomoći najugroženijim kategorijama stanovništva.

Značajan dio sredstava usmjeren je na projekte iz oblasti kulture i nauke, koji doprinose očuvanju i afirmaciji tradicionalnog identiteta i kulturne baštine. Javno preduzeće je kroz finansijsku podršku pomoglo organizaciju brojnih manifestacija, izložbi, koncerata, kao i edukativnih programa koji promovišu održivo korišćenje morskog dobra i podizanje ekološke svijesti.

Takođe, realizovane su i donacije opštinama i mjesnim zajednicama, sa posebnim akcentom na primorski region, kao podrška organizaciji ljetnjih festivala, manifestacija i drugih događaja koji doprinose promociji turizma, obogaćuju kulturnu ponudu i stvaraju dodatnu vrijednost za lokalne zajednice.

Na taj način, kroz sistematičan pristup društveno odgovornom poslovanju, Javno preduzeće je potvrdilo svoju posvećenost razvoju zajednice, promovišući vrijednosti solidarnosti, saradnje i održivog razvoja u skladu sa svojom misijom i vizijom.

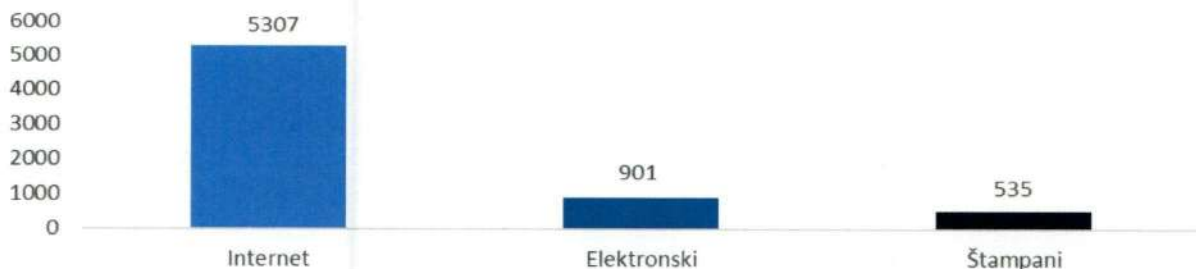
Analiza medijskog učešća

Ukupan obim objava

Tokom 2025. godine zabilježene su ukupno 6.743 medijske objave o Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, što predstavlja prosjek od približno 562 objave mjesečno i oko 18 objava dnevno.

Ovakav obim ukazuje na izrazito visoko i kontinuirano prisustvo preduzeća u medijskom prostoru tokom cijelog posmatranog perioda.

Na nivou godine, ovakav intenzitet objava potvrđuje da Javno preduzeće predstavlja stalno prisutnog aktera u medijima, pri čemu se vidljivost ne zasniva na pojedinačnim događajima, već na kontinuiranom prisustvu kroz različite teme i kontekste.

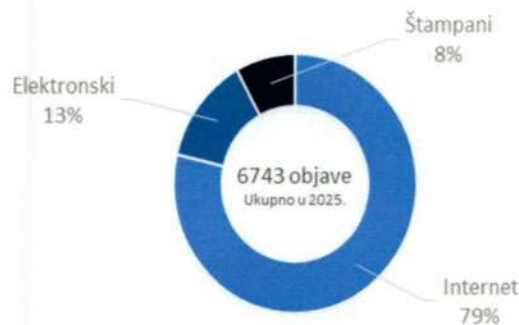
Grafikon 1. Broj objava po vrsti medija

Visok godišnji obim objava ukazuje da medijsko prisustvo preduzeća ima strukturni karakter i da se ne zasniva na povremenim medijskim pikovima, već na kontinuiranom interesovanju koje proizilazi iz širine tema u kojima se preduzeće pojavljuje.

Struktura objava po vrsti medija

Analiza strukture objava po vrsti medija pokazuje da se najveći dio medijskog publiciteta Javnog preduzeća ostvaruje kroz internet medije, koji učestvuju sa 79% ukupnog broja objava, dok elektronski mediji čine 13%, a štampani 8%.

Ovakva raspodjela ukazuje na izrazitu dominaciju online prostora u formiranju medijskog narativa o preduzeću.

Grafikon 2. Procentualna struktura objava po vrsti medija

Veliki udio internet medija znači da se najveći dio vidljivosti ostvaruje kroz kanale koji omogućavaju brzo širenje informacija i visok obim objava, ali istovremeno podrazumijevaju manji nivo kontrole nad kontekstom i interpretacijom sadržaja.

Sa druge strane, iako kvantitativno manje zastupljeni, elektronski i štampani mediji imaju značajnu ulogu u oblikovanju percepcije, kroz detaljniju obradu tema i veći interpretativni kapacitet.

Iako internet mediji generišu gotovo četiri petine ukupnog publiciteta, upravo sadržaji u elektronskim i štampanim medijima imaju veći potencijal da oblikuju percepciju, što ukazuje na nesrazmjer između volumena i reputacionog uticaja.

Dnevni trend i ključni događaji

Najveći broj objava zabilježen je u martu (1.214) i februaru (1.119), što predstavlja period najintenzivnijeg medijskog interesovanja. Povišen nivo vidljivosti zadržava se i tokom ljetnjih mjeseci, posebno u julu (773) i junu (725), što je povezano sa sezonskim karakterom aktivnosti i povećanim interesovanjem za teme vezane za upravljanje obalom.

Sa druge strane, najniži broj objava bilježi se u januaru (226) i septembru (253), kao i u periodu oktobar–novembar (291 i 273 objave), što ukazuje na faze smanjenog medijskog intenziteta.

Povećan obim objava u februaru i martu ukazuje na prisustvo tema koje su istovremeno generisale široko medijsko interesovanje, dok ljetnji mjeseci reflektuju sezonski karakter aktivnosti i povećanu frekvenciju informacija vezanih za upravljanje morskim dobrom.

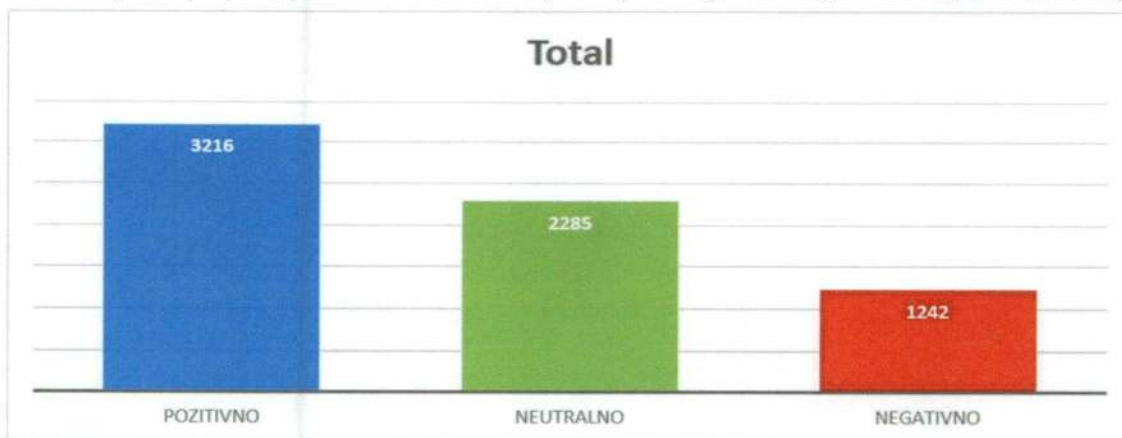
Pad intenziteta u drugom dijelu godine ukazuje na odsustvo tema koje bi generisale kontinuiran medijski fokus, pri čemu se prisustvo stabilizuje na nižem nivou.

Grafikon 3. Trend broja objava po mjesecima

Ukupan tonalitet

Analiza tonaliteta medijskih objava pokazuje da je ukupna medijska slika Javnog preduzeća tokom 2025. godine pretežno pozitivna, ali sa izraženim udjelom negativnog publiciteta. Pozitivne objave čine 3.216 objava (47,7%), neutralne 2.285 objave (33,9%), dok negativne objave učestvuju sa

1.242 objava (18,4%) od ukupno 6.743 objave.

Grafikon 4. Ukupan tonalitet

Na nivou godine, ovakav odnos ukazuje na relativno stabilnu reputacionu poziciju, pri čemu pozitivan i neutralan sadržaj zajedno čine dominantan dio medijskog narativa.

Međutim, značajan udio negativnih objava pokazuje da medijska slika nije jednoznačno pozitivna, već slojevita i pod uticajem tema koje imaju izraženiji reputacioni potencijal.

Važno je naglasiti da negativan tonalitet nije ravnomjerno raspoređen, već je koncentrisan u specifičnim temama koje uključuju širi institucionalni i politički kontekst.

Iako pozitivan publicitet dominira na nivou ukupnog volumena, visok udio negativnih objava ukazuje da reputacioni rizik nije marginalan, već strukturno prisutan kroz određene tematske cjeline.

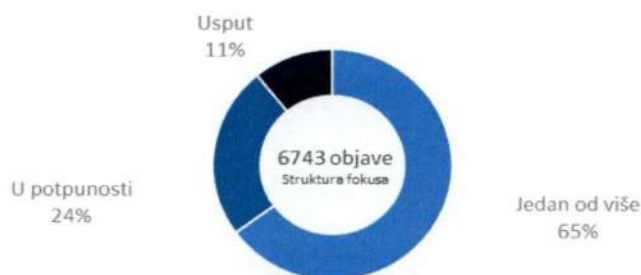
Udio objava prema fokusu

Tokom 2025. godine, čak 4.380 objava (65%) odnosi se na sadržaje u kojima se preduzeće pojavljuje kao jedan od više subjekata, dok se u 1.632 objave (24%) nalazi u potpunosti u fokusu, a u 731 objavi (11%) pojavljuje se usputno.

Ovakva struktura ukazuje da se najveći dio medijskog publiciteta generiše u sadržajima u kojima preduzeće nije centralna tema, već dio šireg konteksta.

To znači da visoka vidljivost ne podrazumijeva nužno i visok nivo kontrole nad načinom na koji se preduzeće predstavlja u medijima.

S druge strane, objave u kojima je preduzeće u potpunosti u fokusu, iako znatno manje zastupljene, imaju veći potencijal da utiču na percepciju, jer omogućavaju jasnije definisanje poruka i komunikacionog okvira.

Grafikon 5. Struktura objava prema fokusu

Fokus u odnosu na tonalitet

Analiza odnosa fokusa i tonaliteta pokazuje jasnu vezu između pozicije Javnog preduzeća u medijskom sadržaju i karaktera izvještavanja.

U objavama u kojima se preduzeće nalazi u potpunosti u fokusu, medijska slika je izrazito pozitivna – čak 88% objava ima pozitivan tonalitet, uz svega 2% negativnih i 10% neutralnih objava. Ovakav odnos ukazuje da u sadržajima koje preduzeće direktno inicira ili u kojima ima centralnu ulogu postoji visok nivo kontrole nad porukom i načinom predstavljanja.

Sa druge strane, u objavama gdje se preduzeće pojavljuje kao jedan od više aktera, negativan tonalitet je dominantan (51% negativnih objava), uz 29% pozitivnih i 20% neutralnih, što ukazuje da se najveći dio negativnog narativa formira upravo u ovom tipu sadržaja.

Kod objava u kojima se preduzeće pojavljuje usputno, dominantan je neutralan tonalitet (53%), dok negativne objave čine 31%, a pozitivne 17%. Ovakva raspodjela pokazuje da negativan publicitet nije ravnomjerno raspoređen, već je jasno vezan za sadržaje u kojima preduzeće nije u potpunosti u fokusu i gdje je dio šireg, često kompleksnijeg konteksta.

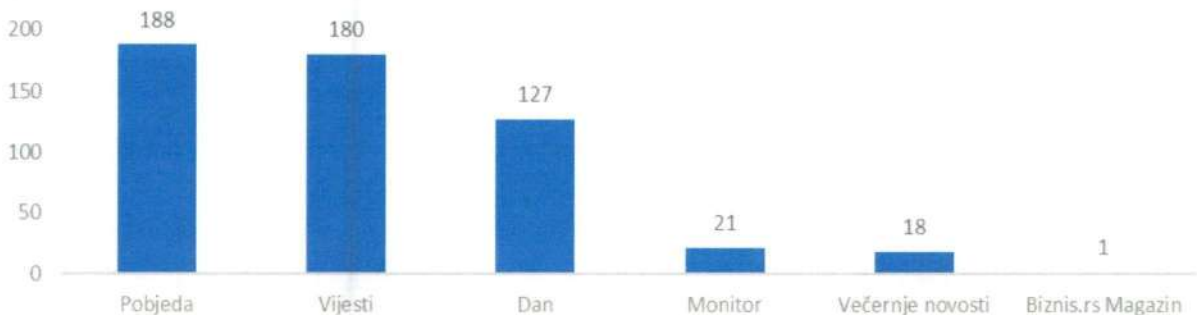
Grafikon 6. Tonalitet u odnosu na fokus objava

Pregled po pojedinačnim medijima

Štampani mediji

Analiza objava u štampanim medijima pokazuje da ovaj kanal čini manji dio ukupnog medijskog publiciteta JP Morskog dobra, sa ukupno 535 objava, što predstavlja oko 8% ukupnog volumena. U okviru ovog segmenta, najveći broj objava zabilježen je u dnevnom listu Pobjeda (188 objava; 35%), zatim u listu Vijesti (180; 34%) i Dan (127; 24%), dok ostali mediji imaju znatno manji udio.

Ovakva raspodjela ukazuje da se štampani medijski narativ dominantno formira kroz nekoliko ključnih izvora.

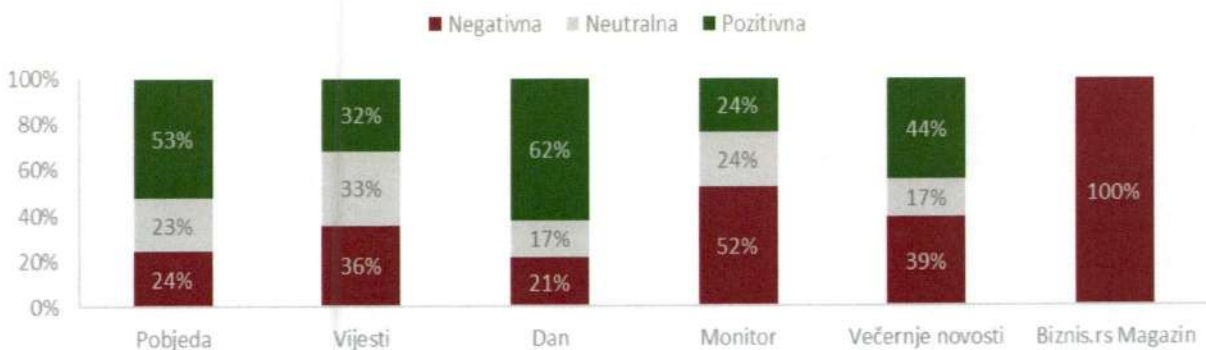

Grafikon 7. Broj objava u štampanim medijima

Kada se tonalitet posmatra po pojedinačnim medijima, uočavaju se značajne razlike u pristupu izvještavanju.

List Dan bilježi dominantno pozitivan tonalitet (62% pozitivnih objava), dok Pobjeda takođe ima pretežno afirmativan okvir (53% pozitivnih). Sa druge strane, Vijesti pokazuju uravnoteženiju i kritičniju strukturu (36% negativnih, 33% neutralnih i 32% pozitivnih objava), što ukazuje na informativniji i analitički pristup.

Najizraženiji negativni tonalitet prisutan je u nedjeljniku Monitor (52% negativnih), dok manji mediji, poput Večernjih novosti, imaju mješovit tonalitet.

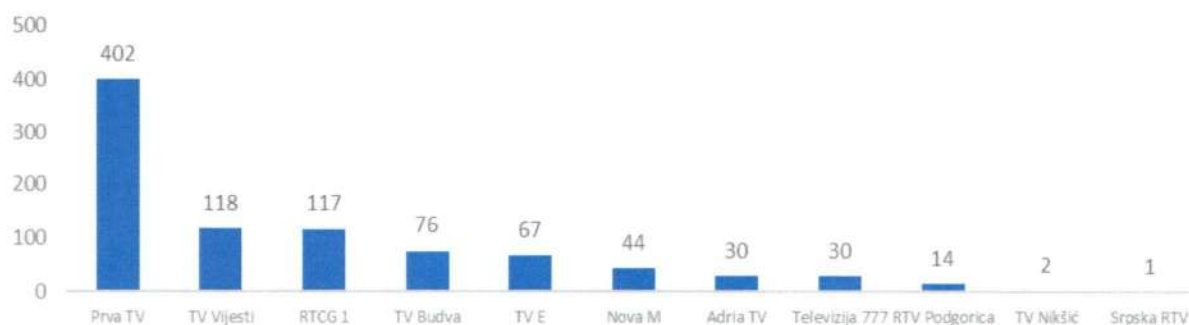

Grafikon 8. Tonalitet objava u štampanim medijima

Elektronski mediji

Analiza objava u elektronskim medijima pokazuje da ovaj kanal čini ukupno 901 objavu, odnosno oko 13% ukupnog medijskog publiciteta. Najzastupljeniji medij je Prva TV (402 objave; 45%), zatim slijede TV Vijesti (118) i RTCG 1 (117), dok ostali mediji imaju znatno manji udio.

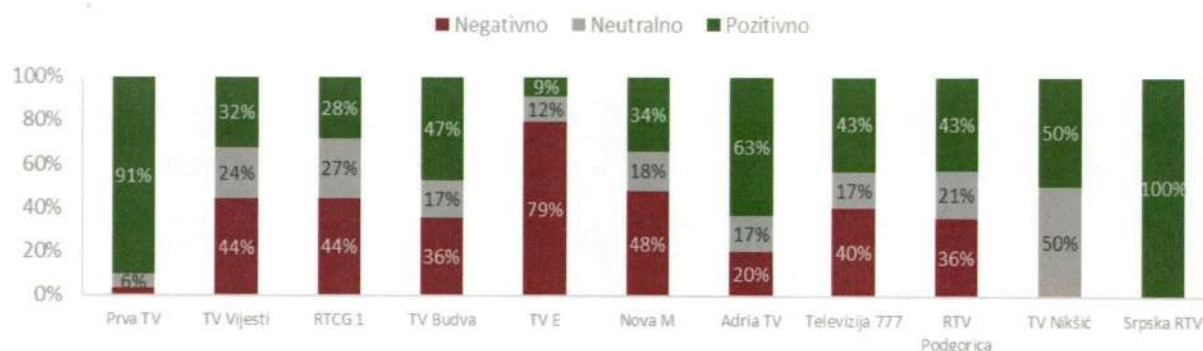
Ovakva raspodjela ukazuje na koncentraciju televizijskog narativa u nekoliko ključnih medija.

Grafikon 9. Broj objava u elektronskim medijima

Na nivou tonaliteta, elektronski mediji pokazuju izrazite razlike između pojedinačnih kanala.

Prva TV bilježi izrazito pozitivan okvir (91% pozitivnih objava), dok Adria TV takođe ima dominantno afirmativan tonalitet (63% pozitivnih). Sa druge strane, najizraženiji negativni tonalitet prisutan je kod TV E (79% negativnih), kao i kod TV Vijesti i RTCG 1 (po 44% negativnih), što ukazuje na kritičniji pristup u ovim medijima. Ostali mediji, poput Nova M i Televizije 777, pokazuju mješovit tonalitet sa značajnim udjelom i pozitivnih i negativnih objava.

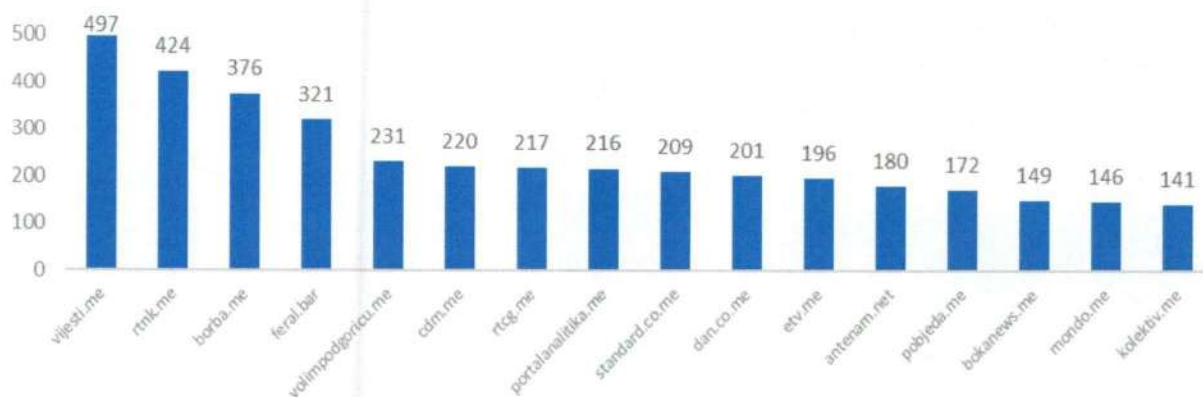

Grafikon 10. Tonalitet objava u elektronskim medijima

Internet mediji

Internet mediji predstavljaju dominantan kanal medijskog prisustva Javnog preduzeća sa ukupno 5.307 objava, što čini oko 79% ukupnog publiciteta. U analizi su izdvojeni mediji sa najvećim obimom objava, uz uključivanje nacionalno relevantnih portala zbog njihovog percepcijskog i reputacionog značaja. Online narativ je disperzovan kroz veliki broj portala, ali nekoliko ključnih

medija ima dominantnu ulogu u formiranju ukupne vidljivosti. Najveći broj objava bilježe portali vijesti.me (497 objava), rtk.me (424), borba.me (376) i feral.bar (321), dok ostali portali imaju pojedinačne udjele ispod 300 objava.

Grafikon 11. Najzastupljeniji i strateški relevantni internet mediji

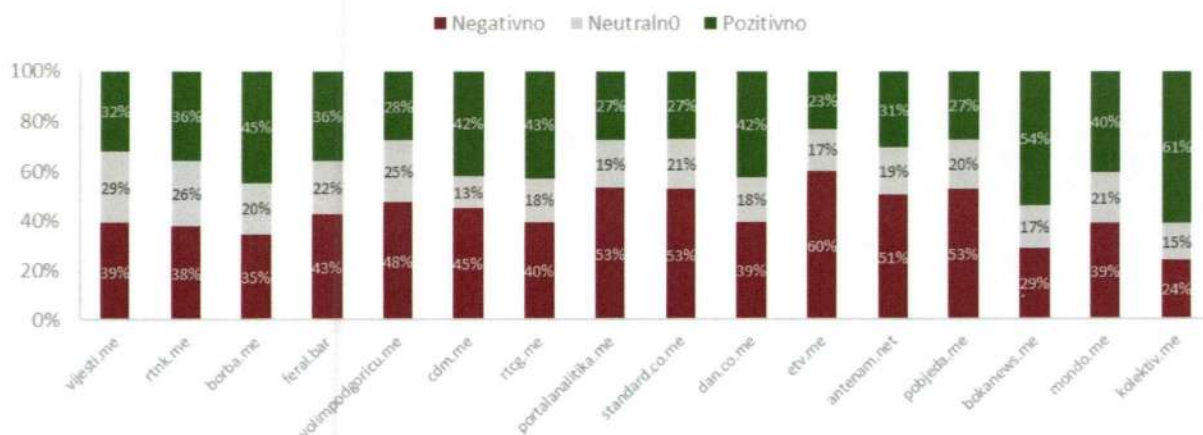
Na nivou tonaliteta, internet mediji pokazuju izrazito heterogenu strukturu.

Portali poput kolektiv.me (61% pozitivnih) i bokanews.me (54% pozitivnih) imaju dominantno pozitivan okvir, dok portali kao što su etv.me (60% negativnih), portalanalitika.me i standard.co.me (po 53% negativnih) bilježe izraženiji negativni tonaliteta.

Veliki i uticajni portali poput vijesti.me (39% negativnih, 32% pozitivnih) i rtcg.me (40% negativnih, 43% pozitivnih) pokazuju uravnoteženiji, ali i kritičniji pristup.

Razlike u tonalitetu među portalima ukazuju da se online medijska slika ne formira jedinstveno, već zavisi od uređivačke politike i konteksta u kojem se teme obrađuju.

Online prostor istovremeno generiše najveći obim vidljivosti i najveću varijabilnost u tonalitetu, što ga čini ključnim za formiranje ukupnog medijskog narativa, ali i glavnim izvorom reputacionog rizika.

Grafikon 12. Tonalitet objava u online medijima

III. PLAN I CILJEVI

Na osnovu člana 8 stav 4 Zakona o morskome dobru (Službeni list Republike Crne Gore", br. 014/92 od 03.04.1992, 059/92 od 22.12.1992, 027/94 od 29.07.1994, Službeni list Crne Gore", br. 051/08 od 22.08.2008, 021/09 od 20.03.2009, 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011), Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je u obavezi da donosi Plan korišćenja sredstava koji dostavlja Upravnom odboru na usvajanje, a Vladi na saglasnost. Ukupan prihod Javnog preduzeća za 2026. godinu planiran je u visini od 35.252.396€ i sastoji se od: prihoda od naknada za korišćenje morskog dobra u visini od 21.000.000€, prihoda od usluga prevoza na trajektnoj liniji u visini od 9.500.000€, prihoda od naknada za korišćenje Luke Budva u iznosu od 1.500.000€, ostalih prihoda koji obuhvataju kamate na depozit, naplata utuženih potraživanja, otkup tenderske dokumentacije, realizacije bankarskih garancija i sl. planira se u iznosu od 252.396€ i kreditnog zaduženja u iznosu od 3.000.000€. Raspored sredstava u Planu korišćenja sredstava za 2026. godinu izvršen je u skladu sa zakonom i opštim aktima Javnog preduzeća, donesenim odlukama, planovima i programima rada, zaključenim ugovorima i drugim aktima, u cilju izvršavanja obaveza i zadataka iz nadležnosti Javnog preduzeća.

Ciljevi koje Javno preduzeće treba da ispuni su:

- zakonitost korišćenja sredstava tj. korišćenje sredstava za namjene utvrđene Zakonom o morskome dobru,
- koordinacija sa primorskim opštinama u postupku definisanja prioriternih ulaganja,
- veći stepen komunalnog održavanja i uređenja zone morskog dobra u saradnji sa primorskim opštinama sa planiranjem više sredstava i iz više različitih izvora za ovu namjenu,
- zaštita, kontrola, očuvanje i uređenje prirodnih plaža i izgradnja novih kupališta,
- održavanje i unapređenje stanja u zaštićenim prirodnim dobrima u zoni morskog dobra,
- unapređenje zone kroz integralno upravljanje obalom,
- realizacija važnih infrastrukturnih investicija,
- bezbjedan i redovan prevoz putnika i vozila na trajektnoj liniji Kamenare – Lepetane,
- modernizacija infrastrukture u skladu ekološkim standardima, bezbjednost i efikasno upravljanje Lukom Budva,
- realizacija zakonskih obaveza Javnog preduzeća.

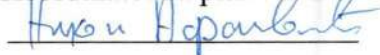
Broj: 0202-2782/1

Budva, 27.04.2026.godine

Obradio:

Nikola Abramović

Koordinator za plan i analizu

JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE
MORSKIM DOBROM CRNE GORE
Direktor, Mladen Mikijelj

